Balatonkenesei Hírlap

XXX. ÉVFOLYAM 5. SZÁM
BALATONKENESE HAVILAPJA
2018. MÁJUS

A víz világnapja
a Nők a Balatonért Egyesület (NABE) szervezésében

A Balatonkenesei Városvédők a településért dolgoznak

A kenesei Bakó-patak
névadó ünnepségén

Fotók: Nagy Krisztina, 2018

Kalota Gizella: Fürdess meg

Fürdess meg engem szeretetedben.
Ébressz testiségem szövedékeiből.
Cirógass meg fényed sugaraival.
Emelj ki engem poros ruháimból.
Nyisd ki szemem a látásodra.
Hallgasson el bennem minden zörej,
Hogy tisztán hallhassam zengő hangodat.
A zenéd bennem muzsikáljon.
Hulljon le rólam minden kényszer,
Minden kishitűség, tudatlanság.
Bennem él, bennem ég valamilyen
vágyódás. Hozzád, érted.
Kimeríthetetlen örömödhöz.
Magamban is ezt keresem.
Boldogságos vágyódás utánad,
hogy újra mondjad nékem:
Drága gyermekem!

Tartalom

Kenesén történt 2
Testületi ülés..... 4
Országgyűlési választások 2018 – Balatonkenese 7
Ma teljessé lett a pünkösd… – M. Teréz nővér 9
Pünkösdi alkalmak az egyházaknál 9
A víz világnapja – Szűcs Anikó 10
Origami hétvége Balatonkenesén – Kerti Teréz 11
Pataknévadó 12
„Itt ülök csillámló sziklafalon…” – A költészet napja . 13
Egy hiteles női út krónikája 14
Balatonkenese, a triatlon fővárosa – Tóth Péter..... 15
Ivartalanítási akció 17
Beszélgetés Gábor Adriennel 18
Czakó Gyula – Pulai Istvánné 22
Kiegészítés Bakó József életéhez – Varga Zsuzsanna . 22
Parasztember reguláí 23
Tavaszi üzenet a bölcsődéből – Füstös Edit 24
Édesanyák, a földi csodák – M. Erzsébet nővér 25
Életvezetés: Szabadság – M. Teréz nővér 26
Nekrológok 27
Orbán Imréné kertje – Gyurica István 28
A vadregényes Égei-tengeren 1. – Somogyi Gyula ... 28
Szociálpolitika: Nyugdíj 1. – Varga Ákos 30
Gyermeknap 31
Olvasópróba: Ungváry Krisztián könyve 31
Az év élőlényei – Pulai Istvánné 32
Szózat 175 – Sipos Csaba 33
Olvasópróba: Jonas Jonasson: A százéves ember ... 34
Anyák napjára 34
Jótanácsok közlekedőknek – Stanka Mária 35
Rendőrségi állománygyűlés 36
Új Bahart Infovonal 36
Tündérkert: Pünkösd hava – Bollók Ferenc 37
Kabarészínpad – Majláth Mikes László 38
A tűzgyújtásról 39
Keresztrejtvény 39
A 2018-as év élőlényei (képek)..... 43

Szerkesztői előszó

Májusnak dallama van

– írta Márai Sándor, és így folytatta:

„Az igazi májusi dallam mélyebb, s egyáltalán nem érzelgős. Van benne valami a földrengésből. De van benne valami a halál neszéből is. Félelmes hónap. Okos öregek nem szeretik, óvatosan élnek ízeivel, fényeivel és illataival, lehetőleg elbújnak vagy elutaznak előle. Az asztal varázsosan megterül, fűvekkel és kétlábú állattal. De az emberek szíve nehéz és nyugtalan. A májusi ünnep pogány és harsány. Minden lármázik, mondani akar valamit. A levegő már korán megtelik pezsgő, fanyar illatokkal, barbár fénnyel, egy ókori ünnep kegyetlen, vakító fényességével. (…) Májusban nem lehet könyvet írni. Olvasni is alig. (…) A májusi napfény kegyetlen és veszedelmesebb, mint az őrjöngő, augusztusi napsütés… (…) E hónap közhelye a szerelem: pontosabban, mint az egészen rossz és egészen jó regényekben, a szerelem és a halál. A természet tüneményeiben van valami a kontárságból és a remekműből.”

Kettős hónap ez a május, nem véletlenül kezdődik 21-én az Ikrek hava. Az Ikrek-ember kettősségében ott van a jó és a rossz, az ég és a föld, a férfi és a nő. Az egyetemest kutatja, mindent meg akar ismerni, és bár sok lelkesedése csak fellángolás, a tudást mindennél fontosabbnak tartja. Jól fejezi ki magát szóban, írásban: uralkodó bolygója a Merkúr, a hírvivő. Májusban ér tetőpontjára a tavasz, az élet kezdete, de ahogy az Ikrek jegyében, úgy itt is van párja: a halál. Kéz a kézben járnak, és olyan furcsán működik az ember, hogy mindig csak egyiküket látja.

Sajnos különös aktualitása van e gondolatnak most. Elment közülünk két nagy öreg. Egyikük Dr. Saáry Istvánné Emmi néni, Saáry Istvánnak, Kenese egykori szeretett orvosának felesége. A másikuk pedig Bayer Emil, akinek rendszeresen jelennek meg versei lapunkban, melyeket sok olvasónk nagyon szeret, keres.

Bár valószínűleg nem ismerték egymást, mégis volt közöttük hasonlóság. Mindketten a Szeretet követei voltak, akik ezt szóval, tettel, gondolattal árasztották maguk körül. Olyanok voltak, akik ma már nagyon ritkán vannak: kedvesek, bölcsek, békések, és derűsek, akik saját csendjükkel tanítják mindezt a körülöttük levőknek.

Amikor 2015 végén a város megújult orvosi rendelője felvette egykori orvosa, Dr. Saáry István nevét, aki 46 éven át dolgozott Balatonkenesén háziorvosként. Emmi néni Tömör István polgármester úrral és Kontrát Károllyal, Balatonkenese országgyűlési képviselőjével közösen avatta fel az épületet. Büszkeség volt ez számára, nagy ö-röm. Reméljük, hogy életútját a Balatonkenesei Hírlap egyik soron következő számában méltóképpen bemutathatjuk.

Tavaly júliusi számunkban olvashattuk a Bayer Emillel készült beszélgetést. A kép, amely előttünk kirajzolódott, egy időssen is aktív, hosszú és értékes életet élt embert mutatott. Aki, ha életében sok mással foglalkozott, igazi szenvedélye az írás volt.

Tiszta vizet a tiszta forrásból. Mindig csak tiszta forrásból – Bartók és sokak szavaival. Ahonnan az előttünk jártak tudása is fakadt, s ahová mi is mindig visszatérünk.

A 22. oldalon, Czakó Gyuláról szóló írásunk, lapunk története szempontjából ugyancsak óriási jelentőséggel bír.

Nagy Krisztina

Beszámoló a 2018. április 5-én megtartott képviselő-testületi ülésről

Április 5-re került át a március 29-i testületi ülés időpontja. A ***lejárt határidejű határozatok*** végrehajtásáról, továbbá az ***átruházott hatáskörben hozott döntésekről*** szóló beszámoló elfogadása után a képviselők a napirendi pontokra tértek.

Későbbi időpontra halasztották a ***2017. évi vagyonmérleg értékelését*** és az önkormányzat vagyonhasznosítására vonatkozó javaslat megtárgyalását. *Két új napirendi pont* került a tárgyalandók közé: a 2018. évi Cafetéria Szabályzat megtárgyalása, valamint a Pilin-szky János Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola felvehető tanulói létszámának megemelése.

Tájékoztató hangzott el a ***közrend és közbiztonság helyzetéről***. **A *Balatonalmádi Rendőrkapitányság*** vezetője, ***dr. Linczmajer László r. alezredes*** által összeállított beszámolóhoz, ***Éliás Gábor r. őrnagy, a Balatonkenesei Rendőrőrs őrsparancsnoka*** fűzött kiegészítéseket. A *2017. évi* beszámoló kiemelte: *Balatonkenesén a biztonsági érzet szintje továbbra is stabil* maradt. A közbiztonság helyzetét értékelő kérdőívek eredményei alapján a kapitányság minden esetben 4,56 pont feletti értéket ér el. A 2017-es évet Balatonkenese Város Önkormányzata 4,94 pontra értékelte.

A kapitányság a közterületi, közlekedésrendészeti és bűnügyi feladatokat sikeresen oldotta meg, ezzel hozzájárulva a Balaton idegenforgalmi értékének növeléséhez.

2017-ben a kapitányság illetékességi területén ***588 bűncselekményt*** regisztráltak. Ez a szám 2016-ban és 2015-ben 538, 2014-ben 529, 2013-ban 842, 2012-ben 938 volt, tehát néhány év után enyhe emelkedést mutat. A *nyomozás eredményessége* az összes bűncselekmény vonatkozásában 75,4%-os volt, melylyel a megyei kapitányságok közül a *legjobban* teljesített. A közterületen elkövetett bűncselekmények esetében még jobb a nyomozási eredményességi mutató, 2017-ben az eddigi legmagasabb, 91,8%. – Balatonkenese a turisztikai szezonban és azon kívül is a Balaton-part ***legbiztonságosabb települései*** közé tartozik, veszélyeztetettnek nem minősíthető. Ennek egyik oka a településen kiépített *térfigyelő kamera-rendszer*, mely visszatartó erőként is szolgál, illetve segíti a bűncselekmények eredményes felderítését.

Vági Ilona fotója

A ***közterületi szolgálat ellátását*** jelentősen meghatározta, hogy a rendészeti szakterület folyamatos *létszámhiánnyal* küzdött, melyet nagyban befolyásoltak az államhatár védelmére történő átrendelések. A közbiztonság fenntartásában a ***polgárőrség*** nyújtott nagy segítséget. A közterületi szolgálati időt továbbá megrövidíti a végrehajtó állományt is sújtó *nagy adminisztrációs teher*.

A kapitánysághoz tartozó útszakaszokon 2017-ben sajnos emelkedett a ***személyi sérüléssel járó balesetek*** száma. Az 59 eseményből 2 halálos, 15 súlyos és 36 könnyű baleset volt. Okaik között első helyen a *gyorshajtás* áll, melyet második helyen a *kanyarodás szabályainak megsértése* követ. *Baleseti góc-pont* a Balatonalmádi Rendőrkapitányság illetékességi területén nincs.

Balatonkenesén 2017-ben 2 súlyos és 3 könnyű sérüléssel járó, valamint 9 sérülés nélküli baleset következett be, amely csökkenést mutat. Egy esetben történt vadelütés, szemben a környező településekkel, ahol ez kiemelt számban fordul elő.

Az általános ellenőrzésen túl több időt fordítottak a kapitányság munkatársai az *italmérő helyek elől induló járművezetők* alkoholszondás ellenőrzésére. Így jó pár ittas vezetőt sikerült kiszűrniük.

Enyhén nőtt a ***szabálysértési eljárások*** és ***helyszíni bírságok*** száma. Az intézkedéseknek köszönhetően a *közlekedési morál* jelentősen javult.

Tulajdon ellen elkövetett szabálysértés Balatonkenesén 2017-ben 6 esetben történt. Ebből négy esetben *rongálás*, egy esetben *csalás*, egyszer pedig *lopás* volt a vétség. Ez az előző évekhez képest javuló tendenciát mutat, mivel 2016-ban 14 esetet, 2015-ben pedig 21-et derített fel a rendőrség.

Városunk területén a tavalyi évben 40 fővel szemben indult ***szabálysértési eljárás***, közülük 26-an kenesei lakosok. 38 esetben *közlekedési*, kétszer pedig *közrend, közbiztonság elleni* szabálysértés volt a vétség. A közlekedési szabálysértések közül 10 volt *kiemelt* jellegű – közúti közlekedés rendjének megzavarása, érvénytelen hatósági vagy jelzéssel való közlekedés, engedély nélküli vezetés, elsőbbség és az előzés szabályainak megsértése.

A Balatonkenesei Rendőrőrs állományában 6 fő ***körzeti megbízott*** teljesít szolgálatot, a státuszok feltöltöttsége 100%-os.

A ***rendezvények biztosítását*** a rendőrség a helyi polgárőrséggel közösen végzi. 2017-ben 219 eseményt jelentettek be, mely a rendőrség számára a *fokozott ellenőrzéseket* is magában foglalja. A tavalyi év alapján a rendezvények egyre inkább „elfesztiválosodnak” – a térség *több nagy fesztiválnak* adott otthont.

A polgárőrséggel változatlanul jó a kapcsolat, az együttműködés folyamatos. Segítségüket a rendőrség a rendezvénybiztosításon túl főleg forgalomirányításban, közlekedési baleseteknél és iskolák előtt, a gyerekek biztonságos áthaladásánál veszi igénybe. A Balatonkenesei Rendőrőrs 350 alkalommal látott el közös szolgálatot a polgárőrséggel, 4021 órában.

A polgárőrség mellett a NAV, a MAHASZ és a Nemzeti Közlekedési Hatóság munkatársaival is végeztek közös szolgálatot.

A rendőrség legfontosabb célkitűzésének, a szervezet saját magával szemben támasztott minőségi munkavégzésének, jó szakmai és emberi hozzáállásának megfelelt. A szolgálat ellátása során közvetlen kapcsolat a-lakult ki az önkormányzattal és a lakossággal, melyet sze-retnének továbbra is ezen a színvonalon tartani, ápolni.

Tömör István polgármester a Képviselő-testület és a lakosság nevében köszönetét fejezte ki a Balatonalmádi Rendőrkapitányság, valamint a Balatonkenesei Rendőrőrs településen végzett munkájáért. A beszámolót a testület az előterjesztés szerinti tartalommal fogadta el.

Nádai Tamás tűz. őrnagy, tűzoltóparancsnok 2017-es beszámolójában kiemelte legfontosabb feladatukat, a *Balatonfűzfői Hivatásos Tűzoltóparancsnokság* működési területén a mentőtűzvédelmi feladatok ellátását. 143 *tűzesethez* és 152 *műszaki mentéshez* vonultak ki. Ebből 88 volt a *téves jelzés*ek száma – mely a területen működő létesítmények központjaiból érkező tűzátjelzések nagy száma miatt következik be –; a tűzoltók kiérkezése előtt 19 esetet számoltak fel. Szándékosan megtévesztő jelzés nem fordult elő. Balatonkenese területén 27 esetben nyújtottak segítséget műszaki mentésben, 11 esetben pedig tűzesethez riasztották őket. Az ellátott területen öt *jelentős tűzeset* következett be a tavalyi évben. *2017. január 22-én* Balatonkenesén egy juhhodály gyulladt ki, a tűzben három gázpalack felrobbant. Az épületben tartott 200 állat nagy része időben kimenekült, 25-30 pusztult el a helyszínen. – *Május 26-án* Balatonfűzfő területén végzett munkálatok közben egy munkagép eltépte egy 5 m^3-es PB-gáztartály kivezető csövét, melynek következtében a gáz a környezetbe került. – *Július 6-án* egy M41 típusú dízelmozdony belső tere gyulladt ki a balatonkenesei vasútállomáson, és teljes terjedelmében égett. A mozdony üzemanyagtartálya nem sérült. – *Július 26-án* Balatonfűzfőn, valószínűleg villámcsapás következtében kigyulladt egy családi ház teteje, de a tűz a padlástérbe szerencsére nem terjedt át. – *Augusztus 6-án* Papkeszin gyulladt ki egy 70 m^2-es családi ház: az ott lakó személyt rokonoknál szállásolták el.

Kéménytűz nyolc esetben fordult elő Balatonalmádi, Balatonfőkajár, Balatonfűzfő, Balatonakarattya, Vilonya és Királyszentistván településeken. ***Szénmonoxiddal kapcsolatos esemény*** négy történt, Balatonkenesén, Balatonalmádiban és Balatonfűzfőn.

Igazgatói döntés alapján öt esetben végeztek ***tűzvizsgálati helyszíni szemlét*** folytattak le. *Január 31-én* Balatonkenesén egy családi házban történt tűzeset, melyben két személy, feltehetően füstmérgezésben hunyt el. Balatonalmádiban *február 13-án* egy személy öngyilkosságot készült elkövetni, ezért felgyújtotta a házát, de a helyszínre vezényelt egység még időben érkezett. *Május 19-én* Balatonakarattya területén több helyen égett az aljnövényzet, mivel egy közelben lakó személy hamut öntött a háza előtt felhalmozott száraz avarra. A tűz a szomszédos telekre is átterjedt, ott egy lakókocsi égett. *Október 7-én* Balatonfűzfő területén egy irodaépület mellett gyulladt meg egy építési hulladék tárolására alkalmas fém konténer. *Október 15-én* Balatonalmádi településen egy fa szerkezetű melléképület kapott lángra, melyről a tűz a szomszédos komposztálóra és egy fenyőfára terjedt át.

A ***katasztrófavédelmi megbízottak*** többek között megalakítási, veszély-elhárítási és befogadási tervek elkészítésében, kockázati helyszínek (veszélyes fák, fasorok), egyeztető fórumokon, felkészítésekben és megelőzések előkészítésében vettek részt. Több oktatási intézménnyel van Közösségi Szolgálattal kapcsolatos együttműködési megállapodásuk, így fogadják a tanulókat a szolgálat elvégzésére. A balatonfűzfői laktanya is többször fogadott iskolásokat és óvodásokat látogatásra, valamint eseményeken és rendezvényeken is tartottak bemutatókat.

Balatonkenese Város Önkormányzatának Képviselőtestülete a beszámolót elfogadta, majd köszönetét fejezte ki a Balatonfűzfői Hivatásos Tűzoltóparancsnokság településen végzett munkájáért.

Ritter József elnök elkészítette a *Balatonkenesei Önkormányzati Polgárőrség* munkájáról végzett 2017-es beszámolót. A polgárőr egyesület *alaprendeltetéséből* fakadóan részt vesz a helyi közrend és közbiztonság védelmében, bűncselekmények mérséklésében és a vagyonvédelem javításában, a baleset- és bűnmegelőzésben, valamint közterületi járőrszolgálatot, jelzőőri tevékenységet és ismeretterjesztő tevékenységet folytat. *Önkéntesen* működnek közre rendezvényhelyszínek biztosításában, közlekedésbiztonsági tevékenység támogatásában, katasztrófák elleni védelemben, a környezetkárosítás megelőzésében, idős és fogyatékkal élő személyek védelmében, a lakosság, az önkormányzat és a bűnüldöző szervek közötti kapcsolat erősítésében, valamint körözött személyek és tárgyak felkutatásában.

Az ***egyesület tagsága*** 2017 elején 23 fő volt. Két kilépés történt és az év során sajnos két polgárőr – türelemmel viselt betegség után – elhunyt. Egy fő lépett be a szervezetbe, így a 2018-as évet húsz fős létszámmal kezdték. Három tanulót fogadtak 50 órás *közösségi szolgálat* teljesítésére, így tevékenységüket az év során biztonságosan el tudták látni.

Szolgálatellátási statisztikájukból kiderült: önállóan 213 alkalommal, 1548 óra időtartamban látták el feladataikat. Ezalatt 2606 km-t gépjárművel, 501 km-t kerékpárral, 444 km-t pedig gyalog tettek meg. A rendőrséggel 37 alkalommal, 197 órában láttak el szolgálatot. Ennek során 286 km-t tettek meg gépjárművel. Jelző-figyelő járőrözést 169 esetben végeztek, 59 rendezvényt biztosítottak. 27 esetben iskolaszolgálatot láttak el.

A *Magyar Honvédség Rekreációs, Kiképzési és Konferencia Központjával* kötött Együttműködési Megállapodás alapján főszezonban rendszeres járőrszolgálatot láttak el a Honvéd Üdülő területén is.

A polgárőrök a VeMPSZ és a rendőrség által szervezett *képzéseken* rendszeresen vettek részt. ***Rézműves Károly*** elvégezte az OPSZ által szervezett *Polgárőr Akadémiát*.

2017-ben négy polgárőr munkáját ismerték el *díjakkal*. ***Nyemcsok Györgyné*** Sárkányölő Szent György-plakettet, ***Ruszina György*** pedig Szent László-plakettet vehetett át a VeMPSZ-től; ***Stud Lilla*** Emlékplakettet, ***Pintér József*** Sárkányölő Szent György-plakettet kapott a Balatonalmádi Rendőrkapitányságtól.

Takarékos gazdálkodás mellett az egyesület növelni tudta anyagi megtakarításait, mely összeget a székhelyüknek helyet adó faház felújítására tervezik fordítani.

Tevékenységük megítélése a lakosság körében pozitív. Az Önkormányzattal és a lakossággal a kapcsolat jó.

Balatonkenese Város Önkormányzatának Képviselőtestülete a beszámolót elfogadta, és köszönetét fejezte ki a Polgárőrség településen végzett munkájáért.

Tárgyalta és elfogadta a Testület a ***2018. évi közbeszerzési tervet***. (Lásd a külön táblázatot.) Szintén elfogadták a képviselők a Polgármesteri Hivatal 2018. évi ***Cafetéria Szabályzatát***, mely 2018. január 1-vel lép hatályba. Ezzel a 2017-es szabályzat hatályát vesztette. Ennek értelmében a Polgármesteri Hivatalban dolgozó *köztisztviselők* és *közalkalmazottak* a bruttó 200.000 Ft cafetéria keretüket *sportrendezvényre szóló belépő*, *kulturális belépő*, *lakhatási támogatás*, *kockázati biztosítás*, *készpénz* (maximum 100.000 Ft/év), valamint *SZÉP kártya* – szállás, vendéglátás vagy szabadidős szolgáltatás formájában kérhetik. A választható *béren kívüli juttatás* minden próbaidejét letöltött, kinevezéssel rendelkező munkavállalónak jár. Az éves keretösszeg fel nem használt része a *következő évre nem vihető át*. *Részmunkaidőben* foglalkoztatottak esetében a juttatások időarányosan járnak. *Betegszabadság*, *szülési szabadság*, *gyermekgondozási ellátás* idejére igen, de *táppénz* és *fizetés nélküli szabadság* esetén a cafetéria keret nem jár. *Igazolatlanul távolmaradó* dolgozó már egy nap távollét esetén sem jogosult a tárgyhavi juttatásokra. *Iskolakezdési támogatást* igénylő munkavállalók utalvány formájában kapják meg a támogatás összegét, évente egy alkalommal, a tanévkezdés előtt.

A cafetériarendszer működésével kapcsolatos *tájékoztatást*, információszolgáltatást a Polgármesteri Hivatal Pénzügyi Csoportja biztosítja.

500.000 Ft *támogatást biztosít* a Testület a ***Balatonkenese Városi Sportegyesületnek*** a Stadion utcai sportpályán elvégzendő munkák elvégzéséhez, azzal a feltétellel, hogy a teniszpályák bérbeadásából befolyó összegek 50%-át, de minimum a támogatási összeget 2018. október 1-ig visszafizeti az Önkormányzat részére.

Puskás Róbert képviselő indítványára az idegenforgalmi adó befizetése után adott „turista strandjegy" neve „turistajegy"-re módosult, s a kedvezmény *25%-os engedménnyel bővült* a bringapályán bérelhető kerékpárokra, valamint a teniszpályák használatára. A kedvezményt a vízparti ingatlannal rendelkező tulajdonosok is igénybe vehetik.

Az ***Alsóréti Üdülőegyesület*** kérte a Testülettől a hulladékgazdálkodási közszolgáltatásról szóló rendelete módosítását, mert szerintük elfogadhatatlan a havi egy alkalommal történő *zöldhulladék- és szelektívhulladék-elszállítás*. Az egyesület tagjai *hetente igényelnék* a zöldhulladék, és *havi két alkalommal* a szelektív hulladék elszállítását. A Siókom Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit Kft. tájékoztatása

Balatonkenese Város Önkormányzatának 2018. évi közbeszerzési terve

Sorsz.	A tervezett közbeszerzési eljárás tárgya	A közbeszerzések becsült értéke **NETTÓ**	A közbeszerzési eljárás fajtája	Pénzügyi forrás (Ft) **NETTÓ**		Az eljárás megindításának, illetve a közbeszerzés megvalósításának tervezett időpontja	A közbeszerzési eljárást lebonyolító szervezet
				Saját forrás	Támogatás		
1.	Önkormányzati épületek energetikai felújítása I.	215.296 714,-	Meghívásos	0	215.296 714,-	2018. I. n.é.	Artomel Kft.
2.	Kultúra Házának felújítása	73.000.000,-	Meghívásos	0	73.000.000,-	2018. II. n.é.	Artomel Kft.
3.	Önkormányzati épületek energetikai felújítása II.	72.467.600,-	Meghívásos	0	72.467.600,-	2018. III. n-é.	Artomel Kft.
4.	Szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának fejlesztése (Szociális Társulás nevében lebonyolított eljárás)	39.633.000,-	Meghívásos	0	39.633.000,-	2018. II. n.é.	Artomel Kft.

alapján a *többletszolgáltatás* költségeit a biológiailag lebomló hulladék elszállítása esetében 110.000 Ft/forduló + ÁFA, a szelektív hulladék begyűjtése esetén pedig 85.000 Ft/forduló + ÁFA összegre kalkulálta. A tapasztalatok szerint az Alsóréten keletkező zöldhulladék mennyisége mintegy *30 plusz fordulót jelentene*. A Képviselő-testület a hulladékgazdálkodási rendelet módosítására vonatkozó kérést *nem támogatta*. Azt javasolják, hogy az Alsóréti Üdülő Egyesület *kössön szerződést* a SIÓKOM Kft-vel, így a hulladékgazdálkodási szolgáltató a keletkezett többletszállítással kapcsolatos számláit az egyesület részére állítaná ki, amely gondoskodna a kifizetések teljesítéséről.

Engedélyt kapott a ***Nők a Balatonért Egyesület Balatonkenese-Balatonakaratyai Csoportja*** és a ***Balatonkenesei Városvédők***, hogy a településen keresztülhaladó *Bakó-patak* elnevezését jelző táblákat az iskola előtt, a Bajcsy-Zsilinszky utcában, a Tourinform iroda feljárója mellett és a Marina Port melletti sportpályánál elhelyezhessék. A Képviselő-testület megkereste *Balatonkenese Város Városgondnokságát*, hogy a Bakó-patak medrének tisztítását legkésőbb 2018. április 15-ig végezze el, és a táblák kihelyezésében működjenek közre.

50.000 Ft *vissza nem térítendő támogatást* nyújtott önkormányzatunk a ***balatonakarattyai Mentőállomás*** részére, *korszerű mentéstechnikai eszközök beszerzésére*. A mentőautók felszerelése így húzósínnel és speciális égési kötszerrel egészült ki.

Képviselőink döntésének értelmében 140 főről 160 főre *módosult* a Pilinszky János Általános iskola és Alapfokú Művészeti Iskolába maximálisan *felvehető tanulók létszáma*, ezen belül a képző- és iparművészeti ág tanulólétszáma 40 főről 60 főre emelkedett.

A további napirendi pontokat a Testület zárt ülésen tárgyalta.

További részletes anyagokat a

www.balatonkenese.hu

weboldalon találnak.

– nk –

ORSZÁGGYŰLÉSI VÁLASZTÁSOK 2018

Köszönet

Köszönetemet szeretném kifejezni minden balatonkeneseinek, akik 2018. április 8-án a verőfényes tavaszi időben eljöttek és leadták szavazatukat az országgyűlési képviselők választásán.

A rendkívüli érdeklődésre számot tartó választás ***településünkön több mint 71%-os részvétellel zajlott***.

Gratulálok a FIDESZ-KDNP pártszövetségnek és ***Kontrát Károly*** képviselő úrnak a megmérettetésen elért fölényes győzelemhez!

Külön köszönet azoknak, akik szavazatukat rájuk adták, és ezzel támogatták a parlamenti többséghez jutásukat.

Ezzel a megerősítéssel tovább folytatható a már megkezdett nemzet- és gazdaságpolitika, fokozódhatnak gazdasági eredményeink, és továbbra is ellenállhatunk az európai uniós és globális migrációs nyomásnak.

Köszönöm!

Tömör István
polgármester

Balatonkenesei eredmények

VESZPRÉM 02. számú egyéni választókerületi szavazás
A szavazatok száma jelöltenként

Pillér Zsolt Márton – HAZA MINDENKIÉ 0 szavazat
Molnár Richárdné – TENNI AKARÁS MOZGALOM 1 szavazat
Bodroghalmi Gábor Alfréd – CSP 18 szavazat
Ságodi Zoltán – LMP 0 szavazat
Gulyás Lászlóné – KÖSSZ 5 szavazat
Csonnó Jenőné – DEMOKRATA PÁRT 8 szavazat
Kepli Lajos – JOBBIK 487 szavazat
Kocsis Erika – ÉBMP 2 szavazat
Csopják Tamás – ÉRTÜNK ÉRTETEK 3 szavazat
Felczán Erzsébet – ÖSSZEFOGÁS PÁRT 1 szavazat
Szolga-László Szindi Márta – NEMZET ÉS BÉKE 1 szavazat
Deák Istvánné – DK 58 szavazat
Kontrát Károly – FIDESZ-KDNP 796 szavazat
Kiss László – MOMENTUM 35 szavazat
Szirbek Lászlóné – OP 1 szavazat

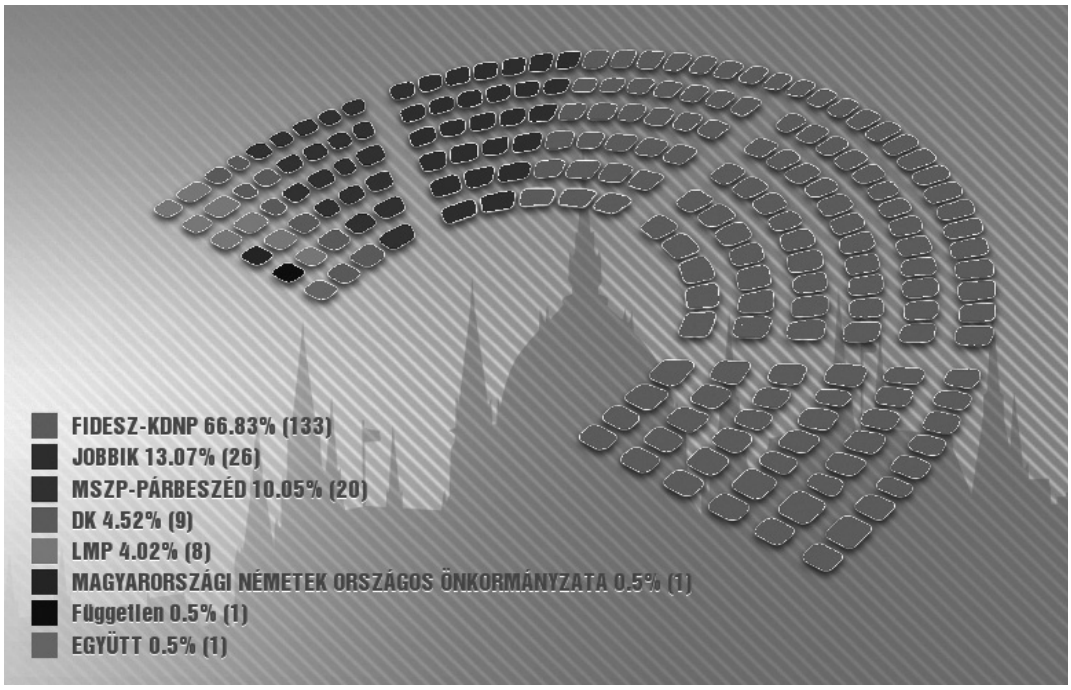

Az országgyűlés összetétele

Balatonkenesei eredmények

VESZPRÉM 02. számú egyéni választókerületi szavazás
A szavazatok száma pártlistánként

SPORTOS ÉS EGÉSZSÉGES MAGYARORSZÁGÉRT PÁRT	2 szavazat
MOMENTUM MOZGALOM	41 szavazat
DEMOKRATIKUS KOALÍCIÓ	69 szavazat
SZEGÉNY EMBEREK MAGYARORSZÁGÉRT PÁRT	0 szavazat
KÖZÖS NEVEZŐ 2018	3 szavazat
EURÓPAI ROMA KERESZTÉNYEK JOBBLÉTÉÉRT DEMOKRATIKUS PÁRT	0 szavazat
ÖSSZEFOGÁS PÁRT	0 szavazat
MAGYAR KÉTFARKÚ KUTYA PÁRT	23 szavazat
MAGYAR SZOCIALISTA PÁRT – PÁRBESZÉD MAGYARORSZÁGÉRT PÁRT	170 szavazat
IRÁNYTŰ PÁRT	1 szavazat
MAGYAR IGAZSÁG ÉS ÉLET PÁRTJA	1 szavazat
MAGYARORSZÁGI CIGÁNYPÁRT	0 szavazat
FIDESZ-MAGYAR POLGÁRI SZÖVETSÉG – KERESZTÉNYDEMOKRATA NÉPPÁRT	808 szavazat
NET PÁRT	2 szavazat
JOBBIK MAGYARORSZÁGÉRT MOZGALOM	262 szavazat
MAGYARORSZÁGON ÉLŐ, DOLGOZÓ ÉS TANULÓ EMBEREK PÁRTJA	0 szavazat
MAGYAR MUNKÁSPÁRT	2 szavazat
EGYÜTT – A KORSZAKVÁLTÓK PÁRTJA	8 szavazat
CSALÁDOK PÁRTJA	5 szavazat
LEHET MÁS A POLITIKA	96 szavazat
TENNI AKARÁS MOZGALOM	3 szavazat
REND ÉS ELSZÁMOLTATÁS PÁRT	2 szavazat
KELL AZ ÖSSZEFOGÁS PÁRT	3 szavazat
Pártlistákra leadott szavazatok száma összesen:	**1501 szavazat**

A névjegyzékben és a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékében szereplő választók száma:
2110

Szavazóként megjelent választópolgárok száma:
1507

Az átjelentkezett választópolgárok névjegyzékében és a mozgóurnát igénylő átjelentkezett választópolgárok jegyzékében szereplő választók száma:
123

Átjelentkezéssel szavazóként megjelent választópolgárok száma:
122

Az adatok forrása a Nemzeti Választási Iroda honlapja www.nvi.hu

Városunk polgármestere, Tömör István Térmeg Bálint segítségével szavazott

Veszprém megye választókerületeinek eredményei

VESZPRÉM 01 – Veszprém
Ovádi Péter – FIDESZ-KDNP
VESZPRÉM 02 – Balatonfüred
Kontrát Károly – FIDESZ-KDNP
VESZPRÉM 03 – Tapolca
Fenyvesi Zoltán – FIDESZ-KDNP
VESZPRÉM 04 – Pápa
Dr. Kovács Zoltán – FIDESZ-KDNP

Balatonkenese jegyzője, Jurics Tamás átjelentkezett választóként szavazott

„Ma teljessé lett a Pünkösd ünnepe, alleluja” – pünkösdi antifóna

Pünkösd története visszanyúlik az Ószövetség világába. Az Ószövetségben kétféle értelmezése volt pünkösd ünnepének. Kezdetben aratási ünnep volt, amely során az első termést felajánlották Istennek, de később a törvényadás és a Sínai-hegyen kötött szövetség ünnepe lett. Azáltal, hogy a Szentlélek azon a napon áradt ki, amelyen az Istentől kapott törvényt ünnepelték, jelzi, hogy a törvény már nem csak kőtáblára van írva, hanem az Őt befogadó emberek szívébe is.

A keresztények kezdettől fogva a húsvéthoz kötötten tartották meg pünkösd ünnepét. Pünkösd napján három fontos esemény történt: a Szentlélek – mint Krisztus megváltó tettének gyümölcse és beteljesítője – eljövetele; az Egyház alapítása és az egész világra kiterjedő missziós munka kezdete.

A Szentlélek kiáradásának történetét az Apostolok cselekedetei (ApCsel 2,1–11) rögzíti. A leírás szerint: miután a Szentlélek eltöltötte őket, az apostolok mindenkinek a saját nyelvén hirdették az evangéliumot. Isten a nyelvek csodájával mutatja meg azt az egységet, amely a közös hit megvallásával kapcsolja össze a különböző nyelven beszélő embereket. Ezáltal született meg az első pünkösdkor az Egyház, amely egy, szent, katolikus és apostoli.

Ferenc pápa a következőt tanítja erről: „A Szentlélek az, aki mozgatja az Egyházat, ő az, aki dolgozik az Egyházban és a szívünkben. Ő az, aki minden keresztényből egy, a többiektől különböző személyt alakít ki, de akik mégis egységet alkotnak. Ő az, aki előre visz bennünket, aki kitárja az ajtókat, és aki misszióba küld bennünket, hogy tegyünk tanúságot Jézusról. A Szentlélek az, aki Isten dicséretére indít bennünket,

és imádságra ösztönöz: Ő imádkozik bennünk! A Szentlélek az, aki bennünk van, és aki megtanít minket az Atyára tekinteni és a Jézussal való találkozásra segít minket.”

M. Teréz nővér

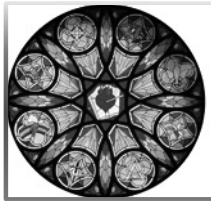

Pünkösd ünnepe ebben az évben május 20-án, vasárnap lesz.

Ünnepi miserend

Május 19. szombat, 18 óra, vigília szentmise

Május 20. vasárnap, 10 óra, ünnepi szentmise

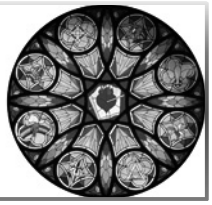

ÜNNEPI ALKALMAK A REFORMÁTUS GYÜLEKEZETBEN

Balatonkenesén:

Május 13. Konfirmáció vasárnapja
Istentisztelet, fogadalomtétel úrvacsorával fél 11-kor
Május 20. Pünkösdvasárnap
Istentisztelet úrvacsorával fél 11-kor
Május 21. Pünkösdhétfő
Istentisztelet úrvacsorával fél 11-kor
Május 21. Pünkösdhétfő
Evangélikus istentisztelet úrvacsorával 14 órakor

Balatonakarattyán:

Május 20. Pünkösdvasárnap:
Istentisztelet úrvacsorával 9-kor az Imaházban
Vasárnapi istentiszteletek 9-kor az Imaházban (Köztársaság u.)

Mindenkit szeretettel várunk alkalmainkra!

Március 25-én a ***Nők a Balatonért Egyesület*** csoportjaihoz igazodva immár tizenegyedik alkalommal szerveztünk szabadtéri programot ***Víz Napi Balcsi Party*** néven a kenesei Széchenyi parkban.

Sajnos a tavaszi dátum ellenére az időjárás nem igazán volt kegyes hozzánk: ahhoz képest, hogy tavaly ilyenkor rövid ujjúban ünnepeltük a Víz Világnapját, a mostani eseményen bizony elkelt a vastag kabát és a sapka is.

A barátságtalan idő ellenére az idei év jelmondatát – „Séta a vizeinkért" – szem előtt tartva kellemes és hangulatos sétálással indítottuk a délutánt: az immár sokéves hagyománnyal bíró világnapi rendezvényre összegyűlt csapat az első állomástól az utolsóig *a kenesei kis patak* mentén bandukolva gyűjtötte az élményeket és a hasznos ismereteket.

Március 25-én délután 3 órakor az első állomáshelyen, *a Bajcsy-Zsilinszky utcai iskolánál* gyülekeztünk, ahol a gyerekek mintegy bemelegítésként a *patakugrással* bizonyíthatták ügyességüket. Az volt a feladatuk, hogy úgy próbáljanak átugrani – helyből, vagy nekifutással, esetleg féllábon, a bátrabbak akár hátrafelé – a NABE-tagtársak kreativitását dicsérő, rögtönzött „patakon", hogy közben ne essenek bele a „vízbe". A nagy sikerű megmérettetés után a vállalkozó szellemű diákok örömmel álltak a jópofa találós kérdések elébe... Ezt követően az iskolától a *Nepomuki Szent János-szobor* felé vettük az irányt. A második állomáson ***Pulainé Irénke*** tagtársunk mesélt a szobor történetéről, valamint a talapzat alatt csörgedező patakocska élővilágáról. Ezután tettünk egy rövid kitérőt a „szomszédba", hogy megcsodáljuk a kis patakból képződött *vízesést* a református templom kertjében. Innen a karnyújtásnyira lévő *Erzsébet vendéglőbe* vonult át a csapat, ahol *vízkóstolást* tartottunk a *vízbárban*. A program keretében egy kancsó ásványvíz és egy kancsó csapvíz „versengett" egymással. És hogy melyik nedű győzött? Nos, az

össznépi kortyolgatás végén kicsik és nagyok egyöntetűen állították: a kétféle szomjoltó közül *a kenesei csapvíz a finomabb itóka*! Ezek után következtek a „vizes" villámkérdések, majd az ünnepi séta a Víz Napi Balcsi Party állandó helyszínére, a Széchenyi parkba vezetett, ahol kezdetét vették az óvodásoknak és az iskolásoknak szervezett *játékos vetélkedők*. Már amelyiket meg tudtuk tartani a kellemetlen hidegben…

A nagyobbakat az idei évre megújult *Víz Világnapi Totó* és *Kvíz* várta, a vizes játékokban – például a *horgászjátékban*, vagy a *vízipisztolyos célba lövésben* – pedig kicsik és nagyok is összemérhették az ügyességüket. A próba-tételek közül i-dén is nagy sikert aratott a *balatoni halak felismerése* elnevezésű feladat, no meg a *Balaton-puzzle*, és sokak tetszését elnyerte a rendkívül mutatós új *asztali szelektív hulladékgyűjtő szett* is.

Mindeközben gondos vendéglátókként az ilyenkor elmaradhatatlan lila hagymás zsíroskenyérrel és az alkalomhoz illően hűsítő vízzel kínáltuk a Balcsi-partizókat.

A délután utolsó előtti „felvonásaként" csoportunk vezetője, ***Thury Zsuzsa*** ismertette a NABE-csapat által meghirdetett *névadó pályázat* eredményét. A kezdeményezést a tavalyi vizes rendezvényünk ihlette, ami után szerettük volna méltó módon *elnevezni* az első Víz Világnapi sétánk során egyszer s mindenkorra a szívünkbe zárt kenesei kis patakot. Éppen ezért kicsiket és nagyokat is arra buzdítottunk, hogy törjék a fejüket, ki milyen nevet adna a település aprócska vízfolyásának. A névadásra megannyi találó/ötletes/kedves javaslat érkezett, ezek közül a ***Bakó-patak*** elnevezés nyerte el leginkább a döntésben részt vevők tetszését.

A program zárásaként a tóparton verssel és énekkel köszöntöttük a magyar tengert, majd hagyományainkhoz híven *megkoszorúztuk a Balatont*.

Végül pedig, biztos, ami biztos alapon, már most megrendeltük a jó időt jövő ilyenkorra.

Szűcs Anikó

ORIGAMI hétvége Balatonkenesén

Készül a plakát

A csoport egy része az egyik közösen készített plakáttal

Hetedik alkalommal találkoztak a Magyar Origami Kör tagjai városunkban. Jó hangulat és sok-sok hajtogatás, origami totó és csapatmunka volt az idei program. Közös mozgásban lehetett részünk Galambos Lászlóné Betti vezetésével: megismerkedtünk egy új sporteszközzel, a Smowey rezgőgyűrűvel.

Csapatmunkával újraalkottuk az elmúlt öt év Origami Világnapok témaköreit. Csodálatos plakátok készültek, melyeket a kecskeméti országos találkozón állítunk majd ki.

Köszönjük a finom ételeket a Borsosháznak (Szolga Szilvia), és az étkezés körüli segítséget Németh Istvánnénak (Jutka)!

Távozáskor a leggyakrabban ez a mondat hangzott el: Jövőre, veletek, ugyanitt!

Úgy legyen!

Kerti Teréz

Modelltanulás

Elemek hajtogatása

Torna Smowey gyűrűkkel

Közös munka

Az origami világnapok plakátjai

Kenesén történt

PATAKNÉVADÓ

Bakó-patak lett a Kenesén keresztülfolyó kis patak neve. A névadót a ***Nők a Balatonért Egyesület*** helyi csoportja hirdette meg, melynek zsűrije erre adta a legtöbb szavazatot. A pályázatra harminckilenc név érkezett be, ezekből választottak. A döntésről a víz világnapi rendezvényen adtak hírt.

A patak ***Bakó József*** (1861-1929) református lelkész és országgyűlési képviselő nevét kapta, aki jelentős szerepet játszott Kenese életében. (Életéről márciusi lapszámunkban és e szám hasábjain is olvashatnak.)

A ***Balatonkenesei Városvédők*** úgy gondolták, a nevet érdemes és illő településünk lakóival és az ide látogatókkal is közölni, így ***Novák László*** asztalosmester és ***Varga János Zoltán*** fafaragó munkája nyomán elkészültek a névjelző táblák, melyek innentől három helyen, az *iskola előtt*, a *Tourinform iroda feljárójának lépcsői mellett* és a *Széchenyi parkban* hirdetik, hogy Kenese patakja többé nem névtelen kis vízfolyás.

A ***névadó ünnepséget*** április 20-án tartották, ám a Városvédők és a NABE tagjai ezt megelőzően, április 15-én, vasárnap délután *rendbe hozták* a patak mellett húzódó korlátot a Bajcsy-Zsilinszky utcában. A kerítés festéséből mindkét civil szervezet tagsága derekasan kivette a részét.

Az április 20-i ünnepségen, a ***Pilinszky János Általános Iskola diákjainak*** szereplése mellett ***Pulai Istvánné*** összefoglalta Bakó József életét és szót ejtett a patakról is. ***Thury Zsuzsa***, a NABE elnökasszonya beszédében elmondta, a víz világnapi rendezvényeiken már két alkalommal került főszerepbe a patak: séta keretében ismertették meg az érdeklődőkkel környezetét. ***Szabó Tamás***, a Városvédők elnöke pedig hangsúlyozta, hogy a névadás és a régi kerítés a NABE és a Városvédők összefogásának eredményeképpen újult meg. A Városvédők tervezik a patak „örökbe fogadását", s később vizét és környezetét is szeretnék megtisztítani.

A névtáblát Thury Zsuzsa és Szabó Tamás leplezte le. Eztán a résztvevők a patak útját követve először a Bakó ligetig, majd a Balatonig sétáltak. A Bakó parkban az óvodások műsorát élvezhettük.

Az eseményt a ***Balatonkenesei Polgárőrség*** biztosította.

– nk –

Kenesén történt

„Itt ülök csillámló sziklafalon…"

…és a Kultúra Háza színpadán… Meskó Bánk József Attila-estje

Meskó Bánk mindig nagyszerű verselésével és a közönség áhítatos csendjével ünnepelte a költészet napját Balatonkenese. A fő téma ***József Attila*** szerelmi költészete volt, benne a *Gebe Mártához*, *Wallesz Lucához*, és az igazi nagy szerelmekhez, *Vágó Mártához*, *Szántó Judithoz*, *Kozmutza Flórához* – és az Óda ihletőjéhez, *Szöllős Henrikné Marton Mártához* – írt versek. A költeményeket Rachmanyinov, Liszt és Debussy dallamai kötötték át.

„…Az Isten itt állt a hátam mögött
s én megkerültem érte a világot…"

És hányan tesszük ugyanezt! Az istenes versek első ránézésre

ugyan nem tűnnek a szerelmes költeményekhez kapcsolódóknak, ám Meskó Bánk szuggesztív előadása bebizonyította, hogy a kettő nagyon is összetartozik.

– nk –

Kenesén történt

Egy hiteles női út krónikája

Egy igazi grófnő, ***Nádasdy Borbála*** volt a vendége április 17-én a Kenesei Szabadegyetemnek. A történelmi Nádasdy család leszármazottja kalandos életéről beszélt: volt balettmester és színésznő (1958-ban főszerepet játszott a *Meine schöne Mama* című filmben, ezt követően *Az utazást* forgatta), már gyermekként megtapasztalta, milyen, ha valakit a származása miatt tekintenek bűnösnek, s azt is, milyen ezért elhagyni a hazáját. Mégis megmaradt idegenben is magyarnak, s hittel élte az életét. Háromkötetes életrajza történeti részletességgel mutatja be korszakot, amelyben élete telt.

(Gábor Adrienn fotói)

Néhány éve hazatért Magyarországra. Ír, és előadásokon mesél arról, ami vele és több száz (ezer?) honfitársunkkal történt, hogy mindez ne merüljön feledésbe. 2012-ben a Magyar Érdemrend lovagkeresztjének polgári tagozata kitüntetést kapta. Öröm volt Balatonkenesén üdvözölni.

– BKHírlap –

Népzene, néptánc, népmese a gyerekek nevelésének szolgálatában – Szakmai nap a Kippkopp Óvoda és Bölcsődében

Vargáné Dobó Katalin óvodapedagógus tartott szakmai napot április 23-án óvodánkban. A téma pedig nagyon érdekes: a népi kultúra bevonása az óvodai nevelésbe.

A délelőtt az óvónők énekével kezdődött, mely nemcsak hangzásban, látványban is remekelt: a hölgyek szépséges népviseletben voltak. ***Tömör István*** polgármester köszöntő beszédében hangsúlyozta, milyen szerencse, ha gyerekeink már kicsi korukban találkoznak a népi kultúrával – s milyen szerencsések, ha olyan óvónőktől tanulhatnak dalt, játékot, mint a Kippkopp óvoda pedagógusai.

Szabó Gergely, Küngös polgármestere Kodályt idézte: „Legyen a zene mindenkié!" A zenei nevelést a legkisebb korban érdemes elkezdeni, hogy a gyerekek felnőve felismerjék a minőségi zenét, legyen az bármilyen műfajú.

Kerti Teréz mesét mondott a közönségnek: nem lehetett tudni, a felnőtteket vagy a gyerekeket ragadta-e jobban magával a történet.

Ezután a kicsiké lett a szín: a kenesei óvodások után a litéri, nemesvámosi és balatonfőkajári gyerekek is megmutatták, mi az igazi játék és tánc.

Rövid szünetet követően Dobó Katalin előadása következett. Katalin 1981 augusztusa óta dolgozik a balatonkenesei óvodában. 1996-97-ben Székesfehérváron elvégezte az Alba Regia Táncegyüttes népigyermekjáték-kurzusát, s az ott hallottakat nagy kedvvel építette napi óvodai munkájába. Kiemelte, milyen fontos a népszokások megismertetése az óvodás korú gyerekekkel: az évkör ünnepeihez való kötődés állandóságot ad a gyerekeknek. Népi játék, zene és tánc a gyerekekre gyakorolt hatását egy képzeletbeli, de valóságosan is megjelenített famodellel mutatta be, melynek gyökere a magyarság – nem látszik ugyan, de az tartja a fát. A talaj a nevelés, a szocializáció. A törzs a munka, a játék és a foglalkozás, míg a lombok a játékos tanulást, a komplex feladatokban való kiteljesedést jelképezik.

Óvodánk e szakmai nap tökéletes kivitelezésével ismét bizonyította, méltán van jó híre messze Kenesétől is.

– nk –

Az elmúlt két lapszámban bemutattuk, hogy május utolsó hétvégéjén szeretett városunkba költözik a magyarországi triatlon társadalom, hiszen nálunk kerül megrendezése a középtávú országos bajnokság. A versenyek miatt lesznek forgalmi korlátozások a település több részén, ezért érdemes áttekinteni a programot.

2018. május 26-án Balatonkenese lesz a triatlon magyarországi fővárosa

Ma még többségben vannak azok, akik nem örülnek a ténynek, hogy Balatonkenese felkerült a magyarországi triatlonos térképre. Azt is tudom, hogy 2018. május 26-án nem lehet majd abban a ritmusban mozogni a településen, mint akár egy héttel korábban, vagy később. A szombati triatlon- és a vasárnapi futóversenyek miatt városunkba látogató 4-5 ezer ember bizony látható lesz minden szinten. Különösen érvényes ez a szombati napra, amikor jelentős útlezárások lesznek a központban. Azt gondolom viszont, hogy tudatos tervezéssel és némi odafigyeléssel lehet alkalmazkodni az időszakosan megváltozó körülményekhez. Az ***5. Primavera Balatonman Kenese*** beharangozását célzó cikksorozatom utolsó részében elemzem a programtáblát, és bemutatom azokat az idősávokat, amikor érdemes lesz autóval elkerülni a városközpontot, és adok tippeket a kevésbé terhelt időszakokra is. Nagyon bízom benne, hogy jó házigazdái leszünk a ***Középtávú Országos Magyar Bajnokságnak***, és a résztvevők közül sokan érzik majd úgy, hogy érdemes visszatérni városunkba, pihenési célból is.

2018. május 25. (péntek)

A városban tartózkodók többsége számára ez a nap pont olyan lesz, mint egy szokványos nyári péntek dél-után. A település központjában ismeretlen autókat vezető ismeretlen arcok jelennek meg, akik békésen élvezik majd a vendéglátó egységek szolgáltatásait. Ezen a napon még nincs verseny, de a résztvevők jelentős része már ekkor megérkezik.

A Vak Bottyán strand eddigre látványos átalakuláson megy keresztül. A szervezők már a hét első felében elkezdik építeni a versenyközpontot, és a triatlonos versenyek leglátványosabb részét: a kerékpáros depót.

A versenyközpontban 12 és 21 óra között jelentős számú sportoló és hozzá kapcsolható kísérőszemélyzet teszi majd tiszteletét, akik különböző adminisztrációs és sportszakmai programokban vesznek részt.

16:00-17:00 óra

A nap egyetlen olyan eseménye, ami egy normál péntek délutánon ritkán fordul elő, a 16:00 órakor induló kerékpáros pályabejárás lesz. Az elmúlt évek tapasztalatai alapján arra érdemes készülni, hogy 70-80 kerékpáros érkezik majd lassú (20 km/h) tempóban a városközpontba a Strand → Kikötő u. → 71-es út → Bakó József u. → Táncsics Mihály u. → Béri Balogh Ádám tér útvonalon, és egy pár mondatos tájékoztatás idejére jelentős mértékben elfoglalják majd a Városháza előtti teret. A menet innen további megállás nélkül 20-25 km/h körüli átlagsebességgel végighalad a Fő utcán, egészen a dombtetőig, ahol újabb rövid eligazítást kapnak a versenyzők. A csoport innen elgurul a körforgalomig, majd onnan immáron megállás nélkül visszatér a Vak Bottyán strandra. Ez a kerékpáros vonulás még az útvonal biztosítása nélkül zajlik, a lezárások csak a szombati napon lépnek érvénybe.

2018. május 26. (szombat)
Városközpont

A szombati nap a triatlonversenyek jegyében telik majd.

A verseny három száma közül érdemben csak a kerékpár terheli a település normál életét, mert ez a Balatonkenese belterület – 710-es út – 7213-as zárt útvonalon zajlik, a térkép szerint.

A pálya ki-és bevezető szakasza – a térképen kivastagítva jelölve – részleges zárással üzemel, az alábbi útvonalon: Strand → Kikötő u. → 71-es út → Bakó József u. → Táncsics Mihály u. → Béri Balogh Ádám tér → Fő utca (régi TSZ épületig).

Az útvonal csomópontjain rendezői, rendőri és polgárőri jelenlétre kell számítani, akik az útvonal biztosításában közreműködnek. A szakaszon forgalomkorlátozásra kell számítani, ezért kérjük, lehetőség szerint olyan alternatív útvonalakat vegyenek igénybe, amelyek a pályát nem érintik és keresztezik.

Különösen fokozott figyelmet igénylő pontok: 71-es út / posta kereszteződés; Fő utca – Bajcsy utca – Széchenyi u. csomópont; Fő utca (Kossuth tértől TSZ épületig).

A pálya zárt szakasza, a térképen nyilakkal jelölt 710-es, 7205-ös és a 7213-as szakasz teljes zárással működik – a Magyar Közút, és a balatonkenesei önkormányzat engedélyével.

Főbb zárási pontok

Az útvonal biztosítása rendőri és rendezői jelenléttel, behajtási tilalom mellett valósul meg, az alábbi pontok zárásával: Balatonkenese Fő utca vége (TSZ épület); Papkeszi híd; Balatonakarattya körforgalom 710-es kijárata; Balatonfőkajár 710-es bekötő út; Csajág 710-es bekötő út; Küngös 710-es bekötő utak; Fűzfőgyártelep körforgalom 7213-as kijárata; Balatonfűzfő körforgalom 710-es kijárata. A fentieken kívül minden olyan kisebb csomópont is lezárásra kerül, amely a zárt pályára vezet.

Forgalomterelés

A verseny ideje alatt az autós forgalom a 71. sz út – 7-es út – Lepsény - Balatonfőkajár – Csajág – Küngös – Berhida – Vilonya – Királyszentistván – Litér – Balatonfűzfő szakaszon közlekedhet (mindkét irányba).

Menettrend szerinti buszjáratok:

A zárt pályára – a korábbi gyakorlatnak megfelelően – a kéklámpás autók akadálymentesen behajthatnak, valamint a menetrend szerinti buszjáratok is közlekednek majd – motoros felvezetés mellett.

7:00-8:15

A versenyzők két távon, és két külön időpontban állnak rajthoz. A rövidtávot (950 m úszás, 44 km kerékpározás, 6,5 km futás) választók 8 órakor rajtolnak a Vak Bottyán strandon kialakított úszópályán.

Ebből fakadóan 8:15 előtt nem várható a városközpontban érdemi forgalomkorlátozás, így érdemes az autóval tervezett bevásárlást erre az idősávra ütemezni.

8:15-9:00 (jelentős korlátozás)

A leggyorsabbak alig több mint 10 perc alatt teljesítik a távot, és egy perc alatt nyeregbe is pattannak, hogy megkezdjék a kerékpáros táv teljesítését. Ebből fakadóan az élmezőny 8:15-kor már megjelenik a Fő utcán, így életbe lép az útzár, és az utolsó kerékpáros várhatóan 9 óra körül halad el az üzletsoron. A két szélső érték között változó sűrűségben érkeznek majd a kerékpárosok.

Ez az időszak szinte folyamatos zárást jelent az autósok számára, ezért nem javasolt ekkor autóval boltba menni.

9:00-9:20 (jelentéktelen korlátozás)

A rövidtávosok versenye során várhatóan lesz egy 20 perc körüli szünet, amikor egyetlen versenyző sem tűnik majd fel a városközpontban.

Ez egy viszonylag rövid idősáv, de ezt is érdemes lehet kihasználni.

9:20-10:30 (jelentős korlátozás)

Ebben a periódusban fokozatosan sűrűsödő áthaladási forgalomra kell számítani, ugyanis ekkor tér vissza a rövidtávú verseny legnagyobb csapata a kerékpáros körről. A versenyzők itt akár 40 km/h-s sebességgel is érkezhetnek, ezért nem csak autóval, hanem gyalogosan is oda kell figyelni a balesetek elkerülés érdekében.

10:30-11:15 (maximális korlátozás)

Ez lesz a legforgalmasabb 45 perc, ugyanis egyszerre lesz a pályán a teljes középtávú mezőny (közel 700 fő), valamint a rövidtávon versenyzők sereghajtói. 10:30-tól szintén változó sűrűségben átvonul az országos bajnokság mezőnye a kerékpáros kivezető útvonalon, miközben még várhatóan néhány percen keresztül érkeznek a rövidtávosok szemből.

10:30 és 11:15 között tehát érdemes elkerülni autóval a városközpontot, mert ellenkező esetben hosszas várakozásra kell felkészülni.

11:15-12:30 (jelentéktelen korlátozás)

Negyed tizenkettő és fél egy között mindenki számára úgy fog tűnni, mintha indokolatlanul lennének kihelyezve a kordonok, mert egyáltalán nem kell versenyzői forgalomra számítani. Én azt javaslom, hogy aki teheti, ebben az idősávban intézze a bevásárlást, mert itt vár rá a legkevesebb kellemetlenség.

12:30-15:00 (jelentős korlátozás)

A középtávon (1.900 m úszás, 81,5 km kerékpározás, 21,1 km futás) versenyzők mezőnye annak ellenére jelentősen szét fog szóródni, hogy várhatóan közel 700-an lesznek. A 81,5 kilométeres pálya és az útvonalban található 600 méteres szintkülönbség teljesítésére a leggyorsabbaknak 120 perc körüli időre van szükségük, azonban a mezőny vége akár 4 óránál többet is a pályán tölthet. De alapvetően arra kell készülni, hogy a többség befejezi a kerékpáros kört 13:15-ig, így a csúcsidőszak 12:30 és 13:15 között várható.

Fél egy és negyed kettő között tehát nem ajánlott autóval közlekedni a városközpontban, de azt követően már egyre rövidebb korlátozásokkal megoldható lesz a közlekedés.

15:00-17:00 (jelentéktelen korlátozás)

A verseny által érintett útvonalak zárása 17 óráig van érvényben, de 15 óra után már nem számítok érdemi forgalomra, így látok arra esélyt, hogy a korlátozások előbb is feloldásra kerülnek.

Balaton-part

A triatlonverseny terhelése alapvetően a városközpontban jelentkezik, de a teljesség igénye jegyében röviden áttekintem a futópályákat is, a vízparton élők tájékoztatása érdekében.

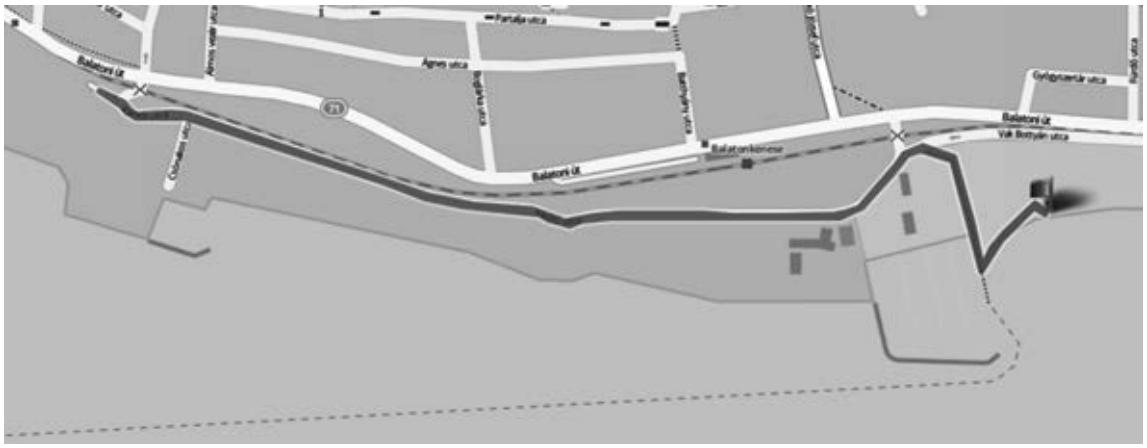

A rövidtávú versenyzők a korábbi években megszokott útvonal nyugati felén teljesítik majd a kiírt 6,5 kilométeres távot.

A Vak Bottyán strandról induló futókör a Kikötő utca aszfaltozott részéig tart, és ezen az útvonalon a versenyzőknek két kört kell megtenniük.

Az útvonalat várhatóan 9:25 és 11:00 óra között használják majd a legtöbben, a mezőny vége pedig 12:00 óra környékén zárja a versenyt.

A versenyzők 12:40 és 18:00 óra között három kört tesznek majd meg a Parti sétány – Honvéd üdülő – Vak Bottyán sétány útvonalon, így a ebben az idősávban a Kikötő utcát már nem érinti a rendezvény.

A versennyel kapcsolatos további részletek az esemény weboldalán olvashatóak:
http://balatonman.hu/kenese-balatonkenese/kenese-beharangozo/

Tóth Péter

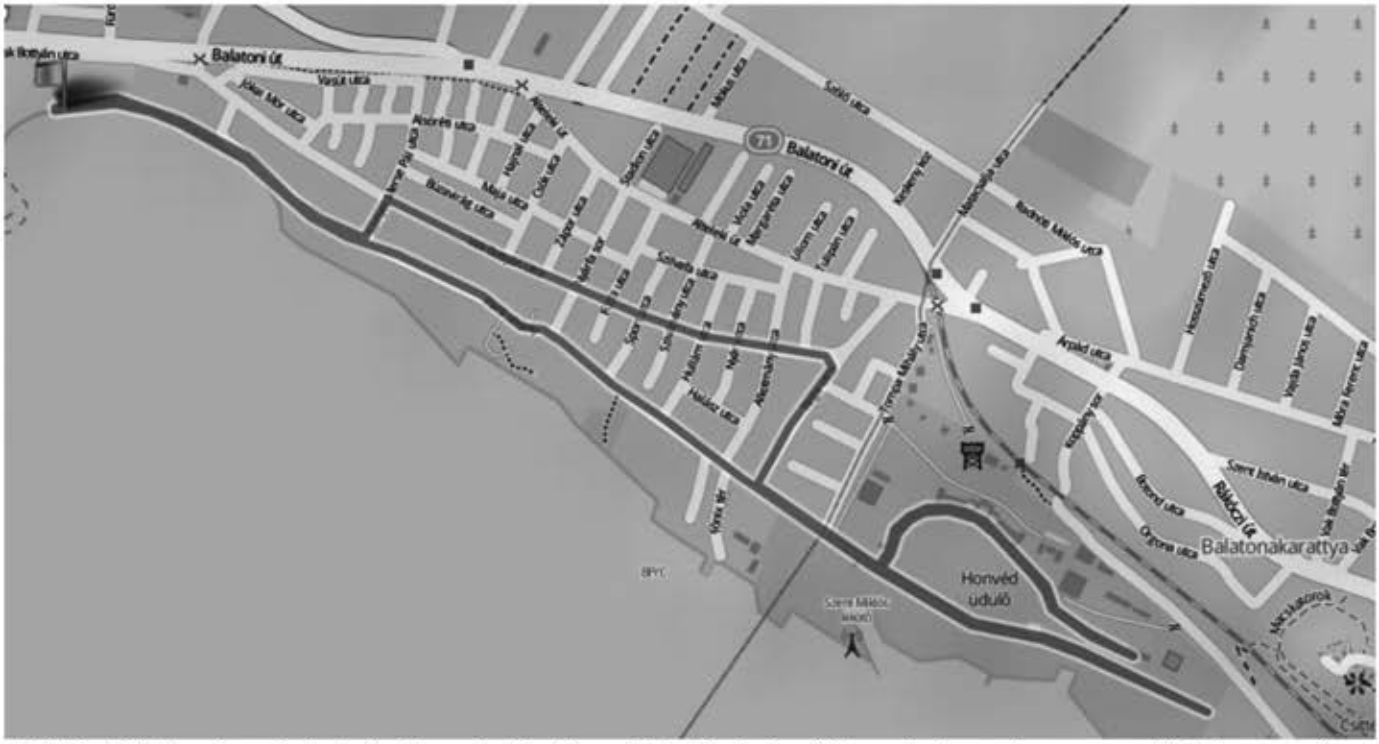

A Középtávú Országos Bajnokság útvonala jelentősen el fog térni a korábban alkalmazott nyomvonaltól, hiszen a pálya a strandtól keletre lett kijelölve.

IVARTALANÍTÁSI AKCIÓ

Gyakran hallunk róla, és sajnos tapasztalhatjuk is: világszerte jelentős a *kóbor állatok* száma. Sok állat sorsa nem egy esetben tragikus véget ér.

A ***felelős állattartás*** része az ivartalanítás, mellyel kedvenceink egészségéről is gondoskodunk. A *macskák* és *kutyák* szervezetének nem tesz jót a sűrű egymásutánban, sorozatosan következő vemhesség és szoptatás, nem beszélve a *fölösleges szaporulatról*, melynek sok esetben esélye sincs a normális, gazdás életre, amely pedig minden állatot megilletne. Balatonkenesén is rengeteg, egyébként háznál tartott kutya és macska hoz világra utódokat évről évre úgy, hogy *az alom sorsa rendezetlen marad.* Ősz elején tucatnyi kiscica tűnik fel, hívatlan vendégként letáborozva egy-egy ház küszöbén Nyáron viszonylag könnyű a dolguk: sok itt nyaraló eteti őket, hiszen szépek, kedvesek, játékosak, ám a jótevők az ősz beálltával hazamennek, s csak ritkán fordul elő, hogy a néhány hónapig dédelgetett kiscica is velük tarthat. Ha rájuk mosolyog a macskák híres szerencséje, találnak maguknak másik befogadót, de ez is egyre ritkább. Amennyiben nem, *sorsuk bizonytalan*: vagy túlélik a telet, fázva, sokat nélkülözve és előbb-utóbb betegségekkel küzdve, vagy nem. – És a kutyák helyzete semmivel sem rózsásabb.

Nemcsak a *nőstényeket*, de a *kan* kutyákat és macskákat is érdemes ivartalaníttatni, mert ezzel *sok problémának elejét vehetjük*: egyebek mellett csökkenhet az agressziójuk, és sokkal *kevésbé* lesznek hajlamosak az elkóborlásra.

A ***Patrónus 2006 Balatonkenesei-Ba-latonakarattyai Állatvédő Egyesület*** (ez az évtizedes múltra visszatekintő Balatonkenesei Állatvédő Egyesület új neve) a német ***Utzinger Állatvédő Alapítvány*** támogatásával ***kutya és macska ivartalanítási akciót*** hirdetett: *a műtét költségeinek egy részét állják*. A gazdiknak ehhez semmi más nem kell tenniük, mint hogy kapcsolatba lépnek az egyesület vezetőjével, ***Kerényi Ildikóval***, és a megbeszélteknek megfelelően elviszik kedvencüket az állatorvosi rendelőbe.

IVARTALANÍTÁSI AKCIÓ
Patrónus 2006
Balatonkenesei-Balatonakarattyai
Állatvédő Egyesület
30/292-99-54
Tegyenek háziállataik érdekében!

Jó rendezvényt létrehozni: alkotás

***Gábor Adrienn** 2017 decemberétől a Kultúra Háza öt évre kinevezett intézményvezetője. Vele beszélgettünk kultúráról, szakmáról, no és arról, hogyan érzi magát Kenesén.*

– Rendezvényeken, eseményeken már sokan, sokszor találkozhattak veled. Bemutatnád magad az olvasóknak kicsit közelebbről? Vagy kérdezhetem úgy is: mi a mesterséged címere?

– Gábor Adrienn vagyok, 44 éves, háromgyermekes családanya, feleség, intézményvezető, korrektor, gyerekzenész, elvetélt „világhírű barokkénekes" – ugyanis húszévesen még annak készültem. Ötévesen persze prímabalerina szerettem volna lenni, de annak objektív és szubjektív akadályai voltak [nevet], így inkább maradtam egyszerű, mezei bölcsész. – Mesterségem címere: *multipotenciális túlélő*. Sok mindennel foglalkoztam már, így nem tudom megmondani, igazából mi is vagyok. Leginkább egy érdekes életutat bejárt, összetett személyiség, sokféle iskolával, küldetéssel, közszolgálati céllal a hátam mögött. És természetesen rengeteg tervvel, munkával, kihívással. A végzettségeim és az aktuális szellemi vágyaim mentén mindig az vagyok éppen, amire szükség van, és amiben jól érzem magam. Alapjáraton komoly, magamnak való ember vagyok, igyekszem nem csak a felszínt karistolni. A blődségek nem szórakoztatnak, ezerszer inkább befelé és fölfelé figyelek. Olyan emberek között szeretek lenni, akikkel félszavakból megértjük egymást, és akik képesek megnevettetni. Sokan nyersnek és keménynek tarthatnak, holott csak őszinte vagyok és maximalista.

– Miket tanultál, milyen képesítéseket szereztél?

– Felnőttképzési és művelődési menedzser diplomám van, párhuzamosan egyetemi szintű ének-zenetanár, karvezetés szakot végeztem, a diplomakoncertet magánénekből teljesítettem (a másik opció a karvezetés volt, de azt sosem szerettem). Van ezeken kívül koragyermekkori zenepedagógus diplomám, illetve felsőfokú újságíró végzettségem, és bónusznak ott a politikai szakértő közgázos diplomám, politikai kommunikáció szakirányon, ahol ösztöndíjas voltam. Ez azért érdekelt, mert akkoriban kormányszóvivőnek készültem, de minimum tévés politikai műsorvezetőnek. Van egy televíziós szerkesztő-műsorvezető végzettségem is a PPKE – Magyar Televízió Akadémiáról. Ez egyfajta ösztöndíjas „elitképzés" volt, és rendkívül büszke vagyok arra, hogy a legnagyobbaktól tanulhattam. Mi alkottuk a „régi" HírTV alapító csapatát. Két éve párkapcsolati coach, házassági tanácsadó is vagyok, de amióta Kenesén vagyok, ez nem fér bele az életembe. Sokféle nyelvet is tanultam, három nyelvvizsgám van, de igazából már csak angolul beszélek, mert a többit nem használom.

– Akkor nem unatkoztál az elmúlt években.

– Ó, sosem! Huszonegy évig jártam a különféle egyetemekre, de nem azért, mert megbuktam, hanem mert imádom az egyetemi közeget és a kihívásokat, és ki akartam hozni magamból a maximumot. Arra is büszke vagyok, hogy meghívtak az ELTE Tanító- és Óvóképző Karára, ahol két éven át óraadóként tanítottam – és ha lett volna státusz, akkor bizony máshogy alakult volna a sorsom. De jó ez így is.

A doktori azért még tervben van, mert az tenné fel a pontot a pályám i-jére. Jártam már korábban doktorira, Szegedre, de másfél év után anyagi okokból megszakítottam a tanulmányaimat. Viszont szeretnék még újra egyetemen tanítani, ahhoz meg kell a PhD mint „jogosítvány". Ha ez az életutam része, úgyis meglesz valamikor! – ezzel biztatom magam. Anyagilag persze az egyetemi katedra sem éri meg, de ez sosem volt szempont: csóró, *közszolgálati karakter* vagyok... [nevet]

– Jelenlegi munkád rendkívüli sokszínűségedet és eddigi tevékenységeidet képes mind magába olvasztani.

– Igen, *szintézisnek* érzem a feladatot: kamatoztatni tudok mindent a korábbi életemből. Nem unalmas, és ez jó, mert nem tudok szalagmunkát végezni. Szellemi szalagmunkát sem. Korábban, amikor tévében voltam felelős szerkesztő, azt éreztem ilyen szintézisnek. Muszáj *ingergazdag* környezetben lennem – és ezalatt kizárólag a szellemi ingergazdagságot értem. Soha nem egy vágányon gondolkodtam, soha nem egy dolgot csináltam egyszerre. Ráadásul sokféle munkát kell végeznem egy munkakörön belül, különben halálra unom magam. Nyughatatlan vagyok, „pörgök".

– Unalomra itt egészen biztosan nem lesz módod. Hogyan kerültél Kenesére?

– Egyszerűen: megpályáztam a kiírt pozíciót. Tíz évig otthonról dolgoztam, a saját vállalkozásomban: gyerekzenével és korrektúrázással foglalkoztam. A hangok és betűk szerelmese vagyok. Hat évvel ezelőtt, amikor megismertem második, egyben utolsó férjemet, Szabolcsot, újra „megcsaládosodtam", méghozzá mozaikcsalád lettünk. Hirtelen lett egy nagylányom is, Petra. Ő azóta már nagykorú, egyre inkább külön utakon jár. Három évvel ezelőtt megszületett a közös gyermekünk, Domán, és úgy gondoltam, törvényszerű, hogy az ember a változásokat a munkájában, a hivatásában is kövesse. Elég volt a tíz év négy fal közötti munka. Rájöttem: itt az ideje váltanom. Elkezdtem körülnézni a munkaerőpiacon. Balatonszemesen akkor ürült meg a kulturális intézményvezetői poszt. Oda terveztem pályázatot benyújtani. Aztán megláttam, hogy Kenesén intézményvezető-helyettest keresnek. Rákerestem a neten, és megláttam a *Kultúra Házát*, ezt a csodálatos műemléképületet. Megfogott, mert hangulata volt. És az érzéseim be is igazolódtak, amikor első alkalommal jöttem Kenesére – addig ugyanis csak átutazóban szeltem át a várost a 71-esen. Nagyon megtetszett az egész település, szép kis *ékszerdoboznak* látom, úgyhogy inkább Kenesére szavaztam.

– Benyújtottad hát a pályázatod Kenesére?

– Így történt. Személyesen hoztam el, hogy egyúttal körülnézzek, hová is jönnék, ha én nyernék. Találkoztam Polgármester úrral és Jegyző úrral, és meglepett, hogy a találkozásunk tulajdonképpen már állásinterjú volt. Jó egy órát beszélgettünk. Megtudtam, hogy öten pályáztunk, végül engem ért a megtiszteltetés, hogy kiválasztottak a feladatra. Bizalmat kaptam a város első emberétől, majd az ősszel kiírt intézményvezetői pályázaton a testület többségétől

is. Jólesett, megköszöntem, és azóta itt dolgozom. Március 23-án múlt egy éve, hogy itt vagyok. Jó érzés, hogy tíz év vállalkozói lét után, kismamaként vissza tudtam térni a munkaerőpiacra. Egy nőnek, anyának visszatérnie a munka világába, szinte lehetetlen, vagy csak nagy kompromisszumok árán lehetséges. Ezeket a kompromisszumokat persze mi is naponta megkötjük. Siófokon lakunk – úgy szoktam mondani, hogy Somogyba járunk aludni, de Veszprém megyében élünk, mert a kisfiam az itteni bölcsődébe, Zalán fiam meg Balatonfőkajárra jár iskolába. A férjem a veszprémi börtönben dolgozik, huszadik éve hivatásos katona, BV-s. Most van folyamatban az áthelyezése, a Honvéd Üdülőbe jön. Az életünk folyamatos logisztikázás és zsonglőrködés az idővel.

A pályázatomhoz mellékelt motivációs levélben is leírtam: stabil, megbízható ember vagyok, és stabil, megbízható munkahelyet szeretnék, ahol ki tudom bontakoztatni a képességeimet, és ahol *hagynak szabadon, békében dolgozni*.

– Mint kívülállónak, munkád kapcsán mi volt az első benyomásod Keneséről?

– Kedves, élhető településnek látom. Örülök, hogy egyre nagyobb az igény a kulturált szórakozásra. A nyári rendezvényeink közönsége, a nyaralók és a pár napot itt töltő turisták meg a környékbeliek igazán értékelik a produkciókat, amelyeket idehozok, értékelik a *koncepciót*, amelyet meglátnak a rendezvények mögött. Számtalan pozitív visszajelzést kapok.

– Mi a koncepciód?

– Alkotó ember vagyok. Számomra alkotás, amikor megtervezek, létrehozok egy jó rendezvényt, és alkotás, amikor kiváló kollégáimmal percről percre megvalósítjuk az adott programot. Amit üzenni szeretnék, azt a fellépőim személyén, művészi produktumán és/vagy kimondott szavain keresztül „mondom el” – és néha elejtek egy-két személyes megjegyzést is konferáláskor. Remélem, vannak nyitott fülek – főleg szívek – az üzeneteimre Kenesén is. A visszajelzések azt mutatják, hogy vannak. Szép számmal jönnek el az emberek, még a beszélgetős műsorokra is, de nem feltétlenül csak a keneseiek. Kritikai észrevételem, hogy a keneseiek nehezen mozdíthatók. Igazából nem is tudom, kit kellene ahhoz idehívnom, hogy tömeges szintű érdeklődés legyen egy olyan program iránt, amelynél le kell csendesedni és kicsit más dimenziók felé nyitni.

Persze, az biztos, hogy nem vagyok hajlandó rosszat, *bóvlit* hozni Kenesére, mert alapjáraton tisztelem az embert, mint Isten alkotását, így a kenesei embert is, és azt is, aki idelátogat. Tisztelni pedig úgy tudom, hogy *értéket*, *minőséget* adok. Akik tavaly felléptek itt – gondoljunk csak például a Kossuth-díjas *Sebestyén Mártára* –, és akik idén jönnek, mind-mind értéket képviselnek.

Soha nem lehet mindig, mindenkinek megfelelni, és ez *nem is célunk*. Van egy irányvonal, egy értékrend, amit képviselek, és ami mentén a kollégáimmal tevékenykedünk. Ezekből a dolgokból nem tudok, nem akarok és nem is fogok alább adni. Akik eljárnak a rendezvényeinkre, tudhatják, hogy mindig kapnak valami nagyon jót, nagyon szépet, nagyon emberit.

– Kiforrott meggyőződés és életelv.

– Értékelvű, istenhívő ember vagyok, vallásgyakorló katolikus. Hiszem, hogy az embernek az életével folyamatosan jót kell tennie. Bármilyen körben mozogtam, kicsiben vagy nagyobban, igyekeztem mindig jót tenni. Mindenhol megtaláltam a szépet és jót, és azt igyekeztem közel hozni az emberekhez. Minden egyes fellépésemmel, rendezvényemmel, cikkemmel, általam szerkesztett anyaggal, műsorral, ami képernyőre vagy nyomtatásba került, ugyanezen értékrend mentén üzentem a nézőknek, a közönségnek. Én ilyen „közvetítő ember” vagyok. Hiszek a jóban, a szépben, és az Igazságot keresem. Nagybetűvel.

Sokat adok az *érzésekre*; agyongondolkodó és agyonérző ember vagyok. Emiatt roppant nehéz az életem, mert vagy túlkombinálom, vagy túlérzem a dolgokat. De nem tudok másmilyen lenni, ilyennek teremtett a Jóisten.

Ami rendkívüli módon bosszant, az a kétszínűség, az áskálódás, az irigység és a rosszindulat. A napi munkánk során mi is találkozunk ilyen viselkedésformákkal. Ha elkeserítenek a dolgok, kisírom, kikiabálom, majd kiimádkozom magamból, aztán veszek egy nagy levegőt és megyek tovább. *Túlélek.*

– Kenesére érkezve, miután megismerkedtél az itteni kulturális koncepcióval, mi volt a fő gondolatod? A Közművelődési Intézmény esetében egy háromlábon álló intézményről beszélünk: a rendezvényeket szervező kultúrházról, a könyvtárról és a tájházról. Mit találtál az egyes területeken? Ehhez képest tervezel-e elmozdulást, és ha igen, milyen irányban?

– Kulturális szakmai és közösségi szempontból látom, mik a jó dolgok Kenesén, mik az erények és mik a hibák. Érkezésemkor bedobtak a mélyvízbe. Amikor jöttem, március végén, még nem volt a településnek éves rendezvényterve. Egy hónapom volt rá, hogy megismerjem a rendszert, a viszonyokat, és gondoskodjam a programokról, hiszen szorongatott a szezon közeledte. Érkezésemkor az intézmény gazdátlan volt. Az intézményvezető, vagyis te, tartós betegállományban voltál. Valakinek kézbe kellett vennie a dolgokat, ezért is írták ki a pályázatot, én pedig teljes erővel vetettem bele magam a feladatba. Az első hónapban egészen más tudatállapotban léteztem, mint addig bármikor. Sok háttérmunkánk van a törvény szerinti iratok és ügyek naprakészen tartásával. A tavalyi év – a rendezvényszervezés és -kivitelezés mellett – azzal telt, hogy feltérképeztem a helyzetet: hol tartunk, hol kellene tartanunk, és mi az irány? A munkánkkal az a probléma, hogy az emberek csak a jéghegy csúcsát látják, pedig a kellemes rész nagyjából csak 10%, a többi viszont kőkemény adminisztráció. Lassan felszámoljuk a hiányosságokat, és remélem, hamarosan teljes figyelmünkkel a klasszikus értelemben vett népművelői, közösségfejlesztői munkára koncentrálhatunk. Ehhez azonban nem vagyunk elegen!

Három intézmény egész éven át tartó, magas színvonalú működtetéséhez négy munkavállaló egyszerűen kevés. A tavalyi évet – három hónap híján – hárman csináltuk végig, és azt egyikőnk sem kívánja vissza, mert nagyon kemény volt. Valamennyien tetemes túlóramennyiséggel és ki nem vett szabadnapokkal léptünk át 2018-ba. A túlóráink idén is rendre gyűlnek, amikor viszont csúsztatnánk, hiszen mi is a szokásos 160 órára vagyunk felvéve közalkalmazottként, nem pedig 200-ra, akkor meg jön az áskálódás. Költői kérdés: ha az senkit nem zavar, amikor este, hétvégén vagy ünnepnap dolgozunk, akkor miért fáj az, amikor egy szimpla hétköznap vagy félnap pihenünk? Azt érzem, ha kettővel többen lennénk, az sem lenne elég a három intézményre – legalábbis *ahhoz a fajta közösségi élethez* és színvonalhoz, amit elképzelek.

Kiváló kollégáimmal: *Osgyán Lászlóval*, *Monostory Margittal* és az új munkatársunkkal, *Csiker Szilviával* hiszünk abban, amit csinálunk. Úgy lehet valamit jól csinálni, ha az ember szereti azt a tevékenységet, amit végez. Mi itt nem anyagi megfontolásból vagyunk, hanem azért, mert értelmes, hasznos, szeretnivaló és kreatív munkát szeretnénk végezni.

– Az önkormányzatnak is meghatározott anyagi lehetőségei vannak. Az intézményeknek együtt kell gondolkodnia és működnie a fenntartóval, hogy abból, ami van, a lehető legjobbat tudják kihozni.

– Így igaz. A kultúra finanszírozása soha nem volt rentábilis. Ha az állam, az önkormányzat, vagy akár egy szervezet szeretné rentábilisan működtetni a kulturális intézményeit, rendezvényeit, azt csakis keresztfinanszírozással vagy üzleti alapon lehet. Alig várom, hogy elkészüljön a tágas báltermünk, meg hogy legyen egy igazi, elkerített szabadtéri színpadunk, hogy belépőjegyes koncerteket is szervezhessek, amelyeknek a bevételét visszaforgathatom

más produkciókba, közösségi alkalmakba. Ez a keresztfinanszírozás.

– Ezért van nagy jelentőségük például a pályázatoknak. A fenntartó sok esetben csak a konkrét fenntartást, a közüzemi számlák fedezetét tudja rendelkezésre bocsátani. Ha egy településen még emellett is jut pénz kultúrára, azt az intézményeknek és az ott lakóknak is nagyon meg kell becsülniük.

– A pályázatokkal az a baj, hogy leginkább civilekre írják ki azokat, vagy legtöbbször magas önrészt kérnek a megvalósításhoz. Nem tíz meg húsz százalékot, hanem ötvenet. Bízom abban, hogy az uniós pályázatok új ciklusa, illetve a gazdasági prosperitás ismét olyan lehetőségeket nyitnak meg, amelyekkel több pénz juthat a kenesei kultúrára is. Figyeljük a pályázatokat, és most, hogy már négyen vagyunk, hangyányival nagyobb kapacitásunk lesz pályázni. Tavaly levegőt se kaptunk.

– Hogyan jelenik meg a mérce a rendezvényszervezés területén?

– Alapvetően zenész vagyok, ami azt jelenti, hogy teljesen mindegy, milyen műfajban, de két hangból meg tudom állapítani, hogy egy énekes, együttes jó-e vagy sem. Amikor egy dal maximum négy akkordból áll, rendkívül sablonos, „olcsó”, és belőle tizenkettő egy tucat, az nem színvonal. A hamis éneklés meg egyenesen a halálom.

– Mi a helyzet a könyvtárban?

– Csodás régi épület, varázsos atmoszféra, jó érzés belépni! De óriási probléma, hogy szűkösen vagyunk. Sok az elavult kötet, selejtezni és leltározni fogunk, ezzel együtt pedig vásárolni-vásárolni-vásárolni kellene, meg az új könyveket katalogizálni. A meglévő katalógus sem hibátlan, szinte elölről kell kezdenünk a szakmai munkát. Nem véletlenül neveztem ki *Osgyán Lászlót* intézményvezető-helyettesnek, azon belül könyvtárvezetőnek: pár hónappal ezelőtt szerezte meg a másoddiplomáját, könyvtáros képzésben.

– A tájház?

– Szeretem, szépnek és fontosnak tartom. Örülök, hogy Kenesén van tájház! Ha egy idegen megkérdezi, mit lehet a településen megnézni, elsőként mondom: a gyönyörű tájházunkat.

Amikor március 15-én *Vér Lászlóné Irénke néni* megnyitotta az „50 éve kezdtük, ünnepeljünk együtt” című kiállítást, beszélt a tájház múltjáról, jelenéről és az általa festett sötét jövőről, meglehetősen kínosan éreztem magam. Mindenki tudja, hogy a tájház a közművelődési intézményhez tartozik, így az intézmény vezetője felel érte. Olyan volt, mintha személyesen nekem címezte volna a tájházzal kapcsolatos kritikákat, holott nem én döntök arról, hogy be tudunk-e nyújtani épületkarbantartásra pályázatot, 50%-os (!) önrésszel. Én is látom, tudom magamtól is, hogy sok pénzt kellene fordítanunk a tájházra, és fontos lenne egy megbízható muzeológus vagy múzeumpedagógus szakember alkalmazása. Minden bizottsági és testületi anyagban, amit tőlem kérnek, leírom, élőszóban pedig el is mondom, hogy mik a teendők, és merre kéne haladnunk. Igen, a Tájházba kéne egy fiatal, legfeljebb középkorú, hosszú távon ott tevékenykedő munkaerő, aki szereti azt a fajta munkát, ami ott adódik. Ha Kenese *nem tudja kitermelni magából* az új Irénke nénit és az új Laci bácsit *képzett szakember* formájában – legyen az muzeológus, múzeumpedagógus, néprajzos vagy helytörténész, történész –, akkor ide csak idegen jöhet. Irénke néni és Laci bácsi hatalmas munkát végeztek, az egész életüket erre áldozták – *nem véletlenül díszpolgáraink* –, tisztelettel elismerem a munkájukat és nagy szeretettel fordulok feléjük! Sajnos azonban eljárt felettük is az idő, elfáradtak, a stafétát ezért át kellene adniuk. Tőlük tudom, hogy *ők ezt már nagyon várják*. Én is nagyon várom, hogy felvehessem a megfelelő múzeumi szakembert a tájházba! Tévedés azt gondolni, hogy csak a szezon két hónapjában van munka; nem a látogatók fogadása ugyanis az igazi szakmai kihívás, hanem a leltárkönyv megfelelő vezetése, a digitalizáció, a restaurálás és az állagmegóvás.

Amíg a Vér házaspár aktívan működtette a tájházat, az „lélegzett”, még akkor is, ha ezek az idegennek holt falak és holt tárgyak, régen eltávozott kenesei ősök személyes holmijai vagy munkaeszközei. Ők mindenről tudják ugyanis, kié volt, a tulajdonos teljes élettörténetét ismerik – és ez *megismételhetetlen*! Tisztelettel kérem, ezt vegye tudomásul Kenese népe! Nem lesz még egy Irénke nénink és Laci bácsink, de lehet kiváló szakemberünk, aki lelkületében ideval ó, *itt is marad*, akit elfogad a település, és aki szabadon – főleg szakszerűen – tud működni. A tájház eleddig nem múzeum volt, hanem *konkrét* emberek itt hagyott tárgyainak gyűjteménye. A tájház tele van legendával, élettörténettel, amelyekről lehet mesélni, akár meg is lehetne írni. Ha elmennek a ma még élő „ősök”, velük mennek a régiek történetei is. Onnantól a tájházunk is már „csak” múzeum lesz.

– Meg kellene írni azt a könyvet…

– Bizony! Egy analógia: ma már nem tudunk igazán népi gyermekjátékot, népdalt, népzenét gyűjteni, mert nincsenek már meg a nagy öregek, az adatközlők, akik még birtokolták a népzenei kincset, a zenei anyanyelvet. A 21. században legfeljebb csak emlékezők és visszatanítók lehetünk.

– Erről szólt az Utolsó óra gyűjtés, amelyet 1997 és 2001 között a Fonó Budai Zeneházban, Kelemen László, a Hagyományok Háza későbbi főigazgatója vezetésével végeztek. Zenei felvételek készültek a Kárpát-medence még élő, hagyományos falusi népzenei együtteseivel, amelyek aztán egy CD-sorozaton jelentek meg. – Az „utolsó óra”-jelleg nemcsak a népzenére vonatkozhat, hanem mindenre, ami a régi életről szól, így a települések régmúltjának életéről is.

– Rendkívül közhelyes lesz a kifejezés, amit használni fogok: a „felgyorsult világban”, amiben élünk, a régi közösségi alkalmak, együttlétek emlékei már csak a múlt lenyomatai lehetnek. Nemcsak a tárgyakról beszélek, hanem az emberi kapcsolódásokról: amik régen megvoltak a fonóban vagy a nagycsaládban, a 21. században már nincsenek meg. Az a világ elmúlt. De van más, másféle. A digitalizált 21. században is sok érték van, csak észre kell vennünk. Azt szoktuk mondani, hogy a hagyományt nem ápolni kell, mert nem beteg, nem őrizni kell, mert nem rab, hanem *éltetni és élni kell*. Noha városi gyerek voltam, és most is városban élek, sokat tudok a paraszti életről. Anyai nagyapám kitelepített felvidéki parasztember volt, édesanyám eredetileg kertész üzemmérnök, édesapám szőlész-borász végzettségű. Édesanyám a mai napig nagy tételben palántázik, a növényeit őstermelőként eladja. Lehet, hogy a gólya eltüsszentette magát, amikor engem hozott, mert rossz helyre pottyantott le: nekem ugyanis elég annyi föld, amennyi egy virágcserépben elfér. Digitális bennszülött vagyok, vállalom. Ennek ellenére a földművesség, a paraszti kultúra iránti vonzalmam mindig is megvolt, és utolsó szívdobbanásomig meg is marad: imádom a magyar népzenét, néptáncot, a népi iparművészetet, a viseleteket; magam is népi gyermekjátékok visszatanításával foglalkoztam egy évtizeden át, és az egyetlen novellám is egy falvacskában játszódik, valamikor a 19. század végén.

– Milyen lesz a 2018-as esztendő? Hamarosan megkezdődnek a nagyobb programok.

– Kevesebb programunk lesz sajnos, mint azt terveztem, viszont mindegyik remek eseménynek ígérkezik! Április 28-án a Tájházban lesz egy szép rendezvényünk, a VI. Tájházak Napja, amellyel az országos rendezvénysorozathoz csatlakozunk. A Prima Primissima- és Magyar Örökség-díjas *Petrás Máriát* várjuk. Utána következik a többi rendezvény: május elsején a hagyományos főzőverseny – idén gazdag színpadi programmal –, és a pünkösdre is nagyon készülünk: május 19-én a Közalapítvány jótékonysági futóversenyébe szállunk be szervezőként és lebonyolítóként,

illetve délután megrendezzük saját programunkat, a *Pünkösdi KultPiknik*et.

– *A jelek szerint életed minden területén a maximalizmus jellemez.*

– Hidd el, amennyire áldás ez, olyanynyira átok is! [nevet]

Amikor a pesti ferences templom szólistája voltam, egyszer megállított egy idegen asszony, és azt mondta, becsüljem meg a hangomat, mert *Isten fényességét közvetítem* vele. Ez akkor megrendített, egyúttal kijelölte az utam. Egy idő után nem templomban, a karzatról, de tíz éven keresztül kisgyerekeknek és az édesanyjuknak énekeltem. Bejöttek a foglalkozásaimra a mamák szétzilált fejjel és lélekkel, és egy óra múlva boldogan, kisimult arccal távoztak. Ilyenkor úgy éreztem, aznap sem volt értelmetlen felkelnem, ma is adtam magamból. Ugyanezt csinálom Kenesén: adok magamból. Adni pedig nem lehet félgőzzel, mert abban nincs sok köszönet. *Isten nem félig fényes.* Azokat az embereket hozom ide, akik a saját műfajukban a legjobbak. *Böjte Csabát*, a *Misztrált*, *Csókay Andrást*, *Herczku Ágit*, *Tátrai Zsuzsannát*, a Kossuth-díjas *Hűvösvölgyi Ildikót*, a Szent Mihály-napi Sokadalomra a Kossuth-díjas *Szvorák Katit* és *Kudlik Júliát.* Természetesen a keneseiek is lehetőséget kapnak a megfelelő alkalmakon.

– *Kenese üdülőtelepülés, a turizmus fontos szerepet játszik az életében. A bevétel minden területen lényeges. A népszerűbb, populárisabb műfajok nyilvánvalóbban nagyobb közönséget vonzanak. Szerinted hogyan hozható össze a magas művészi érték és a piacképesség?*

– Piacképességről a kultúra vonatkozásában sem itthon, sem az ún. „fejlett nyugaton” nem beszélhetünk. A kultúra mindig viszi a pénzt. De ez nem baj. Az oktatás és az egészségügy is viszi a pénzt, ugyanakkor mégis meghálálja a befektetett tőkét.

– *És szükségünk van rá…*

– Így van. Abból indulok ki, mi az önkormányzat koncepciója. Kenese családbarát település, a város örömmel fogadja az idelátogatókat, mégis csendes, élhető kisváros kíván maradni, nem akar fesztiválvárost csinálni magából. Nincs különbség, hogy nyár van vagy tél, a produkciónak színvonalasnak kell lennie. Lehet a szórakoztató műfajon belül is olyanokat találni, akik értenek a szakmájukhoz. Nem a percemberkék „teljesítményében” hiszek, hanem azokban az emberekben, akik évek, évtizedek óta magas szinten művelik a tudományukat, művészetüket, legyenek bár énekesek, hangszeres művészek, popzenei előadók, táncművészek vagy képzőművészek.

Egy közművelődési intézménynek a „*közt” kell művelnie*. A nevében is benne van. Nem szórakoztatnia kell, hanem művelnie. Pallároznia, felemelnie! Nekünk *nem kell* közpénzből kiszolgálnunk azt a fajta rétegigényt, amely kizárólag a bulizást preferálja. A populáris szórakozási igények kielégítésére ott a külsős Balaton Fesztivál, én meg idehozom a Mydrost, az Eclecticát meg a Barrio Latino-t. Tudom, hogy őket is imádni fogják! *Kínálni kell a kultúrát, hogy legyen rá kereslet.* Ez a tételmondatom.

A fizetőképes réteg már csak életkora okán sem hallgat, néz meg akármit. A tizen-huszonévesek, a közép- és főiskolások, egyetemisták szórakoztatása sok kel-lemetlenséggel jár – meg kell nézni egy Balaton Sound-ot, egy Volt Fesztivált, Sziget Fesztivált, Ozorát... Kenesén van *csendrendelet*, aminek értelmében 23:50-ig be kell fejeznünk a rendezvényt, hogy az emberek pihenése biztosítva legyen. Ez eleve kijelöli a kereteinket. Egyébként egy-egy celebzenekarnak akkora a gázsija, hogy az *egész éves* rendezvényköltségvetésünkből legfeljebb 3-4 koncertre futná. Ezen is el lehet gondolkodni.

– *Határozott elképzelések mentén haladsz.*

– Így van. Ez a rögösebb, de vállalom. Hogy jó úton járok-e, azt mindig a tekintetem tisztasága árulja el. Nyugodt a lelkiismeretem.

– Sok sikert kívánunk az előttetek álló időszakhoz, és találkozunk a rendezvényeken!

– Sok szeretettel várunk benneteket és minden kedves kenesei polgárt, és nagyon köszönöm, hogy szót kaphattam ebben a remek médiumban!

Nagy Krisztina

A Környezetvédelem Világnapját (június 5.) a ***Nők a Balatonért Egyesület*** 2016 óta igazán méltó módon, a ***„Jövőd a Balaton” Zöld Fesztivál*** névre keresztelt programjával ünnepli-köszönti. A Fesztiválnak először Balatonalmádi, 2017-ben Siófok adott otthont. A rendezvény megszervezésének nagyobb része a helyi csoport tagjaira, a helyi önkormányzatokra hárul. Ebben az évben Akarattyára esett a NABE elnökasszonyának választása. ***Szauer Rózsa*** döntésében komoly szerepet játszott a Magaspart, mint páratlan panorámával bíró, egyedülálló „rendezvényhelyszín”. A Balaton mellől az összes (19) NABE-csoport képviselteti magát és települését. Úgyhogy van feladat bőven!

A NABE Zöld fesztivál helyszíne és időpontja:
Balatonakarattya, Kisfaludy sétány – 2018. június 2. szombat, 10:00-18:00 óra

Előzetes programok:

10 órakor megnyitó – NABE csoportok bemutatkozása – műsor
Családi programok: kézműves foglalkozások
Szabadtéri játékok – Balaton játszóház
Bemutatók – zöld-kiadványok – környezeti tanácsadás
Ismeretterjesztés a természetvédelem jegyében
Különböző kiállítások
Jóga-móka gyerekeknek, 3-1-2 meridiántorna felnőtteknek
Látványkovácsolás – és még sok minden más!
Ismerd meg Balatonakarattyát-Balatonkenesét – kisbuszos? kisvonatos? kirándulás (még szervezés alatt)

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Thury Attiláné
a Balatonkenese-Balatonakarattya NABE csoport vezetője

Hátha valaki nem ismeri…

*Ki volt **Czakó Gyula**?*

Czakó Gyuláról, a református lelkészről rövid, lényegretörő leírást ***Vér Lászlóné Irénke nénitől*** kaptam.

Újnépen (Somogy megye) született, 1882. november 7-én. Édesapja ***Czakó Gábor*** tanító.

Kenesére 1907. szeptember 22-én érkezett. A fiatal, agilis, irodalmat kedvelő nagytiszteletes urat hamar megkedvelte a gyülekezet és a faluban élő előkelőség.

A Teológiai Akadémiát Pápán végezte. Rendszeresen jelentek meg írásai a Dunántúli Protestáns Lapban. 1905-ben *„Méliusz Juhász Péter élete és működése”* címmel, mint papnövendék írja meg a híres nagy műveltségű debreceni lelkész életútját.

1909-ben Kossuth Lajosról ír értekezést.

Kenesére kerülve hamar bekapcsolódott a Balaton fejlesztéséért tevékenykedők közé.

1908-ban megalapította a Református Énekkart, ami a község legkedveltebb, legtekintélyesebb egyesülete lett. Alapszabályban rögzítették a kornak megfelelő működési feltételeket, a Belügyminisztérium engedélyét is beszerezték. Az énekkar sikeresen működött 1945-ig. Céljuk a templomi énekeken kívül világi dallamok, különösen nemzeti dalaink megtanulása és előadása, hogy ezáltal a „Szépnek kedvelését” előmozdítsák.

1911 júniusában avatták fel az orgonát a templomban. Czakó Gyula az avató ünnepségen a hívek áldozatos munkáját és adakozását dicsérte.

1912-ben jelenteti meg *A balatonkenesei református egyház történetét*, benne rövid falutörténettel. A könyv árából befolyt összeget az orgonaalapba ajánlja fel a szerző.

*1913. június 29-én **Balatonkenesei Hírlap** címen szépirodalmi és társadalmi hetilapot indított a fürdőidényre.*

1914-ben már nemcsak Kenese, hanem a Balaton-part eseményei is olvashatóak voltak a ***Balatonkenese és Vidéke*** című hetilapban. Az igényesen összeállított újságban tudósítások jelennek meg a különböző rendezvényekről, valamint érdekes régi és új eseményekről is olvashatunk.

A Hírlap sikeres megjelenését az első világháború kitörése szakítja félbe. Czakó Gyulának a háborúba menő ifjak búcsúztatása, az itthon maradottak vigasztalása lett a fő feladata.

1918. július 28-án új rovatot indított a *Veszprém vármegye* hetilapban, *Balatonpart* címmel.

Jótékonysági esteket szervezett, a bevételt a bajba jutott hadiárvák megsegítésére fordították.

Ekkor már Czakó idős édesapja is velük élt. Feleségével, ***Barankay Lenkével*** a település meghatározó személyiségei voltak. Szépen gondozott kertjükben gyakran összejöttek barátai, tisztelői. *Szőlőműveléssel* is foglalkozott: az eklézsia Útalján lévő szőlőjéből készült bor azóta híresült el *„útaljai gyilkos”* néven.

Írásaiból Isten iránti mélységes hit, emberbaráti tisztelet és a Balaton kultúrájáért tevékenykedő ember elkötelezettsége sugárzik.

Több hónapos betegeskedés után 1921. április 13-án, mindössze 38 évesen szólította magához az Úr. Sírját a református temetőben találjuk, édesapjával és feleségével együtt nyugszik. Feleségét, Lenke nénit, aki 104 évet élt meg, a kenesei gyülekezet a 100. születésnapján még a templomban köszöntötte.

Czakó Gyula egyik versében olvashatjuk:

„Az ég, menny volt nekünk
– a munka gyönyör,
Mely hitványságot, gőgöt elsöpör.
Hittem, hogy a hívő soha nem hagy itt,
Honszeretünkről szólnak tetteink.”

Pulai Istvánné

Kiegészítés Bakó József életéhez

A Balatonkenesei Hírlap 2018 márciusi számában (a 15. oldalon) olvashattuk ***Pulai Istvánné*** írását ***Bakó Józsefről***. Ehhez szeretnék néhány kiegészítést tenni.

1885 és 1887 között helyettes tanítóként vezette a kenesei református iskolát. 1892-ben *Sáregresen* lett lelkész.

1903-ban a *Mezőföldi Református Egyházmegye* egyházi tanácsbírává választotta.

Bakó Józsefet először 1902-ben választották országgyűlési képviselővé. Ekkor még Kenesén, de később Nagykőrösön is az lett.

A Balaton-vidéki vasútvonal megépítéséért folytatott küzdelemben Kossuth Ferenc mellett nagy segítségére volt gróf Batthyány Elemér is.

Bakó József és felesége sírja a nagykőrösi református temetőben

Kenese 1909-ben nemcsak vasutat, hanem új nevet is kapott: a vasútállomás épületére már a Balatonkenese felirat került ki.

Bakó József, mint lelkipásztor, nemcsak kért, hanem adott is: többek között a veszprémi evangélikus templom tornyának építéséhez nagyobb összeggel járult hozzá.

Hirtelen bekövetkezett haláláig, 1929. január 22-ig Nagykőrösön élt, ott van eltemetve.

Varga Zsuzsanna

Folyó szám	Az év megnevezése	Fogyasztási adó kiróva volt a városra		Képviselőnk közbenjárására elengedve lett		Fogyasztási adót fizetett a város		Városunk javára megmaradta fogyasztási adóból	
		korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.
1	1910	63000	—	8000	—	55000	—	8000	—
2	1911	98919	69	35919	69	63000	—	35919	69
3	1912	98919	69	35919	69	63000	—	35919	69
4	1913	98919	69	35919	69	63000	—	35919	69

Részlet a kiadványban szereplő táblázatból, mely a Bakó által az adókból a városnak „tiszta hasznot eszközölt" összegeket tartalmazza

Bakó József nagykőrösi országgyűlési képviselő munkájának végén, 1918-ban hívei kiadványt jelentettek meg, melyben összegezték a város érdekében végzett tevékenységét. A felsorolásban egyebek mellett ezeket olvashatjuk:

- ***A királyhoz három kegyelmi kérvényt terjesztett fel.***
- ***Óvónőnek kineveztetett 8, vasúti állásokba helyezett 97, bíróvá és bírósági tiszt viselővé 6 főt.***
- ***A Belügyminisztérium elé 229, a Pénzügyigazgatósághoz 88, a Földművelésügyi minisztériumhoz 123 kérvényt terjesztett be.***
- ***Hadisegélyt eszközölt 562 családnak.***

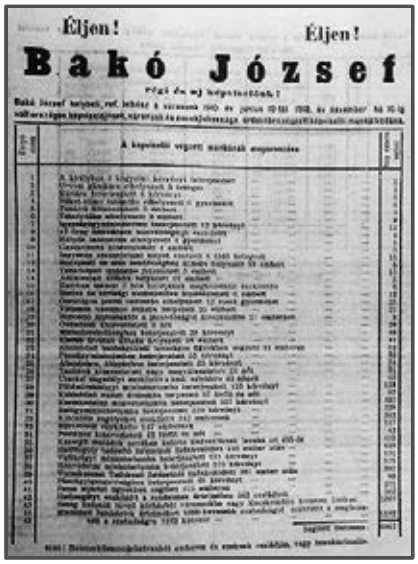
Éljen! Éljen!

Bakó József

Az Egyesült Keresztyén Kisgazda Földmives és Polgári Bakópárt választói.

Paraszt ember regulái az idők változásáról

Királyhegyi Müller János, Müller Regiomontanus Csíziója nyomán

Időjárási megfigyelések a régi időkből – Május

Nemes Nagy Ágnes: Labdarózsa

Labdarózsa orgona
Nem jössz vissza már soha
Labdarózsa dőlt az útra
Mintha mindjárt elgurulna
Gombolyagnyi hófehér
Macskatalpon elszaladna
Nem jössz vissza már soha
Labdarózsa orgona
Labda

Ha fénylik Orbán (május 25. – a szerk.), örvendezzünk és mondjuk: Igyál, Orbán, termett a szőlő és a bor is jó lesz. De ha e napon eső lesz, tartsd a korsódat a vízcsatorna alá, miképpen egy doktor mondotta, hogy nincs jobb innivaló víz az esővíznél, akkor megpróbálhatod az ízét.

Mikor napkeltekor igen sütős meleg van, az nap eső lesz.

Nyáron a sütő hévség esőnek a jele.

Napkelet felé reggel, ha vörös felhők vannak, esőt vagy szelet jelent.

Mértékletes meleg eloszlatja a záport.

Ha a madarak erősen vízben fürödnek, esőnek jele.

Szamár, hátát ha földhöz törli, esőt jegyez; ha fülét törli, nagy szelet jelent.

Pünkösd havában, ha a menny dörög, éhséget és nagy drágaságot hoz.

Vakand, ha nagyon ássa magát, nagy esőt érez.

Mikor tiszta idő van és szivárványt látsz az égen, bizonnyal higgyed, hogy eső lesz. Ha pedig eső után látsz szivárványt, feltisztul hamar. Dél felé megjelenő szivárvány: igen nagy eső jön; ha napnyugatra van, csak egy kicsiny eső párájából következik. Ha napkeletre van, és már a nap le kezdett nyugodni, szép, tiszta időt jelent.

Májusnak végén, ha bőven virágzik a makk, elég szalonna lesz.

A megfigyelések és jelen korunk között több mint ötszáz év telt el. Sok megfigyelés még ma is megállja a helyét, de egyesek megítélésénél mindenképpen figyelembe kell vennünk az időjárásnak ezen időszak alatt természetes módon, valamint az emberi tevékenység miatt bekövetkezett változásait.

Felhasznált forrás: Csízió, vagyis a csillagászati tudománynak rövid és értelmes leírása. Reprint kiadás Borsa Gedeon gondozásában. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest, 1986 (Magyarra fordította Heltai Gáspár 1575-ben.) – Az írásmódban (így a helyesírásban) megtartottuk a szerző eredeti formáit.

Összeállította: **– nk –**

TAVASZI ÜZENET A BÖLCSŐDÉBŐL

Elérkezett a várva várt, gyönyörű, napsugaras, finom szellős, színes, ragyogó, csicsergős... TAVASZ!

Ahogy a természetben, a bölcsődében is felpezsdülnek a mindennapok. Kitágul a megismerésre váró terület, hosszabb időt tölthetünk a szabadban.

A tavasz első ünnepe a húsvét, amit a gyermekek nagyon várnak. A bölcsődében is készülünk az ünnepre, édességgel és ajándékkal lepjük meg a kicsiket. Nyuszis éneket, mondókát tanulnak, igazi ugrándozó nyuszikká válnak.

A márciusi havazás elmúlt, izgalommal vártuk, hogy játszóudvarunk új játékokkal bővüljön, amelyet ***Tömör István*** polgármester úr támogatásával sikerült megvalósítanunk. Csúszdát, rugós hintát és homokozót telepítettek a *Városgondnokság* munkatársai. Köszönjük a gyors és precíz munkát! Birtokba is vettük a játékokat, a gyerekek nagy örömmel és fáradhatatlanul töltik az időt az udvaron. A korosztály számára fejlesztő és biztonságos játékok a Tátorján Játékvár udvarán álltak, így most újra hasznosak, gyermekeink örömüket lelik benne.

Húsvét a bölcsiben

Húsvét a bölcsiben

Tavaszi programjaink sorában szeretném megemlíteni a *Ringató foglalkozást*, amit az intézmény vezetője, ***Galambos Lászlóné Betti***, hagyományteremtő céllal hívott életre. A foglalkozást ***Gábor Adrienn***, a Közművelődési Intézmény és Könyvtár vezetője, koragyermekkori zenepedagógus tartotta. A zenés délelőttöt a jelentős érdeklődés miatt az óvoda étterében tartottuk. A kisgyermekes családokat ***Óbíróné Karácsony Ágnes*** védőnő kereste meg, hívásra 16 kisgyermek érkezett, szüleikkel. A ringató lényege: *Vedd ölbe, ringasd, énekelj!* – közös éneklés és játék élményét nyújtja babának és mamának egyaránt. A kicsik láthatóan és hallhatóan mindannyian jól érezték magukat, a bölcsődésekkel együtt.

A nekünk legjobban tetsző dallal szeretnénk megköszönni a délelőttöt!

Gryllus Vilmos: Pillangó-dal

Reggeli harmat
Kelti a lepkét,
Virág a réten
Tárja a kelyhét.

Látja a lepke,
Billen a szárnya,
Virágkehelyben
Reggeli várja.

Játék az udvaron

Az évszak eseményekkel teli, a bölcsődében a korábbi lelkesedéssel készülünk ezekre az alkalmakra, ezzel is színesítve a gyermekek mindennapjait.

Füstös Edit
bölcsődei szakmai vezető

Édesanyák, a földi csodák…

A napokban egy érdekes televíziós beszélgetést hallottam. A téma az *anyaság* volt, több meghívott vendég ült a stúdióban. Éppen egy idősebb hölgy beszélt: ***Tóthné Perei Márta***. Arról mesélt, hogy 2015-ben megkapta a Richter *Aranyanyu Díját*. Számtalan díjat ismerünk, melyek nagyon fontosak, hiszen rámutatnak olyan helyzetekre, amelyekben valaki a hétköznapin túlmutatót vitt véghez. De vannak olyan tettek, amelyek a nyilvánosság előtt kevésbé láthatóak. Kevésbé, vagy egyáltalán nem. Az Aranyanyu Díj csak nőknek szól, és célja immár nyolcadik éve, hogy olyan *segítő foglalkozású* nőket kutasson fel, mutasson be és díjazzon, akik minden nap bizonyítják különleges erejüket, kiválóságukat. Az Aranyanyu Díjra négy kategóriában várják a jelöléseket: *pedagógus*, *egészségügyi szakdolgozó*, *orvosnő*, illetve *szociális területen dolgozó*. A díjat olyan nőknek ítélik oda, akik klasszikus, női segítő szakmákban dolgoznak, és munkájuk nélkülözhetetlen, mégis *csekély anyagi és erkölcsi elismerésben* van részük. Mondhatjuk, ezzel a díjjal *pozitív társadalmi változást* akarnak elindítani, ezért *köztünk élő hősnőket* keresnek évről évre, akik naponta sokat tesznek családjukért és minden emberért.

Tóthné Perei Márta életét egy tizenöt évvel ezelőtti telefonhívás változtatta meg. Nem volt kérdés számára, hogy magukhoz veszik testvére hirtelen, tragikus körülmények között árván maradt öt gyermekét. Könyvelői állását feladva *nevelőszülőként* vállalta a gyerekek nevelését. Bár a gyerekek testileg és lelkileg is sok viszontagságon mentek keresztül, Márta és férje mindig annak szellemében segítettek feldolgozni nekik a történteket, hogy szeretettel emlékezhessenek szüleikre. A gyerekek „Maminak” köszönhetően boldog családot tudhatnak magukénak, soha semmiben nem szenvedtek hiányt. Bár saját gyereke nem született, Márta úgy érzi, ennél több szeretetet másnak sem tudna adni. A legnagyobb lány volt az ötletgazda, hogy Mamit *jelöljék a díjra*. A gyerekek úgy gondolták, így tudják méltó módon kifejezni azt a hálát, amit nevelőanyjuk iránt éreznek.

Ez egy nagyon szép történet a hétköznapokból. De most racionálisan gondoljuk végig, *miről is szól anyának lenni*. Sokszor *le kell mondani* arról, ami neki jó – valaki másért. Aki gyereket vállal, *lemond a karrierről*, nem valósítja meg szakmai álmait. A *babavárás* sem mindenkinek kellemes, sok nő *elveszíti csinos alakját* a babvárás alatt, és van, aki soha többé nem nyeri vissza azt. De az igazi lemondás még csak ezután kezdődik: az anya *lemond a felhőtlen éjszakai nyugalmáról*. Saját maga kényelme helyett egy másik emberi lény szükségleteit lesi. Alkatától függően többet vagy kevesebbet aggódik a gyermeke miatt. Mennyit eszik?! Mennyit alszik?! Jól fejlődik-e?! Hogyan állja meg a helyét bölcsiben, oviban, iskolában, egyetemen, munkában… Egy anya főz, mos, takarít, ad, félt, és mindenek felett: *szeret*. Ő tanít járni, vele lehet megcsinálni a házi feladatot, neki lehet elsírni, hogy ki bántott és hol fáj, ő ad tanácsot és *ő egyengeti az életünk útját* – még felnőttként is. És mindezt önzetlenül teszi. *Az anya – csoda.* Csoda, hogy vannak olyanok, akik *vállalják a szülői hivatást* egy olyan világban, ahol sokaknak csak önmaga a fontos, a saját terveinek, céljainak megvalósulása és a saját boldogsága.

Az anyai szeretet – Isten szeretetének képe. Egy csepp Isten szeretetéből. Önzetlenül szeretni, önmagát feladni a másik boldogságáért – isteni tulajdonság. Gondoljunk sokat az édesanyánkra! Köszönjük meg azt a sok áldozatot, amit értünk hozott, és tesz mind a mai napig.

Az én ***édesanyám*** lelkében és hitében erős asszony volt. Már sok éve, hogy földi útja véget ért, de tőle tanultam meg, hogy milyen méltósággal lehet viselni az élet nehézségeit. Sosem volt velem elfogult, kioktató, vagy éppen mindent megengedő. Sokszor csak *figyelt*. Igazából sosem adott direkt tanácsokat, leginkább *bízott bennem*. Nem tudom, hogy te, kedves olvasó, mikor *beszélgettél* utoljára úgy igazán édesanyáddal? Olyan egyszerű beszélgetésekre gondolok, amikor nem ügyekről, nem a napról, nem jelenségekről, hanem *a lényegről* folyt a szó. Az életről meg érzésekről; arról, hogy ki hogy van. Mikor kérdezted meg utoljára édesanyádat, hogy épp mi nyomja a szívét, vagy mi feszíti belülről? Most egy gondolatbeli beszélgetésre hívlak. Figyeld csak a szavakat, ahogy egy szerető édesanya bölcsen taníthatja felnőtt gyermekét a délutáni konyhaasztal mellett üldögélve. „Jönnek majd események. *Kudarc* ér, hatalmas. Akkor majd úgy fogod érezni, hogy semmire se vagy jó. Hogy *kevés vagy* mindenhez, és nem is érdemes már semmibe se belefogni. Jönnek majd emberek, akiknek nem kellesz. Akik lemondanak rólad, vagy egyáltalán tudomást sem vesznek rólad, pedig te elismerést vagy szeretet vársz tőlük. Jönnek majd olyan időszakok, amikor látszólag minden rendben van, de valamiért mégis *szomorú* vagy, félsz, szorongsz, és nem érted, honnan jön. Ez az érzés, a *Világfájdalom*. Egyszer csak megszáll, és nem tudsz vele mit kezdeni. Hosszú távon biztosan jönnek majd események, amikor senki sem hibázott, mégis minden *összeomlik*. Egészen biztosan lesz betegség és tragédia. A körülményeket nem változtathatod meg. Dolgok történnek, ilyenek is, olyanok is. De tudnod kell, hogy *hogyan viselj mindent méltósággal*! Ilyenkor hozhatsz jó döntéseket: hogy nem állsz bosszút, hogy nem ügyeskedsz, akkor sem, amikor borulnak a dolgok. Jó döntés, ha te tisztán játszol, és vállalod a következményeket. És nem hibáztatsz senkit, főként magadat nem. Felismerheted mások bukdácsolásait, és *segíthetsz* egy mo-

sollyal, hogy ez is csak egy *próbajáték*, itt még senki sem sérül. *Elfogadhatod* a másikat. Nem eltűréssel, nem elviseléssel. Nem viharral, nem erőltetett nyári napsütésként. Inkább, mint a tavaszi hajnal – halványan, erőtlenül, de szépen és tiszteletre méltóan. *Hálát adhatsz Istennek.* Mert Ő a tervét és a te életedet továbbra is formálja. És Ő nem okoz csalódást. Lehet, hogy a saját reményeidben csalódsz néha, de az csak „földiekkel játszó égi tünemény”. Ő eltervezte már, és végzi. Te csak bízzál!” Szerintem valami ilyesféle egy igazi, délutáni, kávézós beszélgetés édesanya és gyermeke között. Mert az édesanyák, Tóthné Perei Mártát idézve: *„Nem tudnak mást, csak szeretni és gyermekeik mellett állni.”* Igen, mindannyian tudjuk az édesanyák csodálatos lények!

M. Erzsébet nővér

Életvezetés – Szabadság és kommunikáció

Mottó: „A kommunikáció legmélyebb szintje nem a kommunikáció, hanem a közösség. (Merton)

Eljött a tavasz! Olyan jó érzés sétálni a napsütésben, bőrünkön érezni a szellő melegét és a szívünk környékét is egyfajta kellemes érzés lengi át. Jó kint lenni, jó a szabadban sétálni, szinte áthat minket egy megfoghatatlan szabadság érzése. *Szabadság!* Mindenki által *vágyott*, sokak által *megharcolt*, de néhány helyzetben *feláldozott* emberi érték.

A szabadság megélése az egyik leghőbb vágya az embereknek. Szabadon dönteni, szabadon véleményt kifejezni, szabadnak lenni. Csak úgy, lenni! Ugyanakkor ez az egyik olyan emberi érték, amely körül a legnagyobb zavar van, hisz összekeveredhet a szabadossággal, az erőszakos kommunikációval, a kihívástól érzett félelemmel is. Most néhány gondolatot szeretnék megosztani a *megélhető szabadság* kapcsolati-kommunikációs akadályairól. Természetesen a témáról rengeteg könyv született már, így a cikk korlátai között csak néhány inspiráló ötletet szeretnék felvillantani.

Szabadságom *sérülhet*, amikor egy felnőtt emberi kapcsolatban nem élem meg a *szabad önkifejezés* örömét. Mikor lehet ez? Talán ismerős az a helyzet, amikor egy barát *meg szeretné győzni* a maga igazáról a barátnőjét (vagy fordítva). Lehet, hogy a barát úgy gondolja, hogy igaza van, de a barátnő ezt nem így gondolja. Ha *nem egyenrangú* a beszélgetésük, akkor csak a saját véleményüket tartják igaznak és nyíltan vagy gondolatban nem ismerik el a másik véleményét. Ez *vitát* eredményezhet, sőt verbálisan erőszakos beszélgetés vagy érzékenyebb lelki alkat esetén még lelki sebeket is. Így válhat egy beszélgetés *lekezelő kioktatássá*, bármilyen álca is van rajta.

Egyenrangú beszélgetésről akkor beszélhetünk, ha nem én akarom eldönteni, hogy mi a jó a másiknak. Mert akkor hová lesz az ő szabadsága? Ha ez egy egyenrangú beszélgetés, akkor a felek a másik véleményét a magukéval azonos értékűnek érzik, és ha nem is értenek egyet vele, akkor minimum *tiszteletben tartják*. Ebben a helyzetben a felek szabadon ki merik fejezni az érzelmeiket, gondolataikat, mert tudják, hogy a másik nem él visszsza vele. Egy egyenrangú kapcsolatban az a célom, hogy úgy adjam át a számomra értékes információkat, hogy tiszteletben tartom közben a másik értékrendjét, véleményét. Ha pedig úgy gondolom, hogy jó és szükséges, amit át akarok ad-ni neki, akkor is tiszteletben tartom a másik tempóját, feldolgozási ütemét, sőt az ellentmondását is a véleményem kifejezése során. Hogy miért? Mert a másik személye fontosabb számomra, mint az én véleményem!

Persze itt meg szeretném említeni a *munkakapcsolatokat* is, ahol van főnök és beosztott, és a főnöknek van utasítási joga, de igazából csak a munka területén. Az értékek, vélemények területén – ideális esetben – ugyanúgy egyenrangú kapcsolat lehet a felek között.

De mit lehet tenni, ha én szeretnék egy egyenrangú felnőtt kommunikációs kapcsolatot, de a másik fél ebben *nem partner*? A legegyszerűbb az lenne, ha szépen lassan lazítanám vele a kapcsolatot, a távolság itt is szépít! Kommunikációban is lehet lazítani, például csak egyszavas válaszokat adni, és utána témát váltani. Ha valakin azt látom, hogy most nem képes egyenrangú kommunikációra, igyekszem arról beszélgetni vele, amiről lehet. Ha *nem értünk egyet* valamiben, akkor nem feszegetem tovább, inkább *témát váltok*. Ezzel tiszteletben tartom az ő személyét, és közben védem a saját magamét is. Válasszuk meg bölcsen a csatáinkat, csak akkor és ott, ahol érdemes.

Az is előfordulhat, hogy *bántó megjegyzést* kapunk. A tapasztalat azt mutatja, hogy *nem érdemes belemenni* és hasonló stílusban visszavágni. Egyszerűen *ne süllyedjünk le* ilyenkor a másik szintjére. Gondoljunk a saját személyi méltóságunkra! A legjobb védekezés egyébként a *reális önértékelés* kialakítása és védelme. Ha *támadva* érezzük magunkat, a *szervezetünk* természetes reakciója az, hogy adrenalint és egyéb hormonokat pumpál a vérünkbe, és a logikus gondolkodásra való képességünk lecsökken. Lélegezzünk mélyeket! A nyugodt légzés lecsillapít és időt ad reakciónk átgondolására. Ha pedig már nyugodtak vagyunk, akkor ne támadjunk, hanem például kérdezzünk vissza! *John Malkovich* zseniálisan használja ezt a technikát az egyik Mr. Ripley filmben. Épp róla beszélgetnek egy társaságban, amikor megérkezik. Meghallja az utolsó mondatokat, amelyek nem éppen hízelgőek rá nézve. Megkérdezi az illetőt: *„Ezt hogy érti?”*, mire az hosszas magyarázkodásba kezd. Mereven bámulja tovább: *„És ezt hogy érti?”*, mire a másik annyira meglepődik a számon kérő kérdéseken, hogy végül hebegni-habogni kezd. – Ha pedig mégis a *verbális csatát* választjuk, akkor először *tudatosítsuk* a másikban, hogy amit mondott, attól nem érezzük jól magunkat. Ezzel legalább a saját dühünket kiadjuk. Azonban érdemes számolni a csata *lehetséges következményeivel*: tartós sebeket osztogathatunk és szerezhetünk általa.

„Ha nem beszélsz azzal, akivel pedig szót lehetne érteni, veszni hagytál egy embert. Ha pedig beszélsz azzal, akivel nem lehet szót érteni, elvesztegetted szavaidat. ***Az okos ember sem az embereket nem hagyja veszni, sem a szavait nem vesztegeti el.”*** (Konfuciusz).

Hogy igaz-e Konfuciusz tanácsa? Mindenki döntse el saját maga.

M. Teréz nővér

ELMENT A KÖLTŐ

„…közel van már elköltözésem ideje. A harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, a hitet megtartottam.

Most készen vár az igaz élet koronája, melyet azon a napon megad nekem az Úr, az igazságos bíró, de nemcsak nekem, hanem mindazoknak, akik örömmel várják eljövetelét." (*Pál II. levele Timóteushoz 4,6-8)*

Bayer Emil, Emil bácsi, lapunk állandó szerzője április 19-én délután, életének 98. évében örökre megpihent.

Emil bácsi nem volt született kenesei, csak néhány éve élt városunkban, mégis sokan megszerették, szívükbe zárták versei, történetei miatt, melyek Hírlapunk hasábjain megjelentek. Szavai, sorai őszinte, tiszta szeretettel, Istenben való mélységes hűséggel szóltak – és szólnak ezentúl is, mikor ő már az égi hazában, Teremtőjével van. Készült az útra, azt mondta, ez az ő korában már természetes. De nem sietett, bízott bizalmasában, az Úrban; ő tudja jól, minek mikor jön el az ideje.

Hírlapunk 2016. márciusi számában így mutatkozott be (2011-es írásának szavaival):

Bayer Emil költő, író, újságíró, 1919-ben született. Közgazdászként, pénzügyi vezetőként ment nyugdíjba, tanította is a szakmát hosszú időn át, de igazi szerelme mindig az írás volt.

Első verse tizenkét éves korában született, nevét nyomtatásban tizenhat évesen látta viszont először. Sok-sok verse mellett írt kisregényt, tucatnyi elbeszélést, és újságcikkei, interjúi nemcsak itthon, hanem külföldön is megjelentek.

És ír ma is, kilencvenkét évesen, míg azt Égi Gazdája engedi. Életfelfogása töretlenül, mindig kereszténszocialista volt, s az ma is.

Édesapjától négy szót, négy fogalmat örökölt: Hit, Remény, Szeretet és Alázat. Cselekedni képes Szeretet és Alázat Isten és emberek iránt, valamint a szakmai Alázat…

Fényképes újságírói igazolványára a pecsétet 1959-ben nyomták rá. Volt sportriporter és tiszteletbeli szerkesztő is, de az igazi területe ma is a versírás…

(Utószó Bayer Emil második verseskötetében, mely 2011 júniusában jelent meg.)

Egy héttel azelőtt beszéltünk, hogy elment volna. Májusra szánt verseit küldte el, s aggódott, az egyik talán túl bohém. Az is, hiszen ez a címe, A vén bohém – de Emil bácsisan bohém. Mégis kérte, napoljuk el ennek megjelentetését. Egy másik verset választott a küldött háromból – azt, amelyiket itt olvashatunk. Hangja – amely mindig bizonyította, hogy lehet erőtlen a test, ha a szellem teljes fényében ragyog és erősen munkálkodik – halknak tűnt. *„Elfáradtam"* – mondta, és valahová messzebb figyelt már, mint a beszélgetés. Készülődött.

Emil bácsi, kedves Nagypapa! Jó utat neked, és köszönjük a sok verset, amit itt hagytál!

Krisztina

Bayer Emil: Az örök úton

Kisgyermek voltam
és kíváncsian kérdeztem:
Mondd hát
meg nekem,
kedves Apu:
mi a Keskeny Út,
Szoros Kapu?
De a választ
ekkor még
félig se
értettem.

Sok-sok év
telt el
és felnőtt
lettem,
míg a négy szó
fényét
megértettem.

Ma már fáradt
s öreg vagyok,
Keskeny Úton

lassan ballagok,

felettem szikráznak
csillagok.

De nem egyedül:
Jézus fogja
a kezem,
míg a Szoros Kapun át
célhoz érkezem…

(2008. január 3.)

Reményik Sándor: Mi mindig búcsuzunk

Mondom néktek: mi mindig búcsuzunk.
Az éjtől reggel, a nappaltól este,
A színektől, ha szürke por belepte,
A csöndtől, mikor hang zavarta fel,
A hangtól, mikor csendbe halkul el,
Minden szótól, amit kimond a szánk,
Minden mosolytól, mely sugárzott ránk,
Minden sebtől, mely fájt és égetett,
Minden képtől, mely belénk mélyedett,
Az álmainktól, mik nem teljesültek,
A lángjainktól, mik lassan kihűltek,
A tűnő tájtól, mit vonatról láttunk,
A kemény rögtől, min megállt a lábunk.

Mert nincs napkelte kettő, ugyanaz,
Mert minden csönd más, – minden könny, – vigasz,
Elfut a perc, az örök Idő várja,
Lelkünk, mint fehér kendő, leng utána,
Sokszor könnyünk se hull, szívünk se fáj.
Hidegen hagy az elhagyott táj, –
Hogy eltemettük: róla nem tudunk.
És mégis mondom néktek:
Valamitől mi mindig búcsuzunk.

(Fotók: Vasváry-Tóth Tibor)

ELMENT DR. SAÁRY ISTVÁNNÉ EMMI NÉNI

2018. április 7-én, 89 éves korában elhunyt ***Dr. Saáry Istvánné Emmi néni***. Egészen az utóbbi évekig aktív volt, a településen elismerésnek és nagy szeretetnek örvendett.

Emmi néni élete tartósan összefonódott Balatonkeneséével. Ide jött férjhez, a település tiszteletnek örvendő, megbecsült, szeretett orvosához. És őt, mint tanítót is nagyon megbecsülték. Itt született kislánya, akit nagy szeretetben nevelt férjével, s legnagyobb boldogságukra édesapja hivatását választotta: orvos lett. Emmi néni férje mellett állt mindvégig, a nehéz időkben is. 1956-ban, a forradalom napjaiban férjét a falu a helyi vezetővé választotta. Bár „bűne" csak annyi volt, hogy óvta a keneseieket, az elnyomás alatti megtorlás őt is utolérte. Ilyen körülmények között is kitartottak.

Emmi néni lapunk lelkes olvasója és pártfogója volt. Szerkesztőségünkkel kapcsolatban állt. Minden hónapban megkapta az újságot (budapesti otthonában is).

Temetése április 21-én volt, a kenesei katolikus temetőben. Hazatért férjéhez, szüleihez, s sírján összekeveredik szülőfaluja, Székelypálfalva és választott otthona, Kenese földje.

Tibor

OLVASÓPRÓBA – *lehetne, de még nem az. Hanem KÖNYVAJÁNLÓ. Készül ugyanis a* ***Kelet-Balatoni Borrend*** *és Balatonkenese borvidékének történetét ismertető könyv. Benne a szőlőműveléssel foglalkozó lovagrendi tagok is bemutatkoznak.*

Orbán Imréné gyümölcsös- és szőlőskertjéről

Gyurica Bence fotója

Szőlőterületünk a balatonkenesei Öreghegy szoknyarészén, annak délkeleti felén helyezkedik el. Telepítését családunk 1983-ban készítette elő és végezte el, az akkor ismert és a környék adottságainak legjobban megfelelő oltványokkal, zweigelt, zöld veltelini, rizlingszilváni és olvány otellóvesszőkkel. A nehézségek ellenére, tekintettel az ültetvény korára, igyekszünk azt folyamatosan megújítani és ápolni.

Családunk a szüretet ünnepnapnak tartja, abban a kicsik és nagyok aktívan részt vesznek. A hordók és a must kezelését nagy figyelemmel végezzük, a bor érlelését feszült várakozás előzi meg. Az eredményt nagy érdeklődés kíséri, borfejtés alkalmával közösen ízlelünk és kóstolgatunk.

Az elmúlt években, köszönhetően a kenesei talajadottságoknak, zamatos, ásványi anyagokban gazdag asztali fehér és vörösbor cuvée (vegyes) készül a szőlőnkből, melyet számos oklevél, bronz, ezüst és aranyérem minősít. E kiváló minőségű kézművesborok, teljesen kiegészítik a magyarosan elkészített kolbász-, szalonna-, sonkaféléket és pörkölteket.

Gyurica István
főpohárnok

Somogyi Gyula útleírás-sorozata

A VADREGÉNYES ÉGEI-TENGEREN

I. RÉSZ

VEGYTISZTA TENGER, AMELY MÉG SZEPTEMBER VÉGÉN IS 26°C-OS. SŰRŰ NÖVÉNYZETTEL BENŐTT ZÖLDELLŐ SZIGETEK, A KÉK SZÍN MINDEN ÁRNYALATÁBAN POMPÁZÓ ÖBLÖK. TÖBB EZER ÉVES TÖRTÉNELMI EMLÉKEK: ÓKORI SZÍNHÁZAK, KIRÁLYSÍROK. MINDEZEK TETEJÉBEN ÉLVEZHETJÜK A TÖRÖK ÉS GÖRÖG VENDÉGSZERETETET: BÁRÁNYHÚS, HAL, EFES ILLETVE MYTHOS SÖR, VIZIPIPA. MI KELL MÉG A BOLDOGSÁGHOZ? KALANDRA FEL! IRÁNY AZ ÉGEI-TENGER!

Göcek, 2004. szeptember 20 – szeptember 27.

Sándor bajsza és a meltemi – Kikötés és horgonyzás törökösen – Sea Cloud – Fethiye sziklasírjai – Bazárról bazárra Kas-ban – Az elsüllyedt város: Kekova – Piri Reis – Éjszakai menet – Rövid megálló a hírességek és a teknősök földjén – Naplemente és pipafüst

Sándor bajsza precízebb műszer, mint a barométer: ha hegykén felpöndörödik, tudom, hogy vihar lesz. Most éppen lekonyul, tehát kevés szél várható. Sándor egyébiránt Jászberényből való és a legmegbízhatóbb útitárs. Kossuth Lajos is azt mondta, mikor bajban volt a haza, hogy menjetek toborozni a Jászságba, a jászokból válnak a leghűségesebb katonák. Sándor, ha kell órákon át áll a kormány mellett zokszó nélkül, akár forró napsütésben, akár hideg esőben.

Ebben a pillanatban semmilyen különleges időjárási esemény nem várható (Sándorunk szunyókál). Gyenge szél lengedez. A *meltemi*, az Égei-tenger uralkodó szele szeptember végén már ritkán mutatja meg erejét. Július-augusztusban 7-es fokozatig felerősödhet, szeptemberben csupán 3-4-es, októberben leáll, hogy aztán júniusban újra éledjen. A meltemi északról fúj a görög szigetek között, a török partoknál északnyugati, nyugati, a nagyobb öblökben (Bodrum, Marmaris, Fethiye) egy éles rendőrkanyarral befordul, így akár délkeleti szél is válhat belőle.

Göcek kikötője lassacskán távolodik a hátunk mögött. A tenger sima, mintha úthengerrel egyengették volna. Jobbról a szárazföld, balról a hajógyártók szigetének (*Tersane Adasi*) meredek, buja zöld

növényzettel (feketefenyő, olajfa, cédrus) borított sziklafalai haladnak el mellettünk. Egyik percben egy hatalmas hegy szélárnyékába kerülünk, következő pillanatban két sziget között felfrissülő szél dönti hajónkat. Estére a szél leáll, bemotorozunk a *Fal-öbölbe*.

Motorcsónakos legény siet elénk, kikötőhelyet ajánl, ami ingyen van, de ilyenkor illik az ő éttermében táplálkozni. A 30 m hosszú fa mólón több hajó van kikötve, mint a siófoki kikötőben, csúcsszezonban. Nekünk már csak olyan hely jut – a móló és a part között – ahol 10 cm víz van a kil alatt. Valahogy bepasszírozzuk magunkat két pincér segítségével. (Az csak később derül ki, hogy a motorcsónakos srác a szakács volt). A fa móló pedig… Méghogy móló?! Nos, ez a tákolmány olyan benyomást kelt, hogy rálépni nem merek, nemhogy a hajót hozzákötni. A pallózat kissé hézagos, és 5-10 cm átmérőjű göcsörtös (oszlopnak nem nevezhető) faágakra támaszkodik. Ha ezt egy statikus látná, biztosan sírva fakadna. Bizalmunkat némiképp növeli, hogy 40-45 lábas vitorlások is állnak mellettünk. Furcsállom, hogy ezeket a több milliót érő hajócsodákat kikötik egy olyan „mólóhoz", amiért nem adnék 3000 Ft-ot sem.

Az étterem viszont kifogástalan, a terasz közvetlen vízparti, a birkahúst és halakat szabad tűzön, kemencében sütik. Mérhetetlen pusztítást végzünk a tengeri élőlények soraiban. A halak, rákok, és kagylók fekete napként fogják jegyezni azt a pillanatot, amikor török földre léptünk.

A *Fethiye* felé vezető úton nem nagy kitérő a festői szépségű *Sarsala-öböl*. Ide mindenképp érdemes betérni! Az öböl egyik felén homokos strand terül el, másik oldalon sziklás a part. Érintetlen természet, tökéletes nyugalom. Csupán egy gulett horgonyoz mellettünk.

A horgonyzás menete török módra a következőképpen fest: a part felé motorral hátramenetben haladva, 20 m-es vízmélységnél kezdjük leengedni a vasmacskát. Tolatás közben folyamatosan engedjük az összesen 50 m láncot, míg a végére érünk, ekkor a hajó tatja a parttól mintegy 30 m-re van. Egy 50 m-es kötéllel a dingibe pattanunk, a kötél egyik vége a hátsó bikára van rögzítve. A kötél másik végével partra evickélünk, és egy fenyőfához kötjük. Kezdődhet az úszkálás, búvárkodás!

A távcsővel szemügyre veszem a szomszédos gulettet. Ősi, tradicionális török hajótípus; a múltban a halászatban, szivacshalászatban használták. Ez a karcsú orrú, tömzsi fenekű, hagyományosan fából épült hajó napjainkban a víziturizmust szolgálja. A méretes orrdekken csinos nők napoznak, a fedett cockpit hűvösében pedig jólesik a hideg ital vagy az újságolvasás. Belül minden kabinhoz fürdőszoba, WC tartozik. Első helyen a kényelem, meg a második és a harmadik helyen is. A teljes képhez hozzátartozik, hogy egy gulett árbocára szinte sosem kerül föl a vitorla.

Élénkül a szél, vitorlát bontunk. Nem cserélném vitorlásunkat száz gulettre sem!

Hatcsomós sebességgel hasítjuk a habokat. Péter biztos kézzel tekeri a kormányt. Elszundikálok. Mire felébredek, már Fethiye előtt vitorlázunk. Alig hiszek a szememnek. A kikötő előtt a világ egyik legnagyobb és legpazarabb vitorlása horgonyoz: a *Sea Cloud*. Gyorsan föllapozom a szakirodalmat. Csak néhány adat a méreteiről: 316 láb hosszú, 3075 tonnás, 4 db, egyenként 1500 lóerős motor hajtja, négyárbocos bark vitorlázattal van fölszerelve. Osztályon felüli hajóbelső. Gondosan megmunkált fa bútorzat, carrarai márvány fürdőszobák és tiszta arany csaptelepek. 1931-ben építette egy New York-i bankár, menyasszonya számára. Ahogy lenni szokott, a nő hamarosan lelécelt és vitte a hajót is magával. Kezdetét vette a Sea Cloud kalandos története. Több híres-hírhedt személyiség tulajdonába is került, köztük volt *Trujillo*, Dominika diktátora. Üzletemberek, filmcsillagok, playboyok és kalandorok fordultak meg a fedélzetén. A Sea Cloud jelenleg méregdrága luxusutakat tesz meg a Földközi-tengeren 69 utassal és majdnem ugyanennyi legénységgel.

Kikötés után bevetjük magunkat a város forgatagába. Butikok, éttermek, bárok végtelen sora. Az utakon autósok, motorosok, gyalogosok kerülgetik egymást. Fethiye (*Thelmessos*) az egyik legősibb város *Anatóliában*, színháza az időszámítás előtti 4. században épült. A régi épületekből nem sok maradt fenn. Amit a város viharos történelme megkímélt, azt az 1958-as földrengés takarította el. A várost azóta újjáépítették. A legértékesebb ingatlanok, az öbölre néző lakóparkok. Itt egy csinosabb villát 100.000 angol fontért vesztegetnek. Az ókori emlékek közül nagyon érdekelnek a város fölött magasodó, sziklába vájt síremlékek. Meredek sikátorban caplatunk fölfelé. Az utca kövén fejkendős asszonyok ücsörögnek, gyerekek focilabdát kergetnek. A hegyi út végén ott magasodik a legnagyobb sziklasír, amely bizonyára a legtekintélyesebb király temetkezési helye volt. A ión oszlopok egy darabban, a sziklából lettek kifaragva. Ügyeltek a korai elődök arra, hogy királyuknak, halála után is lélegzetelállító kilátásban legyen része: az öböl kék vizén távolba vesző vitorlák képe rajzolódik ki, lábunk előtt az egész város, a piros háztetők közül kitűnik egy-egy fehér minaret.

Visszatérünk a hajóra. Holnap hosszú út vár ránk…

A kora reggeli órák a szél keresgélésével telnek: hol innen fúj, hol onnan. Méteres *szvelleken* hánykolódik hajónk, alig haladunk, csattognak a vitorlák. Délben kifeszülnek a vásznak, beköszönt a meltemi, hogy aztán Kas-ig repítsen minket.

Kas-ról az útikönyvek semmi érdemlegeset nem írnak, még a sok esetben alapos *Lonely Planet* is a felejthető kategóriába sorolja. Micsoda tévedés! Kas egy igazi csoda, egy mediterrán ékszerdoboz.

Még meg sem feszítjük kikötőköteleinket, máris tele a kezem a környékbeli éttermek ajánlataival. A helyi borbély sörrel kínál. Hihetetlen vendégszeretet és persze hihetetlen üzleti érzék jellemzi az ittenieket. A hangulatos kis utcácskákban egymást érik a bazárok. Péterrel egy horgászfelszerelést szúrunk ki magunknak. A boltos fiú almateával kínál minket és leültet egy szőnyegre. Kezdetét veszi a mintegy egyórás alkudozási folyamat. Magyarra lefordíthatatlan a török kereskedő előadása, ékes angolsággal így hangzik: *„Belive me! This is very good quality. I don't buy it here. I buy it in Istambul. Belive me! It's not good for 1 year, it's good for many, many years."* – Az árral közben lemegyünk a felére, az előadást is élvezzük. Végül mindenki jól jár.

(Folytatjuk)

Szociálpolitikai kalauz

Társadalombiztosítás és a nyugdíjrendszer kialakulása Magyarországon – 1. rész

A ***nyugdíjrendszer*** megítélése manapság inkább negatívumokat tartalmaz, mintsem annak pozitívumait. A kérdést körbejárva nem is olyan egyszerű a dolog, mint azt elsőre gondolnánk. Számos vélemény, elemzés kerül napvilágra, mely az érdekektől függően hol tetszetős formába van öltöztetve, hol a gyászos jövőt próbálja becsomagolni számunkra. Az *igazság* a kettő között van.

Érdemes időt szentelni a *magyarországi társadalombiztosítás és nyugdíjrendszer kialakulásának* megismerésére. Bizonyos értelemben *nincs miért szégyenkeznünk*. Országunk, népünk számos intézkedésben, kutatásban, fejlesztésben kimagaslót teljesített. Természetesen az idők folyamán hibák, rossz döntések is előfordultak, melyeket nem szabad elhallgatni, de túlmisztifikálni sem érdemes.

Hazánkban korábban is létezett társadalombiztosításhoz köthető kezdeményezés. A XIII. században már létezett ilyen, akadtak olyan kórházak, ahol kimondottan bányászokat gyógyítottak. Az itt kezelteket szerzetesek ápolták, s ezt tekinthetjük egyfajta társadalombiztosításnak. A történelmi Magyarországon, Selmecen 1224-ben egy önsegélyező kórházat hoztak létre. Léteztek továbbá önsegélyező szervezetek, amelyeket *bányásztársládáknak* hívtak. Az első bányásztársláda *Thúrzó János* bányájában alakult meg, 1496-ban.

1840-ben két törvényt hoztak, amely a *kereskedelemben* és az *iparban* dolgozók védelmét szolgálta. A törvény lényege az volt, hogy a kereskedő tanítványa a tulajdonos kereskedőtől *orvosi ápolást kérhetett*. 1846-ban jött létre a *Kereskedelmi Nyugdíj- és Betegápoló Egyesület*, 1876-ban pedig elfogadták a *közegészségügyi törvényt*. Sajnálatos módon akkor, szakember hiányában nehézségekbe ütközött a végrehajtás. Tetézte ezt az is, hogy anyagi forrás sem áll rendelkezésre. 1870-ben megalakult az *Általános Munkásbeteg-segélyező és Rokkantpénztár*. Feladata volt, hogy a tagok betegsége, halála esetén a hátramaradt családtagokat segítse. 1884-ben az *ipartörvény* biztosította, hogy a munkások betegség esetén *biztosítva* legyenek. Olyan törekvéseket ösztönöztek, amelyek célja egyre több *önsegélyező szervezet* alakulása volt. A feladatot az *ipartestületek* vállalták fel – lényege az *önkéntességen* alapult. Ezen törekvések azonban nem bizonyultak célravezetőnek: az 1884 és 1892 közötti időszakban csupán 28 segélypénztár alakult meg. A munkások több mint 40%, pontosan 40,6%-a volt biztosítva.

1907-ben az Országgyűlés *törvényben rögzítette* a társadalombiztosítás lényeges elemeit. A törvény hatására létre jött az *Országos Munkásbetegsegélyező és Betegbiztosító Pénztár*. A biztosítás *kötelezővé vált*, az ellátó szervek *önkormányzati felügyelettel* működtek, a biztosítás *központosítottan* országossá vált. Hatására a *baleseti* és *betegbiztosítás* egységesítésre került. – A társadalombiztosítás rendszerének fejlesztése eztán már adta magát: *Országos Társadalombiztosító Intézet* – rövidítve OTI – néven szervezték meg azt az intézményt, amely 250 ezer munkáltatóval állt kapcsolatban. Tagjainak a száma 900 ezer volt. Az OTI *vagyona* 1940-ben megközelítette a 240 millió pengőt. A befizetések ezek ellenére nehézkesek voltak: a mindössze 10% körüli összegek sorra elmaradtak. Magas összeget tettek ki az *ügyviteli költségek*. Ennek egyik oka az *elmaradt befizetések hiánya* és a *munkáltatók nagy száma*. Legnagyobb veszélyt a *bányanyugbér-biztosítás* jelentett, annak jelentős kockázatával együtt. (Ilyen OTI-intézmény volt a balatonkenesei Nevelőotthon is. Érdekességként megemlíthető, hogy ebben az épületben hajdanán *görög menekülteket* is elszállásoltak.)

Az OTI feladatai közé tartozott az *öregségi* és *rokkantsági nyugdíj* biztosítása. A szervezet célja kiegészült az *özvegyi* és *árvasági járadék* kiterjesztésére, biztosítására. Hazánkban a XX. században Európában harmadikként, de elég későn került bevezetésre a *Társadalombiztosítás* ezen belül a *nyugdíjbiztosítás*.

Mindezeknek kialakulását az *ipari forradalom* generálta. A falvakból egyre többen költöztek fel városba. A mezőgazdaság nem nyújtott mindenki számára biztos megélhetést, a városok adta munkalehetőség viszont bizonyos fokú állandóságot kínált. Ezzel együtt erőteljessé vált a *társadalmi szegregáció*, különválás. Kialakult egy *nyomorban élő népcsoport* és egy *jó anyagi egzisztenciával* rendelkező osztály. Azok, akik *gyárban dolgoztak* és megbetegedtek, egyszerre kilátástalan helyzetbe kerültek. Keresetük nem lévén hamar a társadalom perifériájára szorultak. Nem volt ellátás, ami átsegítette volna őket addig, amíg helyzetük jobbra nem fordul. A tartósan betegek voltak a legkiszolgáltatottabb helyzetben.

1929-ben érvénybe lépett a *nyugdíjtörvény*. A munkáltatók kénytelenek voltak azzal szembesülni, hogy terheik a nyugdíjbiztosítással megnövekedtek. A nyugdíjrendszer *nem volt teljeskörű*, hiszen a *mezőgazdaságban* dolgozók kimaradtak belőle. A munkáltatók végül alkuval egyeztek meg: az öregségi ellátás biztosítása a *munkanélküliségi biztosítás* helyébe lépett.

1945-től a foglalkozások szerint megalakuló csoportok biztosítását szolgáló intézeteket összeolvasztották, így jött létre az *Országos Társadalombiztosítási Intézet*. A társadalombiztosítás szervezését később a *SZOT-ra*, azaz a *Szakszervezetek Országos Tanácsára* bízták. Felügyeleti szerve a *Miniszterta-*

nács volt. Az OTI-tól a *Szakszervezetek Társadalombiztosítási Központjához* kerültek át feladatok. Rövidített nevét az idősebb korosztály *SZTK* néven ismeri.

Az első nyugdíjtörvény 1952-re tehető. Ebben szabályozásra került a dolgozók és hátramaradottak *nyugdíjjogosultsága*. A törvény *a munkában eltöltött időt* vette figyelembe, valamint nagy hangsúlyt fektetett a fizikai munkát végzőkre. *Öregségi nyugdíjban* részesülhetett minden 60. életévét betöltött férfi és minden 55. életévét betöltött nő. Mindazok, akik jogosulttá váltak, *özvegyi*, *árvasági* és *rokkantsági* nyugdíjban részesültek. Abban az időszakban a munkáltató 4% hozzájárulást fizetett.

1954-ben átdolgozták a törvényt: innentől a munkavállalóknak 3, a munkáltatóknak 4%-ot kellett fizetniük a munkabér után. A nyugdíjrendszer 1957-ben minden, munkaviszonyt létesített dolgozónak biztosított jogokat. A társadalombiztosítás az 1975. évben már az ország egész lakosságát érintette, azaz az állam *alanyi jogon* nyújtotta az *egészségügyi ellátást*.

A társadalombiztosítás 1984-től az állam felügyelete alá került át.

1991-ben a *Társadalombiztosítási Alap* két részre különült el. Az egyik az *Egészségbiztosítási Alap*, a másik a *Nyugdíjbiztosítási Alap* lett, s az irányítást ismét az önkormányzatokra bízták.

Összeállította:
Varga Ákos
szakvizsgázott okleveles szociálpolitikus

GYERMEKNAP

Május első vasárnapja az édesanyáké, az utolsó pedig a gyerekeké.

A gyermeknap bevezetését Törökország javasolta 1920-ban. A genfi Gyermekjóléti Konferencia 1925-ben figyelt fel a kezdeményezésre, s ezeknek nyomán az ENSZ közgyűlése 1954-ben fogadta el 836(IX.) határozatát, mely az egyetemes gyermeknap megünnepléséről döntött. Célul tűzte ki, hogy ráirányítsa a figyelmet a gyerekek jogaira, jólétének megteremtésére és fenntartására, mely minden felnőtt közös felelőssége.

Magyarországon 1931-ben ünnepelték először, s az ünnep húsz évig nem csak egy napig tartott, egy teljes héten át programok követték egymást. 1950-től tartjuk május utolsó vasárnapján.

Kedves felnőttek! Legyenek ezen a napon gyerekeikkel, játsszanak, beszélgessenek, legyenek együtt! A közösen töltött idő többet ér, mint bármilyen pénzen megvehető ajándék.

OLVASÓPRÓBA

Ungváry Krisztián: A szembenézés hiánya

Ungváry Krisztián történész nem kell bemutatni a történelem és a napi politika összefüggései iránt érdeklődő olvasóknak. Az 1956-os Intézet munkatársának fő kutatási területe a 20. századi had- és politikatörténet, de jelentős figyelmet szentel a pártállami idők titkosszolgálata történetének és az állambiztonság kérdésének is.

Nemrég megjelent kötete, A szembenézés hiánya a *Felelősségre vonás, iratnyilvánosság és átvilágítás Magyarországon 1990-2017* alcímet viseli. Témája többféle megközelítésben nap mint nap felbukkan politikai közbeszédünkben. Amiben sok kutató és a nagyközönség jó része egyetért: Magyarországon a harminc évvel ezelőtt megindult *rendszerváltás* folyamán a pártállami iratoknak csupán töredéke került nyilvánosságra, azok is elsősorban egy-egy közszereplő lejáratása végett. A leggyakrabban „ügynöklisták" néven emlegetett, titkos dokumentumokra, a beszervezettek és felsőbb kapcsolataik személyének kilétére sokan kíváncsiak, s egy-egy, a múltunkban gyökerező kellemetlen politikai helyzet során egyre többen követelik megnevezésüket – annak minden következményével. Ám a hatalmi érdekek és a háttérben folyamatosan zajló játszmák rendre megakadályozzák a tisztán látást.

A kötet fejezeteiben felidézhetjük hazánk elmúlt közel harminc évének legnagyobb port kavart *ügynökbotrányait*, *Torgyán József* személyének hírbe hozásától a *Martonyi János* ellen felhozott ügynökvádon és a *Medgyessy Péter* megválasztott miniszterelnök körül kirobbant botrányon át a *Biszku Béla* szerepének tisztázására tett kísérletekig. Külön részben foglalkozik az 1991-ben lezajlott *Kónya-Pető vitával*, melynek során az akkor kormányon levő MDF és legnagyobb ellenzéke, az SZDSZ képviselői a Testnevelési Főiskolán megtartott, a televízió nyilvánossága előtt zajló beszélgetésükben az állampárt bűnöseinek felelősségre vonhatóságáról vitatkoztak. *Pető Iván*, az SZDSZ képviselője a *„felejtsünk el mindent, csak előre tekintsünk"* elvén az igazságtétellel *szemben*, míg *Kónya Imre* MDF-es jogász a múlt széles körű feltárása *mellett* foglalt állást. Az indulatoktól cseppet sem mentes esemény sokáig tartotta izgalomban az akkori közvéleményt, és életre hozta a *Zétényi-Takács-féle igazságtételi törvényjavaslatot*, ám a kezdeményezés az akkor *Sólyom László* vezette Alkotmánybíróságon elbukott.

A politikusok, közéleti szereplők *átvilágításának* kérdése azóta is aktuális kérdés. Ungváry könyve foglalkozik a tettesekkel és az áldozatokkal is, néhány konkrét esettanulmányon keresztül mutatva be a csak kis részben felszínen, sokkal inkább a mélyben zajló mechanizmusokat, bizonyítva: tettes és áldozat sok esetben nem is vált el annyira egymástól, s az áldozatszerep a történet minden résztvevője számára valóságos alternatíva volt.

A múlt tisztázása nélkül nincs jövő, de nincs egészséges jelen sem – ennek számtalan momentumát tapasztalhatjuk hétköznapjaink során. Pedig a feltárás elmaradása további betegségtüneteket okoz a magyar társadalomnak, melyből a gyógyulás nehéz.

Ungváry Krisztián: A szembenézés hiánya – Felelősségre vonás, iratnyilvánosság és átvilágítás Magyarországon 1990-2017. Magánkiadás, 2017

– nk –

A 2018-as év élőlényei

Az év madaráról és haláról már tájékozódhattak a téma iránt érdeklődő kedves olvasók e lap korábbi számának hasábjain. Azonban, régóta már, hogy az erdészek is kijelölik az év fáját, és újabban közönségszavazat útján minden évben megválasztják az esztendő vadvirágát, rovarát, hüllőjét vagy kétéltűjét, emlősét, gombáját, sőt, legújabban gyógynövényét is.

Ismerkedjünk meg a 2018-as év fajaival!

A 2018-as év fája: virágos kőris

A ***virágos kőris*** *(Fraxinus ornus)* Közép és Dél-Európában őshonos kőrisfaféle, a legészakibb előfordulása Magyarország, ahol a karsztbokorerdőkben találkozhatunk vele vadon. Nevezik *mannakőrisnek* is, mert felsebzett kérgéből édes lé csepeg, amiből főként a mediterrán térségben *édességet* (mannát) készítettek és gyógyászati célokra is hasznosították.

A beporzó rovarokat csábító ezüstös, krémfehér, dús virágai illatosak, a veszszők végén nyílnak 10-15 cm-es bugákban, májusban. Törzse igen hamar elágazik, magassága a környezetétől függően változó, 6-20 méteres egyaránt lehet. Terebélyes, gömbölyded koronája laza, kérge sima, szürke színű, rügyei szürkésbarnán molyhosak. Páratlanul szárnyalt, ép szélű levelei 5-9 levélkéből állnak. Jól tűri a szárazságot, a szennyezett városi levegőt.

Balatonkenesén én csak egy lelőhelyéről tudok, *a régi játszótéren* figyelhető meg a virágos kőris.

Az év emlőse: földikutya

Az élőhelyük szűkülése miatt a kihalás szélén álló ***nyugati földikutya*** *(Nannospalax leucodon)* hengeres testalkatú, apró rágcsáló. A föld alatti üregek vaksi lakója a felszínen kellemetlenül érzi magát, csak nagyon ritkán jön fel, és kifejezetten magányos állat. A sztyeppterületeket kedveli, a nedves, mocsaras élőhelyeket kerüli. Nincsenek fülkagylói, szemeit bőrhártya borítja, de azok úgyis csak a fény és a sötét megkülönböztetésére alkalmasak. Szaporodási időszaka március-áprilisra tehető. Táplálékát növényi gyökerek alkotják, ezért a kertek kártevője lehetne, a lakott területekről viszont ma már szinte teljesen eltűnt. Magyarországon három faja fordul elő, de mindegyik nagyon ritka, kihalással veszélyeztetett. Fokozottan védett faj, eszmei értéke 1.000.000 Ft.

Balatonkenesei előfordulásáról nem tudok.

Az év rovara: óriás szitakötő

A nappal repülő, és sokszor feltűnő megjelenésű *szitakötők* a rovarvilág jól ismert képviselői. Nem kellemetlenkednek jelenlétükkel, mint a legyek, nem szívnak vért és nem is terjesztenek betegségeket, mint a szúnyogok, de még fullánkjuk sincs, mint a darazsaknak. Éppen ezért azon kevés rovar közé tartoznak, melyek sem félelmet, sem ellenszenvet nem váltanak ki, sőt inkább csodálattal adózunk színpompás megjelenésük és repülési tudományuk előtt. A szitakötő szó nyelvünkben már régóta jelen van, eredetileg a szitát készítő mestert, a szitást jelentette. A régebbi korok embere által is jól ismert rovarra (a nyelvújítás előtt bogárnak mondták) való alkalmazás hátterében a szitakötő szitára emlékeztető, jellegzetes szárnyerezete állhat. (Nem kizárt, hogy egyben tréfás utalás a foglalkozásra.)

Kohaut Rezső 1896-ban megjelent monográfiájában nem kevesebb, mint 14 egyéb kifejezést sorol fel a szitakötőre. Ezek a következők: *acsa*, *anyalégy*, *csúszó őrző*, *fátyolka*, *hosszas pille*, *kígyópásztor*, *kígyóőrző*, *ördög lova*, *szitaszövő*, *üveges*, *vízibornyú*, *vízi leány*, *vízi pásztor*, *vízi pille*. A megnevezések egy része a rovartani irodalomban ma is használatos, ilyen az acsa, mely a szitakötők két csoportjára (karcsú- és laposhasú acsák) utal, vagy a vízipásztor, mely egy konkrét fajt *(Orthetrum cancellatum)* jelöl. A fátyolka ma a rovarvilág egy eltérő csoportját jelenti. A többi kifejezés részben kedveskedő (mint pl. vízi leány, vízi pásztor), míg az ördög lova inkább negatív hangzású.

A német *Wasserjungfer* (vízi leány, vízi szűz) vagy a francia *demoiselle* (hajadon, leány, kisasszony) jól párhuzamba állítható a megfelelő magyar megnevezéssel, szintén pozitív érzelmet hordozó kifejezések. Az angolszász *dragonfly* (sárkánylégy) már nem annyira dicsérő jellegű, inkább a szitakötők vérmes ragadozó jellegét hangsúlyozza. A szintén angol *damselfly* a kisszitakötők neve a tudományos irodalomban.

Nálunk a Balaton partján vagy vizes területeken a türelmes kíváncsiskodó megpillanthatja e csodálatos, repülő rovart.

Az év hüllője: elevenszülő gyík

A gyíkokat hajlamosak vagyunk *melegkedvelő* állatoknak tekinteni, és a többségükre, köztük a legtöbb hazai fajra ez igaz is. Él viszont egy olyan gyík hazánkban, amely inkább a hűvös, nedves élőhelyekhez kötődik.

Szokatlannak számító szaporodásával messzemenőkig alkalmazkodott a hüllők számára kedvezőtlennek mondható alacsony hőmérsékletekhez. Innen kapta a nevét is. Az ***elevenszülő gyík***ról *(Zootoca vivipara* Lichtenstein, 1823) van szó, amely a Kárpát-medence jégkorból megmaradt, ritka maradványfaja. Erre a kevéssé ismert állatra és természetvédelmére szeretnék felhívni a figyelmet, ezért az MME Kétéltű- és Hüllővédelmi Szakosztálya 2018-ban az év hüllőjének választotta.

Az elevenszülő gyíkot egykor *hegyi gyík*nak is nevezték, ami legfeljebb a történelmi Magyarország határain belül lehetett jogos elnevezés, hiszen akkori magyarországi előfordulási helyeinek többsége a Kárpátok hegyvidékére esett. Sem a jelenlegi országhatárokon belül, sem az elterjedési terület egészén nem igazán illik rá ez a név, hiszen élőhelyeinek jelentős része síkvidéki, arról nem is szólva, hogy léteznek csakugyan a magas hegyekhez kötődő gyíkfajok (pl. az *Iberolacerta* nem képviselői). Az elevenszülő gyík inkább a hűvös éghajlatú, mint a magasan fekvő vidékekhez kötődik. Éppen ezért Észak- és Északnyugat-Európa nagy részén a leggyakoribb gyíkfajnak számít. Skandináviában messze átlépi az északi sarkkört, ezzel bolygónk legészakabbra hatoló hüllője. A hegységekben a déli tájakra szorul, ahol elterjedése felszakadozik. Legdélebbi populációi Spanyolországban, Albániában, Bulgáriában és a Kaukázusban vannak. Elterjedési területe kelet-nyugati irányban óriási: a spanyolországi Kantábriai-hegységtől és a Pireneusoktól a távolkeleti Szahalin szigetéig tart, tehát széltében átfogja egész Eurázsiát.

Kenesei előfordulásáról nincs tudomásom.

Az év vadvirága: kornistárnics

A ***kornistárnics*** *(Gentiana pneumonanthe)* Európa nagy részén elterjedt, bár élőhelyeinek kiszáradása, átalakulása miatt mindenütt visszaszorulóban van, emiatt védett Lengyelországban, Olaszországban, Romániában és Svájcban

hazánkban pedig 1982 óta. Természetvédelmi értéke 10.000 Ft.

Kiszáradó lápréteken, hegyi- és mocsárréteken fordul elő, ám az utóbbi ötven évben számos korábbi lelőhelyéről eltűnt hazánkban is. Előfordulása a hegy- és dombvidékeken, alföldeken is szórványos, hiányzik a Tiszántúl és a Dél-Dunántúl nagy részéről.

A 20-60 cm magas, évelő növény tompa csúcsú levelei szálasak, csak az alsók szélesebbek, ezért virágtalan állapotban beleolvad a környező gyepbe, ám 3-5 cm-es sötét égszínkék virága már messziről felhívja magára a figyelmet. Júliustól szeptemberig virágzik, de egyes virágzó példányaival októberben, sőt akár november elején is találkozhatunk.

Népi elnevezései között ismert a *tüdőtárnics* vagy *tüdőfű* és a *rettegőfű* is, mert egykor tüdőbaj gyógyítására is használták.

Kenesén nem találkoztam ilyen virággal.

Az év gombája: süngomba

A különleges megjelenésű, gyógyhatású, ehető ***közönséges süngomba*** *(Hericium erinaceus)* hazánkban 2005 óta védett, gyűjtése tilos. Az öreg erdők európai szintű ritkulása miatt indokolt az üde bükk- és tölgyerdőkben termő parazita faj védettsége. A termőhely megőrzésével, a holt faanyag megtartásával biztosítható az élő, öreg fatörzsek repedéseiben, üregeiben és tuskókon növő faj fennmaradása. Szeptembertől novemberig terem, 10-25 cm nagyságú, gumószerű, húsos, legtöbbször nyeletlen, fehéres színű felülete szálasan felszakadozó, sűrűn lecsüngő, deres tüskékkel (csapokkal) fedett. Termeszthető faj.

Kenesén ilyet sajnos nem találunk.

Az év gyógynövénye: levendula

A 2018-as év gyógynövénye, a ***valódi levendula*** *(Lavandula angustifolia)* több ezer éve ismert és alkalmazott gyógynövény. Már az ókorban is használták gyógyászati célból sebek fertőtlenítésére, a XV. századtól dísz- és aromanövényként Magyarországon is ültetik. Napjainkban elsősorban nyugtató, szorongásoldó hatása miatt alkalmazzák a gyógyászatban. A lemorzsolt virágokból illatpárnákat, zsákocskákat készíthetünk.

Kenesén a kiskertekben sokan ültetik, ahogy a fentiekben olvasható, szép és hasznos.

Pulai Istvánné
nyugd. óvónő, környezeti nevelő
(Színes képeink a 43. oldalon)

VÖRÖSMARTY, EGRESSY ÉS ERKEL SZÓZATA

Himnusz és Szózat. Legyen nemzeti ünnep vagy iskolai évnyitó-évzáró, megemlékezés, mindig a magyar irodalom e két fontos alkotásával foglaljuk keretbe az aktuális alkalmat, műsort. Már kisiskolásként el kellett mondanunk mindkét költeményt fejből, az összes versszakával, de vajon mit feleltünk volna arra a kérdésre, hogy mit jelent ez a két szó: himnusz, szózat?

A szózat kapcsán az értelmező kéziszótár három különböző értelmezési lehetőséget különböztet meg:

1. Ünnepélyes állam- vagy kormányfői nyilatkozat valamely országos ügyben *(„szózatot intéz a néphez”)*.
2. Figyelmeztető, intő beszéd, illetve ilyen költői megnyilatkozás.
3. Szó, beszéd, illetve zenei, vagy emberi hang.

Az első értelmezés elég kézenfekvő, a második kapcsán rögtön eszembe jutott, mennyivel választékosabb lett volna az iskolás ellenőrzőkben osztályfőnöki intő” helyett néha inkább „osztályfőnöki szózat”-ot olvasni.

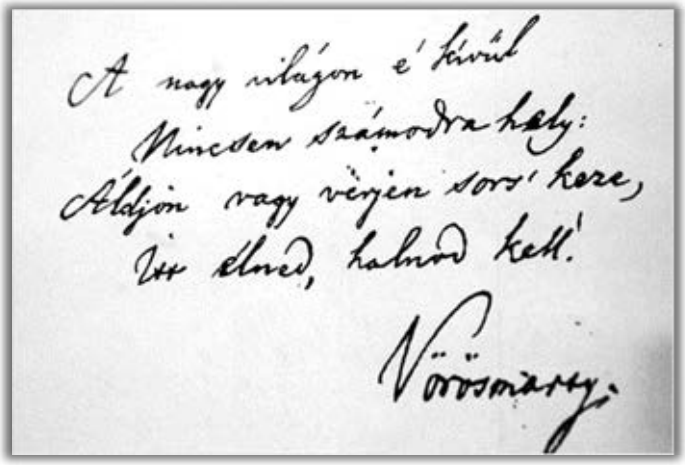
A nagy világon e' kívül
Mindenki számodra hely:
Áldjon vagy verjen sors' keze,
Itt élned, halnod kell!
Vörösmarty

A harmadik értelmezés pedig felvillantja azt a lehetőséget, amit Erkel Ferenc és Egressy Béni meg is valósítottak: megzenésíteni a költeményt.

Ha már az értelmezésnél tartunk: megzenésíteni, azaz a szöveget dallammal ellátni, a dallamnak szöveghez igazodó ritmust adni (prozódia!), majd ezt megharmonizálni (kísérettel ellátni), a végén pedig meghangszerelni, vagy többszólamú kórusletétté alakítani.

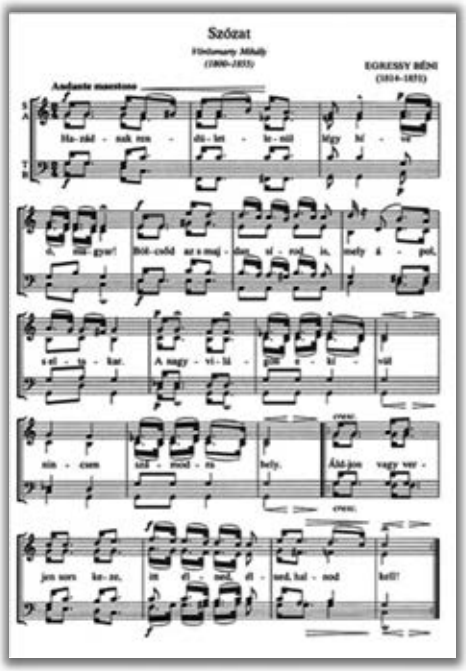

Vörösmarty Mihály 1836-ban írta meg a verset, melyet aztán ***Erkel Ferenc*** és ***Egressy Béni*** is megzenésített. A ma is használatos, elterjedt és énekelt (illetve sajnos helyenként úgy-ahogy énekelt) verzió az Egressy Béni által komponált mű, amelyet *1843. május 10-én*, vagyis *175 évvel ezelőtt* mutattak be a Nemzeti Színházban.

Mindössze két évig, az 1843-44-es esztendőkben állt a Nemzeti Színház élén igazgatóként ***Bartay András*** (Endre), a reformkori kulturális vezetés kiemelkedő képviselője, tankönyvíró, zeneszerző. 1843 kora tavaszán pályázatot hirdetett Vörösmarty Szózatára írandó népmelódi-

ára. Ennek lett nyertese Egressy, de talán kevesebben tudják, hogy az eredetileg énekhangra és zongorára komponált mű zenekari hangszerelését utóbb Erkel Ferenc, Egressy barátja és alkotótársa készítette el. Őt magát is megihlette a téma, de a nemzeti színházi bírálóbizottság tagjaként nem pályázhatott. Nem sokkal később viszont ő is *megkomponálta a saját művét*, amelyet *1843. május 30-án*, szintén a Nemzeti Színházban mutattak be. Erkel műve mintegy másfél évszázadnyi szunnyadás után ***Bárdos Lajos*** kórusfeldolgozásainak köszönhetően vált ismertté.

A megemlékezésen túl, ami számunkra most különösen is fontos és aktuális: ügyelni kell arra, hogy Himnuszunk és Szózatunk mindenkori előadói olyan hangnemben játsszák e műveket, amelyben énekelhető is! Sajnos nagyon gyakran előfordul például a Himnusz esetében, hogy az *énekelhető B-dúr hangnem* helyett a *zenekari, Esz-dúros változatot* játszszák. (Előfordult, hogy egy karmester így szólt: *„Nekünk csak az Esz-dúros van meg.” – „Ha jól tudom, karmester szakon is tanítják a transzponálást, úgyhogy ez esetben tessék megírni”* – hangzott a válaszom.) Ki lehet találni a következményt: az ilyen előadással még azon (sajnos) keveseket is „leneveljük” az éneklésről, akik egyébként megpróbálkoznának vele.

S végezetül kívánom mindannyiunknak a Szózat Egressy Béni-féle megzenésítésének 175. évfordulóján, hogy legalább Kenesén soha ne ezt halljuk: „Hallgassuk meg együtt...”, hanem inkább ezt: *„Énekeljük el közösen...”*!

Sipos Csaba
zenetanár, kántor

OLVASÓPRÓBA

Jonas Jonasson: A százéves ember, aki kimászott az ablakon és eltűnt

Svéd. Humoros. Északian.

Jön a nyár, a könnyed vízparti olvasmányok időszaka, melyet nem kezdhetnénk jobb művel, mint *Jonas Jonassonéval*.

Az utóbbi évek skandináv krimijeinek népszerűsége után itt egy másik műfaj, amely az északi országból érkezik hozzánk. A stílus nem ismeretlen nekünk: a történetet olvasva a magyar olvasónak *Rejtő Jenő* juthat eszébe, de egy másik kelet-európai párhuzam is azonnal szembeköszön: *Hašek* és a *Švejk*. Mindez mai köntösben, a jelen kor emberének abszolút ismerős keretek között.

Allan Karlsson egy öregek otthonában él, és éppen a századik születésnapjára készül. Pontosabban készülnek az otthon lakói és dolgozói, mert Allan az ünneplés helyett nemes egyszerűséggel inkább kilép a földszinti ablakon – természetesen úgy, ahogy van, papucsban. Korát tekintve tőle ez is nagy teljesítmény, de hogy öregember nem vénember, azt az ezután következő események bizonyítják. Mert innen – mondhatjuk – *elszabadul az őrület*. A történet egy bőröndnyi pénz körül forog, és míg főhősünk egy rakás érdekesebbnél érdekesebb figura társaságában végighalad útja állomásain, vele párhuzamosan életét is megismerhetjük. Allan amolyan európai Forrest Gump-ként a huszadik század történelmén csámpázik keresztül. A jelenkori történetszálon pedig van minden, amitől a *ma igazán mai* lesz: morc gengszter, aki meglehetősen bosszús, mert pénzzel telt táskája eltűnt; kiábrándult és hitehagyott átlagember, aki teljesen véletlenül kerül az eseményekbe, szabadságon levő cirkuszi elefánt, és természetesen hulla, „akitől” ildomos lenne mielőbb megszabadulni.

Allan-nek kora gyermekkorától nagyszerű hobbija van: örömmel, nagy kedvvel és szakértelemmel robbant fel mindent, amit lehet, és mindent, amit nem. Ez a képesség aztán belesodorja a múlt század történelmének ismert helyzeteibe: nagy hasznát veszi a spanyol polgárháborúban, Sztálin Szovjetuniójában (ahová, ha már eljutott, mindjárt kettős ügynök-szerepben is kipróbálja magát) – és ha meg akarjuk tudni, kinek „köszönhetjük” a tökéletes atomrobbanás kivitelezését, most ez a vágyunk is teljesül. Allan végig a szerencse pártfogoltja, ráadásul meglehetősen egyszerű felfogása és életszemlélete megóvja attól, hogy jobban belegondoljon, *mi az, és mi lehetett volna*. Így érkezik el öregkora, mely az elkerülhetetlen öregek otthona-beli létbe torkollik, ám könyvünk története éppen itt kezdődik el.

Ámokfutás avagy road movie, könyv formájában? Döntse el az olvasó!

A regényből film készült: ha felbukkan valahol a televíziós csatornák műsorán, semmiképpen ne hagyják ki. Skandináv humor. Nagyon. Mint a skandináv lottó.

Fordította: Kúnos László. Athenaeum, 2011, 415 oldal, 3990 Ft. Új kiadás: 2018

– nk –

Anyák napjára

Beney Zsuzsa: Anya dúdolja

Azt kérdezed tőlem
hogyan vártalak?

Mint az éjszakára
fölvirrad a nap,
mint a délutánra
jön az alkonyat,
mint ha szellő jelzi
a förgeteget-
ezer pici jelből
tudtam jöttödet.

Mint tavaszi reggel
a nap sugarát,
fagyos téli este
jégcsap illatát,
mint az alma ízét,
tejet, kenyeret-
pedig nem is láttalak még,
úgy ismertelek.

Mint a fény az árnyat,
záport a virág,
mint patak a medrét,
madarat az ág,
mint sóhajos nyári éjjel
a fák az eget-
mindenkinél jobban téged
így szerettelek.

Tavaszi jó tanácsok közlekedőknek, vagyis mindenkinek…

Hirtelen robbant be a tavasz, szinte nyári meleggel kicsalogatva az embereket a szabadba, a kertekbe, az utakra... A téli lassúbb élettempó után kezdődik a mozgalmasabb, tevékenyebb időszak az életünkben. Megnő a forgalom az utakon, különösen a hétvégeken, amelyből ebben az évben több is „hosszú” lesz.

Nem győzöm felhívni a figyelmet arra, hogy ***a közlekedés veszélyes üzem***, hogy minden szereplője, legyen az gyalogos vagy kamionos, ***egyenrangú résztvevője***. Ha valahol, itt lehet gyakorolni a türelmet, a megértést, a toleranciát és ***főleg a szabályok betartását***. Mert nemcsak a gépjárművezetőknek, hanem a gyalogosoknak, kerékpárosoknak is tisztában kell lenni a közlekedés alapszabályaival!

Ne higgye azt senki, hogy ha erősebb járművel közlekedik, az neki előnyt biztosít. Tudomásul kell venni, hogy egy kisebb jármű mozgékonyabb tud lenni, kisebb helyen is elfér, esetleg még a KRESZ-ben is rögzítették ezt az előnyt. Gondolok itt például a kerékpárosok és motorosok gyorsabb előrehaladását megkönnyítő lehetőségekre, amelyek viszont nem hatalmazzák fel ezen járművek vezetőit a közlekedésbiztonság veszélyeztetésére.

Fontosnak tartom kiemelni, hogy a kerékpárutakat azért építették ki, hogy védett útvonalon, biztonságban lehessen közlekedni, és pontosan ezért kötelező is az igénybevétele, ahol van.

A közlekedés résztvevőinek minden esetben arra kell törekedni, hogy a baleseteket megelőzzék, ha kell, az elsőbbségi jogról való lemondással, ha kell, a másik haladásának elősegítésével, udvariassággal, lassítással, megállással… és főleg a szabályok betartásával.

A KRESZ alapelve, hogy mindenki bízik, bízhat a többi közlekedő szabálykövetésében!

Eddig a közlekedésben résztvevő emberekről volt szó. Most beszéljünk a járművekről. A kerékpár is jármű! A kerékpárra is vonatkozik, mint minden járműre, hogy ***a közlekedésben megfelelő műszaki állapotban vehet részt***. És ez a megfelelő állapot a gépjárműveknél nem csak a műszaki vizsgán ellenőrzött, a gépjármű működését biztosító műszaki egységekre, dolgokra vonatkozik. A KRESZ pontosan meghatározza, hogy a jármű okmányai, azonosítását szolgáló ***rendszáma*** is legyen rendben.

Eljárás indult a napokban egy motoros ellen, aki félig letakart rendszámmal közlekedett az M7 autópályán. Elmondása szerint a Hungaroringen tartott vezetéstechnikai tréning után elfelejtette levenni a takarást. Az így megspórolt autópályadíj a szabálysértési eljárás végén várhatóan több tízezer forintjába fog kerülni. De ugyanerre a büntetésre számíthatnak a koszos, olvashatatlan rendszámmal közlekedő autósok, tehergépkocsisok, kamionosok is. Mert ha nincs is időnk a gépjármű lemosására, a ***rendszámnak akkor is tisztának, olvashatónak kell lenni indulás előtt***. Ez hozzátartozik a napi ellenőrzéshez indulás előtt! És most nem arról beszélek, hogy esik az eső, és felcsapódik a sár menet közben, hanem a többhetes, rászáradt, jól takaró lerakódásról! Bár egy papír zsebkendő mindig szokott nálunk lenni…

Örökzöld téma az ittas vezetés! 2018. év I. negyedévében már 17 büntető eljárás indult a Balatonalmádi Rendőrkapitányságon ittasan elkövetett járművezetés vétsége miatt. Ez azt jelenti, hogy ezekben az esetekben egyszerűen csak kiszűrték a közúti ellenőrzés során a vezetés előtt alkoholt fogyasztó személyeket. Nem történt baleset, nem volt személyi sérülés. Amennyiben személyi sérüléssel, maradandó fogyatékossággal, halállal jár, a baleset okozása bűntett elkövetésért felel az ittas, de a nem ittas vezető is.

Előfordul, hogy az ittas vezető akár sérülés nélküli baleset okozásakor, de különösen, ha személyi sérülés is történik, elhagyja a helyszínt, hogy ne derüljön ki, ittasan vezetett. Pedig a helyszín elhagyása jóval súlyosabb következményeket von maga után, mint amivel az ittas vezetés jár! A médiából tudhatják, minden esetben előkerül a cserbenhagyó, hiszen a rendőrség kiemelt ügyként kezeli a közhangulatot jelentősen befolyásoló ilyen eseteket, amelyek felderítésében a lakosság is messzemenőkig támogatja.

Balesetmentes közlekedést kívánok Kollégáim nevében is!

Stanka Mária r. őrnagy
Balatonalmádi Rendőrkapitányság

Évet értékeltek a balatonalmádi rendőrök

A 2017. év rendőri tevékenységet értékelő, és a 2018. évi feladatokat meghatározó állománygyűlést 2018. március 21-én 14 órakor tartották a Balatonalmádi Rendőrkapitányságon.

Dr. Linczmayer László rendőr alezredes, kapitányságvezető úr bűnügyi és közbiztonsági adatokkal alátámasztott, részletes beszámolójában elemezte a turisztikai időszakban és azon kívül végrehajtott feladatokat, azok eredményességét, a *„látható rendőrség”* hatását a közbiztonságra. Kiemelte, hogy a települések vezetőitől és lakosságától érkező visszajelzések legalább olyan fontosak, mint a szakmai mutatóknak történő megfelelés.

A kapitányságvezető tájékoztatója után a Veszprémi Járási Hivatal megbízott vezetője, ***Suha Annamária*** értékelte a rendőrség és hivatal együttműködését. ***Dr. Tarcsa Csaba*** rendőr dandártábornok úr a Veszprém megyei adatok ismertetésével adott átfogó képet a rendőrség tevékenységéről, amelynek szerves részét képezi a balatonalmádi rendőrök munkája is. A 2018. évben is elvárás a lakosság szubjektív biztonságérzetének megőrzése, a jó közbiztonság fenntartása.

Civil hozzászólóként ***Keszey János***, Balatonalmádi város polgármestere köszönte meg a rendőrök munkáját pohárköszöntőjében. Hangsúlyozta, hogy a lakosság visszajelzése nemcsak a város, hanem a járás jó közbiztonságát is tükrözi.

ÚJ BAHART INFOVONAL

Húsvét szombatján megkezdődött a 2018-as balatoni hajózási szezon. Újdonság az eddigiekhez képest, hogy a Balatoni Hajózási Zrt. (Bahart) telefonos ügyfélszolgálatot hozott létre, melyen az utazni vágyók menetrendi tájékoztatást kaphatnak a kompok és személyszállító hajók menetrendjéről.

Az **infovonal** a **06 84/310-050**-es telefonszámon érhető el. Információkat a **balatonihajozas.hu** weboldalon kaphatnak még, írásbeli kérdéseiket pedig az **ugyfelszolgalat@bahart.hu** e-mail címen tehetik fel.

BKHírlap

Tündérkert

Ígéret hava

Kapálni, kapálni…

Ismételjük meg a ***kapálást***, mert a talajon elszóródott magok fokozatosan kelnek ki. És tudjuk jól, hogy a talajszerkezetből adódó hajszálcsövesedést meg kell tudnunk gátolni, ezáltal *javítva* a talaj lélegzését és vízmegtartó képességét. A legcélravezetőbb egy sekély kapálás.

A ***fákat***, ***cserjéket*** nemcsak a gyökerük útján, de *lombjaikon keresztül* is lehet táplálni. Munkát megtakarítva a *lombtrágyát* a permetlébe keverni. A növényvédelmet megelőző módon érdemes végezni. Ügyeljünk növényeink *jó kondíciójára*, így számíthatunk a növények immunválaszaira. Jó segítségeink lehetnek a ragadós, sárga „Vape" lapok, melyeken megfigyelhetjük, *hol, mikor érdemes beavatkozni,* hogy az egyensúlyt fenntartsuk.

A ***kései fagyok*** nagy kárt okozhatnak gyümölcsös- és zöldségeskertjeinkben. Régi praktika, ha tehetjük, nagy vízadaggal locsoljunk. Az esetleg még megfagyó víz nagy mennyiségű hőt szabadít fel, s ez megakadályozza a közvetlen környezet továbbhűlését. A vékony jégréteg pedig megvédi a rügyeket az elfagyástól.

A ***birs*** virágzása idején védekezhetünk a *monília* és a *barna foltosság* ellen, gombaölő szerekkel vagy patogén gombakészítményekkel. Az ***alma*** károsodása *lisztharmatmegelőző* növényvédelemmel jól kézben tartható. – A ***málna*** virágzásának kezdetén a *szürkerothadás-fertőzést* kell elhárítanunk. ***Cseresznye- és meggyfáinkat*** a *cseresznyelégy* rajzása miatt kell fokozott gonddal védenünk.

A már elvirágzott tavaszi díszcserjéket – a ***babarózsát*** *(Prunus triloba)*, ***aranyvesszőt*** (*Forsythia)* most már visszametszhetjük. Ha jövőre sok virágot akarunk, ne késlekedjünk ezzel. Vigyázzunk: a később virágzó cserjék, a ***japánbirs*** *(Chaenomeles japonica)*, a ***gyöngyvessző*** *(Spiraea)*, az ***orgona*** *(Syringa)* visszametszése a jövő évi virágzást veszélyezteti! Ezeket csak akkor metsszük, ha ifjítani szükséges.

A kert kisebb cserjéi, félcserjéi, a szabadban élő hortenziák, paeóniák. Az előbbiek fás részeit fakadás után ritkítjuk, és a megmaradókat 3-4 rügyre visszavágjuk.

A pünkösdi rózsák közül a fás szárút ne metsszük vissza. A lágy szárúak évről évre új levélzetet fejlesztenek. Bolygatni, átültetni csak akkor szabad, ha már ifjítani muszáj.

Interaktív kertbarátok

2018. június 1-én, pénteken délután 17:00 órakor
tartjuk következő összejövetelünket,
a Balatonkenesén, a Széchenyi parkban.
Szó lesz a nemrég nevet kapott Bakó-patak élővilágáról,
a tiszta forrás és a víz szerepéről életünkben.
És remélhetőleg kellemes időt töltünk együtt
a Balaton partján, jó időben.

Talajerő-fokozás

Szeretnénk felhívni a kertbarátok figyelmét a ***valódi mikroorganizmusok*** használatára, előnyeire. Ezek közé tartozik az EM-BIO nevű szer is.

Ezekkel a *nitrogénkötő baktériumokkal* jobb teljesítményt érhetünk el a növénytermesztésben. A baktériumos szert *permetezéssel*, *szétlocsolással* juttathatjuk ki a földre, az ágyásokba vagy akár a növényekre. A műveletet évente vagy kétévente megismételhetjük, ami által stabil minőségű növényeket nevelhetünk. A nitrogénkötéses baktériumok segítségével 70%-kal nagyobb termésünk lesz. A zöldség-, gyümölcs- és dísznövénykultúrában egyaránt problémamentesen alkalmazható, mert a baktériumos csíraszuszpenzió a növényeket és azok környezetét *lúgosítja*, ami miatt a kórokozók és a fertőzések veszélye jelentősen csökken. Bármikor, *még az intenzív növekedés, virágzás időszakában* is alkalmazható. S nagy előnye, hogy *nem lehet túladagolni*. Ráadásul minőségjavulás, beltartalom-emelkedés, jobb zamat, eltarthatóság, jobb szállíthatóság várható az ilyen kezelésektől.

A gazdáknak, felhasználóknak érdemes tisztában lenniük azzal, hogy ez *nem növényvédő szer*, nem műtrágya, hanem élő anyag. Természetazonos, szervesanyag-átalakító folyamatok hatékonyságát növelő adalék, ami immunerősítő, harmonikusabb élettani folyamatokat segítő tulajdonságokkal bír.

Bollók Ferenc

WestHouse Ingatlan Iroda
Balatonkenesén

Megbízható, korrekt, helyi tapasztalattal
- lakáscélú hitelügyintézés
- energetikai tanúsítvány beszerzése
- kisebb költöztetés, bútor szállítás
- ügyvédi háttér

Kedvező díjak, rejtett költségek nélkül!

Telefonos egyeztetés: Modok Andor irodavezető + 36 70 216 2036
E- mail: westhouse.kenese@gmail.com https://westhouse58.ingatlan.com/
Iroda: Balatonkenese, Katona József utca 23/C

– Irodalmi est –

MÉSZÖLY SÁNDOR

most megjelenő verseskötetének könyvbemutatója
2018. május 25-én pénteken, 18:00 órakor lesz
a balatonkenesei könyvtár előtt,
a Kálvin téren, a szobroknál.
Mindenkit sok szeretettel várunk!

Majláth Mikes László **Kenesei Kabarészínpad**

Tetőfedők

Majláth Mikes László – Tónió rajza

TETŐFEDŐ: Halló? Jónapot! Akkor kedden kezdenénk a tetőt a kenesei nyaralójában.
KUNCSAFT: Azt mondta, hogy hétfőn kezdenek.
TETŐFEDŐ: Kicsit megcsúsztunk. De a szerda reggel az tuti.
KUNCSAFT: Hányra legyek lent? Tudják, Pestről jövök kocsival.
TETŐFEDŐ: Milyen kocsival?
KUNCSAFT: Ezerötös Lada.
TETŐFEDŐ: Piros?
KUNCSAFT: Eltalálta.
TETŐFEDŐ: Tudja, hogy piros ezerötössel főleg az izék járnak.
KUNCSAFT: Én is izé vagyok, a pesti Józsefvárosból.
TETŐFEDŐ: Igen? És izé létére van lakása, nyaralója, kocsija? Olyan izés izé?
KUNCSAFT: Ahogy mondja. Esténként bazseválok egy vendéglőben.
TETŐFEDŐ: Akkor miért csak ezerötös Ladája van?
KUNCSAFT: Kicsi a vendéglő, kevés a vendég, akinek a fülébe húzhatnám az Akácos utat.
TETŐFEDŐ: De azért fizetni tud?! Nem ám részletre.
KUNCSAFT: A tetőcserepet már megvettem, fizetek a munka végén.
TETŐFEDŐ: Előbb nem lehet?
KUNCSAFT: Nem.
TETŐFEDŐ: Hallom, maga tényleg izé. Jól tud alkudni.
KUNCSAFT: Azt mondta hatszáz lesz.
TETŐFEDŐ: Nem lehetne hatszázötven?
KUNCSAFT: Maga is jól tud alkudni. Csak felfelé. Maga nem izé?
TETŐFEDŐ: Apám izé, anyám román.
KUNCSAFT: Az apja is magával dolgozik?
TETŐFEDŐ: Már nem.
KUNCSAFT: Összevesztek?
TETŐFEDŐ: Nem. Apám leesett a tetőről.
KUNCSAFT: Ittas volt?
TETŐFEDŐ: Nem, csak peches.
KUNCSAFT: Jó, azt mondja meg, mi kell maguknak a munkához?
TETŐFEDŐ: Szög, kalapács, létra, bubis ásványvíz, kávé és sör.
KUNCSAFT: Még kalapácsuk és létrájuk sincs?
TETŐFEDŐ: Arra van a kuncsaft.
KUNCSAFT: Rendben, de sört csak a munkanap végén kapnak.
TETŐFEDŐ: Természetesen. Hárman leszünk, az kilenc sör naponta.
KUNCSAFT: Még jó, hogy a sör márkáját nem írja elő.
TETŐFEDŐ: Azt nem, de négy és fél százalékosnál gyengébb ne legyen. És csakis dobozos. Három sör után mindig összetöröm az üvegest.
KUNCSAFT: És milyen legyen a kávé?
TETŐFEDŐ: Csakis olasz. A magyartól megnő a gyomorsavam.
KUNCSAFT: És hány nap alatt lesznek kész?
TETŐFEDŐ: Az attól függ.
KUNCSAFT: Az időjárástól?
TETŐFEDŐ: A sör hőfokától. Jéghideg legyen, mint a nagyapám.
KUNCSAFT: A nagyapja jéghideg?
TETŐFEDŐ: Az volt, miután leesett a tetőről.
KUNCSAFT: Ő is? Miért esett le? Ivott?
TETŐFEDŐ: Egy cseppet sem. Csak egy felest reggel, hogy jobban menjen a munka.
KUNCSAFT: De maguk ugye nem isznak egy felest?
TETŐFEDŐ: Soha! Csak egy kupicával. De ötven százalékos szilva legyen. A körtétől és a törkölytől felmegy a gyomorsavam.
KUNCSAFT: Csak a gyomorsava megy fel, vagy maga is felmegy a tetőre.
TETŐFEDŐ: Ahogy vesszük. Felmegy a bátyám, az öcsém és a fiam.
KUNCSAFT: És addig maga mit csinál?
TETŐFEDŐ: Figyelek rájuk, hogy le ne essenek.
KUNCSAFT: Az apjára meg a nagyapjára nem figyelt?
TETŐFEDŐ: Figyeltem én, de akkor ment el a ház előtt a bögyös Maris.
KUNCSAFT: És őt nézte.
TETŐFEDŐ: Őtet. Akkora bögye van, mint egy kúpcserép.
KUNCSAFT: Jó, térjünk vissza a tárgyra.
TETŐFEDŐ: Térjünk. Miről is van szó?
KUNCSAFT: A tetőről.
TETŐFEDŐ: Még az is, amikor annyi gondja van az embernek.
KUNCSAFT: Milyen gondja?
TETŐFEDŐ: A lányom most fog ballagni.
KUNCSAFT: A gimnáziumban?
TETŐFEDŐ: Nem, az óvodában. Új ruha kell nekije.
KUNCSAFT: Kisgyerek, kis ruha.
TETŐFEDŐ: Kis pénz, kis tető.
KUNCSAFT: Mit akar ezzel mondani?
TETŐFEDŐ: Én ugyan semmit. De bizonyára új esőcsatorna is kell.
KUNCSAFT: Bordó, mint a tetőcserép.
TETŐFEDŐ: Az még egy százas.
KUNCSAFT: Az eresz nincs benne a tetőben?
TETŐFEDŐ: Nincs. Alatta van.
KUNCSAFT: Ám legyen. Maga csak szívja a véremet.
TETŐFEDŐ: Tessen szólni a szúnyogirtóknak.
KUNCSAFT: Akkor vehetem úgy, hogy kedden reggel jönnek?
TETŐFEDŐ: Inkább szerdán. Délben. Meg vagyunk csúszva.
KUNCSAFT: Mi maga, korcsolyabajnok!?
TETŐFEDŐ: Ne tessen viccölni! A mi munkánk komoly meló!
KUNCSAFT: Bocsesz, ezt nem vonom kétségbe.
TETŐFEDŐ: Tudom, inkább a vonóját vonja.
KUNCSAFT: Ne tessék célozgatni, mert csak három százalékos sör lesz.
TETŐFEDŐ: Azt szeretném én látni!
KUNCSAFT: Majd meglátja.
TETŐFEDŐ: Ezt mondom én is. Meg akarom látni.
KUNCSAFT: Tudom, csak jéghideg legyen, mint a nagyapja.
TETŐFEDŐ: Nem, olyan, mint az asszony. Az ágyban jégcsap az a nő.
KUNCSAFT: Nem próbálkozott valami új pózzal?
TETŐFEDŐ: Dehogynem! Közben rajta hűtöm a sört.

Balatonkenese Város Önkormányzata Képviselő-testületének A környezetvédelemről szóló önkormányzati rendeletéből

4. A levegő védelme

5. §

(1) Balatonkenese Város közigazgatási területén – az ingatlanokon keletkezett – avart és kerti hulladékot égetni szeptember 15. és május 15. között pénteki napokon 9:00 órától 16:00 óráig lehet.

(2) A belterületi ingatlanok használata során keletkezett hulladék **szabadtéri égetése tilos**, az égetendő kerti hulladék **nem tartalmazhat** más kommunális, illetve ipari eredetű hulladékot.

(3) E rendelet alkalmazása szempontjából avar és kerti hulladék a falomb, kaszálék, nyesedék, szár, levél, gyökér és egyéb biológiailag lebomló növényi maradvány.

(4) Az avar és kerti hulladékok kezelése – a levegőminőség veszélyeztetésének kizárása érdekében és a szerves anyag tartalom hasznosítása céljából – az alábbi módon ajánlott:

a) komposztálással,

b) beszántással/beásással a termőhelyen vagy

c) szelektív hulladékgyűjtés útján.

(5) **Égetni csak száraz kerti hulladékot lehet.** A füstképződés csökkentése érdekében az avart és a kerti hulladékot előzetesen **szikkasztani, szárítani kell**.

(6) A tűz begyújtásához légszennyezést okozó anyag (pl. benzin, olaj) nem használható.

(7) **Tilos az avar és kerti hulladék égetése párás, tartósan ködös, esős időben, füstriadó és erős szél esetében.**

(8) Az avar és kerti hulladék közterületen történő égetése tilos, azonban a polgármester a közterület tulajdonosa által megbízott szervezet részére felmentést adhat.

(9) A szabadban **a tüzet** és az üzemeltetett tüzelőberendezést **őrizetlenül hagyni tilos**, és veszély esetén, vagy ha arra szükség nincs, a tüzet azonnal el kell oltani.

(10) A tüzelés, a tüzelőberendezés használatának helyszínén olyan eszközöket kell készenlétbe helyezni, amelyekkel a tűz terjedése megakadályozható, illetőleg a tűz eloltható.

Tavaszi ünnep

1. … Imre plébános, akinek nevéhez a katolikus templom II. világháború utáni teljes kijavítása és felújítása fűződik.
2. A sárgarigó másik neve.
3. Az idei év madara.
4. Vízi alkalmatosság a Bibliából.
5. A gólya egyik népies elnevezése.
6. A katolikus templomunkban már egy ideje nem szól, de kedvelt anyák napi virág is.
7. Kenesei kis vizünk neve lett.
8. Vízkedvelő fafaj a Széchenyi parkban.
9. Az idei év fája.
10. Ilyen tájházunk lakó- és tisztaszobájának mennyezete.
11. Hajókikötőnk fehér virágú fái.
12. Kedvelt majálisaink területén volt látható e víznyerő hely.
13. Az idei év vadvirága.
14. Az idei év hala.
15. A Széchenyi parkban a patak partjára ültetett díszfák.
16. Pünkösd hava.
17. A legszínesebb, jellegzetes hangú vonuló madarunk (méhészmadár).

A • jel szóközt jelez.

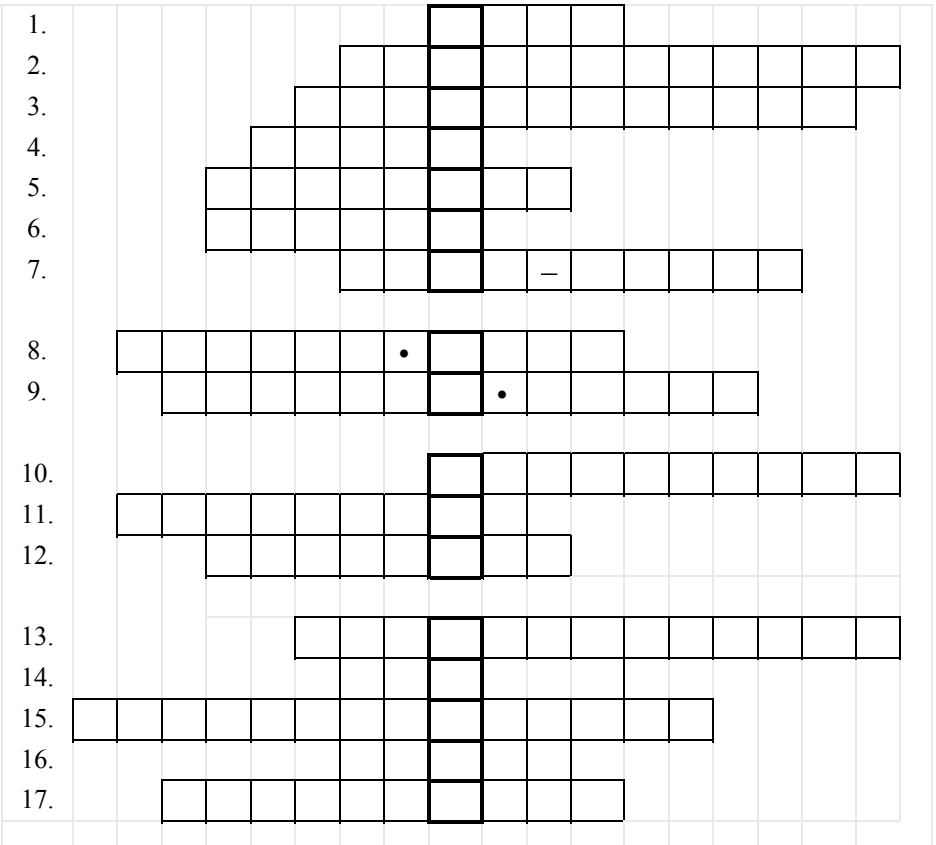

REJTVÉNY

Készítette: Pulai Istvánné és Pulai Anna

Balatonkenese Magazin
Péntekenként,
a Balaton TV műsorán,
18:00 órakor.

Hírek, tudósítások, beszámolók és programajánló.

Minden, ami Kenesén történik.
Az adás ismétlése **vasárnap**, **14:10-kor**.
Új adással kéthetente jelentkezünk

GYÓGYULJ MEG MAGYARUL!
Orvosilag gyógyíthatatlannak minősített mozgásszervi betegségek:
gerincsérv, gerincferdülés, lumbágó, végtagfájdalom stb. kezelése fájdalommentes manuális technikákkal.
- Talpmasszázs - Kristályterápia
- Földsugárzásmérés - Szellemterápia
Várjuk kedves vendégeinket Balatonkenesén!
Bejelentkezés: 06/70-938-63-93

Hulladékszállítási tudnivalók Május

Szállítás napja	A hulladék típusa
Május 1. (kedd)	Kommunális
Május 8. (kedd)	Kommunális Zöldhulladék
Május 15. (kedd)	Kommunális
Május 22. (kedd)	Kommunális Lomtalanítás
Május 28. (hétfő)	Szelektív: csomagolási papír, műanyag és üveg
Május 29. (kedd)	Kommunális

A vasútvonaltól a Balaton-partig

Szállítás napja	A hulladék típusa
Május 6. (vasárnap)	Kommunális
Május 8. (kedd)	Zöldhulladék
Május 13. (vasárnap)	Kommunális
Május 20. (vasárnap)	Kommunális
Május 22. (kedd)	Lomtalanítás
Május 27. (vasárnap)	Kommunális
Május 28. (hétfő)	Szelektív: csomagolási papír, műanyag és üveg

Kommunális hulladék kezelése

Természetes személy, ingatlanhasználó a vegyes hulladékot zárt, szabványos gyűjtőedényben köteles összegyűjteni és a megadott szállítási napon a közszolgáltatónak elszállításra átadni. A szokásos mennyiségen felül, nem rendszeresen keletkező hulladék eseti összegyűjtésére – ***díj fizetése mellett – a közszolgáltató által biztosított emblémázott, 110 literes gyűjtőzsák*** vehető igénybe.

Zöldhulladék kezelése

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás végzésének feltételeiről szóló 385/2014.(XII.31.) Kormányrendelet alapján a zöldhulladékot a képződés helyén, szabványos, külön erre a célra rendszeresített ***gyűjtőedényben*** vagy – ***külön térítési díjért – „SIÓKOM NONPROFIT Kft." feliratos, biológiailag lebomló hulladékgyűjtő zsákban*** kell gyűjteni, kivéve, ha a zöldhulladékot házilag komposztálják.

Az ingatlanhasználó a zöldhulladék gyűjtésére szolgáló gyűjtőedényt vagy gyűjtőzsákot kizárólag az elszállítás napján, az ingatlan előtti közterületre helyezheti ki. A nyesedéket és egyéb, zsákban nem elhelyezhető zöldhulladékot egy méter hosszúságúra vágva, kötegelve kérjük kihelyezni.

Lomtalanítás

A házhoz menő lomtalanítást igénybe venni az alább felsorolt feltételek esetén lehet:

- Házhoz menő lomtalanítási ***időpontot*** minden hónap 4. keddjére (március-október hónapok között) ***lehet egyeztetni***, minden hónap 15-ik napjáig, a szolgáltató telefonszámán: 06-84/503-200 / szállítás**.** A lomok mennyisége a 2 m^3-t nem haladhatja meg.
- Az ingatlanhasználó nem rendelkezhet ***hátralékkal***
- Csak és ***kizárólag lom kerülhet kihelyezésre***, veszélyes hulladék, festék, gumi, pala, építési törmelék stb. nem kerül elszállításra.
- Az ingatlanhasználó a lomokat kizárólag ***a leegyeztetett elszállítási napon***, az ingatlana előtti közterületre helyezheti ki.

Zsákos szemétszállítással érintett területek

Soós-hegy: a 447/3. hrsz-tól és a Szép Juhászné utcától északra. – ***Átvételi helyszín:*** Bajcsy-Zsilinszky utca.

Tiker-völgy: a Schédl utca – Margit utca – Erdőalja utca közötti terület, a Tiker utcával határolva. – ***Átvételi helyszín:*** Schédl utca, Margit utca, Erdőalja utca.

Kommunális zsák: 508.- Ft/db

Biológiailag lebomló zsák: 100.- Ft/db

A zsákokat a következő helyeken tudják megvásárolni

Balatonkenese Városgondnokság
8174 Balatonkenese, Fő u. 43.
Nyitva:
Hétfő – csütörtök: 8.00 – 15.00
Péntek: 8.00 – 13.00

„Vegyeske" papír, írószer, nyomtatvány, újság, könyv
8174 Balatonkenese, Széchenyi u. 2.
Nyitva tartás szeptember 1. – június 30.:
Hétfő – péntek: 7.30 – 17.00
Szombat: 7.30 – 12.00
Nyitva tartás július 1. – augusztus 31.:
Hétfő – péntek: 7.30 – 17.00
Szombat: 7.30 – 13.00
Vasárnap: 7.30 – 12.00

VILLKER Bolt
8174 Balatonkenese, Szilágyi E. u. 15.
Nyitva:
Hétfő – péntek: 8.00 – 17.00
Szombat: 8.00 – 13.00
Vasárnap: zárva

Házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés

A természetes személy, ingatlanhasználó az ingatlanon keletkezett települési hulladékból elkülönítetten gyűjti a papír, az üveg, továbbá a műanyag anyagú, ***újrahasznosítható hulladékokat***, és a közszolgáltató által ***ingyenesen biztosított***, az elkülönített gyűjtésre utaló jelzéssel ellátott ***gyűjtőzsákban*** adja át a közszolgáltatónak.

A zsákokat a szolgáltató folyamatosan pótolja. A nagyobb papírhulladékot az ingatlanhasználó a gyűjtőedény mellé kihelyezve, kilapítva, kötegelve adja át.

A közszolgáltató a szelektív hulladékot ***havi egy alkalommal gyűjti be és szállítja el***, az előre megadott időpontokban.

Az ingatlanhasználó a szelektív hulladék gyűjtésére szolgáló gyűjtőzsákot az elszállítás napján, kizárólag ***az ingatlan előtti közterületre*** helyezheti ki.

Amennyiben a szelektív gyűjtőzsákban a fentiekben felsorolt hulladékon kívül más jellegű hulladék is található, a közszolgáltató a hulladék elszállítását megtagadja.

SIÓKOM NONPROFIT KFT.

Elérhetőségek

Cím: 8600 Siófok, Papfődi út 3.
Telefon: 84/503-200; **Fax:** 84/503-010
E-mail: siokom@siokom.hu

APRÓHIRDETÉSEK

INGATLAN

- **Balatonakarattyán** a Bezerédi strandon működő pizzéria-lángossütő eladó. Érdeklődni: 30/603-60-69

ÁLLÁS

- **Balatonkenesén**, a Mozdonyvezetők Üdülőjébe (Balatonkenese, Széchenyi u. 106.) egy fő takarítónőt keresünk június, július, augusztus hónapokban, keddi napokra. Mobil: 20/315-05-46

- **Munkalehetőség!** Balatonkenesén, Vak Botytyán strand melletti üzletbe 2018. május 20-tól eladókat felveszek. Tel.: 06/30-286-4540

- **Gondnoki munka** Kenesén! Kertápolás rugalmas munkaidőbeosztással. Minőségikörülmények között történő munkavégzés. Tel.: 30/939-50-95

ADÁS / VÉTEL

- **Fa tetőlétra**: 5000 Ft, 30 cm járda szegélykő 31 db: 150 Ft/db; 4 személyes, ablakos hálóelőteres sátor: 20.000 Ft, 2 személyes, nyitható gyermekkanapé: 4000 Ft; 2 ajtós ruhásszekrény: 7000 Ft; Kerékpárszállító 1 db, autóra: 3000 Ft. Tel.: 88/422-968
- **Konyhaszekrények**: 1-2 ajtós 2000-6000 Ft; Zöld, műanyag, kerek asztal, székek új: 7000 Ft; fa konyhaasztal + 3 karfás szék: 15.000 Ft; 210 cm asztal, 4 diófa kecskelábú pad: 30.000 Ft; Szőlődaráló 70 garatos, mechanikus: 20.000 Ft; 2 új bakállvány, lappal: 9000 Ft. Tel.: 88/422-968
- **Lakkozott** fenyő kerti asztal 120x60-as két paddal eladó. Ár: 10.000 Ft Tel.: 20/390-56-21
- **Vendéglátáshoz** borospoharak, kelyhek, boroskancsók eladók. Tel.: 20/390-56-21
- **Irodabútor**: 4 db polcos szekrény, 3 m-es íróasztal pulttal eladó. Ár: 40.000 Ft Tel.: 20/390-56-21

SZOLGÁLTATÁS

- **Adóbevallások** készítését vállalom. Pércsi Valéria – 06 88/482-608, 0630/392-09-52.
- **Zimmermann Szilvia** férfi, női, gyermek fodrászat, kozmetika. Melegollós hajvágás. Pedikűr, manikűr, gél lakk. Hotel Marina Port. Igény szerint házhoz megyek. Tel.: 06 20/363-57-80, 20/241-54-95

- **Jambrik Mihály** szobafestő-mázoló, külsőbelső felújítási munkák. Tel.: +36 30/286-07-20

Hirdessen a Balatonkenesei Hírlapban!

Hirdetési méretek és árak:

Teljes oldal, A/4-es méret:	20.000.- Ft
Fél oldal, 12,5 cm x 18 cm:	10.000.- Ft
Negyed oldal (álló vagy fekvő) 8,5 cm x 12,5 cm vagy 12,5 cm x 8,5 cm, tájolástól függően:	5.000.- Ft
Névjegy méretű (álló vagy fekvő) 5 cm x 8,5 cm vagy 8,5 cm x 5 cm, tájolástól függően:	2.000.- Ft
Lap alján vagy tetején elhelyezett csík, 18 x 2,5 cm:	1.000.- Ft
Apróhirdetés:	100.- Ft
Keretes apróhirdetés:	200.- Ft
Kiemelt apróhirdetés ábrával:	300.- Ft

Ha egy évre előre rendezi hirdetése díját, tizenegy hónapot fizet, a tizenkettediket ajándékba adjuk!

A hirdetésre rendelkezésre álló oldalaink fekete-fehérek.

Tisztelt balatonkenesei lakosok, nyaraló- és üdülővendégek!

Kérjük Önöket, hogy személyi jövedelemadójuk 1%-ának felajánlásával támogassák a településünk közbiztonságáért végzett önkéntes munkánkat!

Név: Balatonkenesei Polgárőr Egyesület
Adószám: 18930744-1-19

Köszönettel: a Balatonkenesei Polgárőr Egyesület tagsága

Kérjük, adója 1%-ával segítse munkánkat!

Balatonkenesei Állatvédő Egyesület
Adószámunk: 19380946-1-19

8174 Balatonkenese, Vak Bottyán u. 97.

KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK, TELEFONSZÁMOK

POLGÁRMESTERI HIVATAL
8174 Balatonkenese, Béri Balogh Ádám tér 1.
Telefon: 88/481-088; 88/481-087
Fax: 88/481-741
E-mail: hivatal@balatonkenese.hu
www.balatonkenese.hu
Az ***Igazgatási*** és a ***Pénzügyi Csoport*** ügyfélfogadási ideje:
Hétfő, szerda: 8.00-15.30
Péntek: 8.00-12.00
P***énztári órá***k időpontja:
Hétfő, szerda: 9.30-12.00 és 13.00-15.00
A ***Műszaki csoport*** ügyfélfogadási ideje:
Hétfő, péntek: 8.00-12.00
Szerda: 8.00-15.30
A Polgármester ügyfélfogadási ideje (előzetes bejelentkezéssel):
Kedd: 8.00-12.00
A Jegyző ügyfélfogadási ideje (előzetes bejelentkezéssel):
Szerda: 8.00-12.00

BALATONALMÁDI JÁRÁSI HIVATAL KORMÁNYABLAK OSZTÁLY BALATONFŰZFŐ
8184 Balatonfűzfő, Nike körút 1.
Telefon: 88/596-907; 88/550-294; 88/550-293; 88/550-295; 88/550-266
Fax: 88/596-902 – E-mail: balatonfuzfo.kormanyablak@veszprem.gov.hu
http://kormanyablak.hu
Ügyfélfogadás:
Hétfő: 7.00-17.00
Kedd, szerda, péntek: 8.00-12.00
Csütörtök: 8.00-18.00

BALATONALMÁDI JÁRÁSI HIVATAL KORMÁNYABLAK OSZTÁLY BALATONALMÁDI
8220 Balatonalmádi, Széchenyi sétány 1.
Telefon: 88/550-264; 88/550-537; 88/550-265; 88/550-536
Fax: 88/550-810
balatonalmadi.kormanyablak@veszprem.gov.hu
http://kormanyablak.hu
Ügyfélfogadás:
Hétfő:7.00-17.00
Kedd, szerda: 8.00-16.00
Csütörtök: 8.00-18.00
Péntek: 8.00-13.00

HATÓSÁGI ÉS GYÁMÜGYI OSZTÁLY
8220 Balatonalmádi, Baross Gábor út 32.
Telefon: 88/550-718
Fax: 88/550-809
balatonalmadi.hatosag@veszprem.gov.hu
balatonalmadi.gyamugy@veszprem.gov.hu
Ügyfélfogadás:
Hétfő, szerda, csütörtök: 8.00-16.30
Péntek: 8.00-13.00

FOGLALKOZTATÁSI OSZTÁLY
8220 Balatonalmádi, Baross Gábor út 44.
Telefon: 88/550-721
Fax: 88/550-811
veszprembalatonalmadijh-mk@lab.hu
balatonalmadi.foglalkoztatas@veszprem.gov.hu
Ügyfélfogadás:
Hétfő, szerda, csütörtök: 8:00-14:00
Péntek: 8:00-12:00

VÁROSGONDNOKSÁG
8174 Balatonkenese, Fő u. 43.
88/481-650 és 06 30/320-51-02

RENDŐRSÉG
8174 Balatonkenese, Bajcsy-Zs. u. 7.
88/584-970; 584-971

VÍZIRENDŐRSÉG
8600 Siófok, Mártírok útja 5.
84/310-712

POLGÁRŐRSÉG
06 30/621-58-71
Ha aktuális szabálytalanságot észlelnek, a **KÖZTERÜLET-FELÜGYELET** minden nap 7.00 órától 22.00 óráig hívható: 06 30/225-94-45

KÖZVILÁGÍTÁSI HIBA BEJELENTÉSE
Gajdos Béla: 8.00-18.00 óráig
Telefon: 06 30/849-07-92
E-mail: gajdos.bela@balatonkenese.hu
Fényforrás Kft.
Telefon: 06 70/408-69-08
E-mail: fenyforraskft@gmail.com
https://kozvilhiba.hu/

ORVOSI ÜGYELET
Balatonalmádi, Petőfi Sándor u. 2-4.
Telefon: 88/412-104

HÁZIORVOSI ELLÁTÁS
Dr. Saáry István Egészségház – 8174 Balatonkenese, Táncsics u. 3.
1. sz körzet
Dr. Németi Sándor – 06 30/432-16-55
Rendelő száma: 88/481-340
Rendelési idő:
Hétfő, kedd: 12.30-16.00
Szerda-péntek: 8.30-12.00
Terhes tanácsadás: kedd: 11.30-12.30
2. sz körzet
Dr. Détár Bianka – 06 70/774-20-00
Rendelési idő:
Hétfő: 10.30-12.00
Kedd: 8.00-10.30
Szerda: 14.00-16.00
Csütörtök: 12.00-14.00
Péntek: 10.30-12.00

GYERMEKORVOSI KÖRZET
8174 Balatonkenese, Óvoda u.8.
Dr. Meláth Viola – 06 70/315-79-65
Rendelési idő:
Hétfő, szerda, péntek: 10.00-12.00
Kedd, csütörtök: 13.00-15.00
Tanácsadás:
Kedd, csütörtök: 12.00-13.00

FOGORVOSI KÖRZET
Előzetes bejelentkezés alapján
8174 Balatonkenese, Óvoda u. 8.
ER-Dent 3000 Kft. – Dr. Gyürüs Ervin
Rendelő száma: 88/491-683
06 70/211-56-78
Rendelési idő:
Hétfő, csütörtök: 11.00-17.00
Kedd, szerda, péntek: 8.00-13.30

ÁLLATORVOS
8174 Balatonkenese, Gyógyszertár u. 2.
Dr. Zoltán Levente – 06 70/436-50-79
Rendelési idő:
Hétfő: 18.00-19.00
Kedd-péntek: 17.00-19.00

TÁTORJÁN GYÓGYSZERTÁR
8174 Balatonkenese, Fő u. 23.
88/481-283
Nyitvatartás:
június 1. – augusztus 31. között:
Hétfő-vasárnap: 8.00-19.00
szeptember 1. – május 31. között:
Hétfő-péntek: 8.00-18.00

REFORMÁTUS LELKÉSZI HIVATAL
8174 Balatonkenese, Kálvin János tér 1.
88/481-348

RÓMAI KATOLIKUS PLÉBÁNIA HIVATAL
8174 Balatonkenese, Táncsics u. 10.
88/481-146

VASÚTÁLLOMÁS
8174 Balatonkenese, Balatoni út 4.
MÁVDIREKT: 06-1/3-49-49-49

BALATONKENESEI HÍRLAP
Balatonkenese Város Önkormányzatának havilapja
Polgármester: Tömör István

Alapító szerkesztők:
1913 – Czakó Gyula
1990 – Kürthy Lajos, Taródi Flink Kornél
Szerkesztőség: Polgármesteri Hivatal, 8174 Balatonkenese, Béri B. Ádám tér 1.
Telefon/fax: 88/481-088; 88/481-087
E-mail: **balatonkenesehirlap@gmail.com**
www.balatonkenese.hu
Hirdetésfelvétel: Kultúra Háza, 8174 Balatonkenese, Kálvin János tér 4.
Balatonkenesei Hírlap telefon: 30/837-18-53
Kiadó: Balatonkenese Város Önkormányzatának Jegyzője
Szerkesztő: Vasváry-Tóth Tibor és Nagy Krisztina
Készült: Tradeorg Nyomda, 8184 Balatonfűzfő-gyártelep, Szállás u. 4.

A BORÍTÓN VÁGI ILONA FELVÉTELE.

KÖVETKEZŐ SZÁMUNK LAPZÁRTÁJA: MÁJUS 15.

Kérjük, az újságba szánt írásaikat, hirdetéseiket eddig az időpontig szíveskedjenek eljuttatni hozzánk, ellenkező esetben már csak a következő számban kaphatnak helyet. Hirdetésfelvétel írásban: **balatonkenesehirlap@gmail.com**

A Balatonkenesei Hírlap Balatonkenese Város Önkormányzatának ingyenes kiadványa, ezért a szerzők műveikért díjazásban nem részesülnek.

A cikkek tartalmáért a szerzők felelnek.

Beküldött kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. A szerkesztőség a változtatás jogát fenntartja.

HAJÓÁLLOMÁS
8174 Balatonkenese, Kikötő u. 7-47.
Telefon: 88/482-100
Internet: balatonihajozas.hu

POSTA
Balatonkenese, Balatoni út 65.
88/481-300
Nyitvatartás:
Hétfő – péntek: 8.00-12.00 – 12.30-16.00

E.ON
Veszprém, Kossuth L. u. 6.
Áram – Észak-dunántúli régió
Általános ügyintézés, ügyfélszolgálat:
hétfő-péntek, 7.30-20.00 óra között.
Vezetékes telefonról: 06 40/220-220
Mobilról: 06 20; 06 30; 06 70 – 45-99-666
Általános hibabejelentés:
06 80/533-533
Földgáz – Közép-dunántúli régió
Általános ügyintézés, ügyfélszolgálat:
hétfő-péntek, 7.30-20.00 óra között.
Vezetékes telefonról: 06 40/444-000
Mobilról: 06 20; 06 30; 06 70 – 45-99-711
Általános hibabejelentés:
06 80/301-301

DRV Zrt.
Telefon munkanapokon 7.30-15.30, csütörtökön 7.30-20.00: 06 40/240-240
Fax: 06 84/501-299
E-mail: ugyfelszolgalat@drv.hu
Levélcím: 8601 Siófok, Pf.: 888
Ügyfélszolgálat:
8600 Siófok, Fő u. 39/A.
Nyitvatartás:
Hétfő, szerda: 8.00-15.00
Kedd, péntek: 8.00-14.00
Csütörtök: 8.00-20.00

TÁTORJÁN SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÓ
8174 Balatonkenese, Táncsics u. 20.
88/482-943

SZAKÁPOLÓI SZOLGÁLAT
8174 Balatonkenese, Táncsics u. 16.
06 20/950-88-05 és 06 70/379-04-29

IDŐSEK KLUBJA
8174 Balatonkenese, Táncsics u. 20.
88/482-943
Nyitvatartás:Hétfő-péntek: 7.30-16.00

KIPPKOPP ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE
8174 Balatonkenese, Balatoni út 63.
88/574-802

PILINSZKY JÁNOS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA
8174 Balatonkenese, Bajcsy-Zs. u. 10.
88/481-844
www.pilinszkyiskola.hu
E-mail: titkar@kenisk.sulinet.hu

SPORTCSARNOK
06 30/275-93-59

KULTÚRA HÁZA
8174 Balatonkenese, Kálvin János tér 4.
Telefon: 88/594-500
kulturahaza.balatonkenese@gmail.com

KÖNYVTÁR
8174 Balatonkenese, Kálvin János tér 2.
Telefon: 88/574-980
E-mail: konyvtarkenese@gmail.com
Nyitvatartás:
Hétfő, kedd, csütörtök: 10.00-16.00
Péntek: 10.00-17.00
Szombat: 9.00-11.00

TÁJHÁZ
8174 Balatonkenese, Kossuth u. 6.
Telefon: 88/594-500
tajhazbalatonkenese@gmail.com
Nyitvatartás:
Szeptember 1-30.:
Péntek: 14.00-16.00
Szombat: 10.00-14.00

TOURINFORM IRODA
8174 Balatonkenese, Táncsics M. u. 24.
88/594-645
balatonkenese@tourinform.hu
Nyitvatartás:
Hétfő-péntek: 9.00-16.00

Beiratkozás előtti ismerkedő délelőtt az óvodában

Fotó: Nagy Krisztina, 2018

A 2018-as év élőlényei

Pulai Istvánné cikkének képei (32. oldal)

Elevenszülő gyík *(Zootoca vivipara)*

Fekete tányéralma *(Maloideae)*

Nyugati földikutya *(Nannospalax leucodon)*

Kornistárnics *(Gentiana pneumonanthe)*

Valódi levendula
(Lavandula angustifolia)

Óriás szitakötő
(Odonata)

Közönséges süngomba
(Hericium erinaceus)

Virágos kőris
(Fraxinus ornus)

Vági Ilona

„Balatoni varázs - a természet csodái"

fotókiállítás-megnyitó

időpont:
2018. május 3. csütörtök, 17 óra
helyszín:
Kultúra Háza, földszinti terem
(Balatonkenese, Kálvin János tér 4.)

A kiállítást megnyitja: Fodorné Jobbágy Éva,
az Örmény Nemzetiségi Önkormányzat elnökhelyettese

Közreműködik: Kiss Richárd bűvész, illuzionista

A kiállítás megtekinthető: 2018.05.31-ig. hétköznapokon 8-16 óráig.
Minden érdeklődőt szeretettel várunk!
www.keneseiprogramok.hu

Nemzetközi Gyermeknap - 2018. május 27. vasárnap

Balatonkenese, Városháza előtti tér

9:00-10:00 Újszülöttköszöntés és hagyományos faültetés
(Tátorján Játékvár előtt)

10:00-17:00 INGYENES GYERMEKPROGRAMOK

légvár, játszóház, bohóc, bűvész,
koncertek, táncbemutatók, bábszínház, palacsintázás,
kézműveskedés, rajzverseny, arcfestés, csillámtetoválás
különleges zenei csemege:

11:00 Álomkófic - a Misztrál együttes gyermekkoncertje
16:00 a Lóca együttes interaktív gyermekkoncertje

Mesetárisznya Bábszínház

Olly Bűvész

Frici Bohóc

Mesetárisznya Játszóház

Csillámtetoválás

Arcfestés

rendőrségi és tűzoltó járművek

www.keneseiprogramok.hu

Pünkösdi Jótékonysági

Futóverseny

a kenesei autista gyermekekért
a Balatonkenese Városért Közalapítvány és a
Közművelődési Intézmény és Könyvtár szervezésében

2018. május 19. szombat, 08:30-13:00
Széchenyi Park és a kijelölt futóútvonalak

InfoSátor: AutiSpektrum Egyesület
Nevezés a helyszínen! (8.30-10.30)
Nevezési díj: *TETSZŐLEGES ADOMÁNY* (gyermek/felnőtt)

Megérteni.
Elfogadni.
Segíteni.

08:30-10:30 nevezés
09:00 bemelegítés gyerekeknek
09:15 óvodások versenye (100 m)
09:30 1-2. osztályosok futama (400 m)
09:45 3-4. osztályosok futama (400 m)
10:00 bemelegítés felnőtteknek
10:15 5-6. osztályosok futama (800 m)
felnőttek futama, kis kör (2500 m)
10:30 7-8. osztályosok futama (800 m)
10:45 felnőttek futama, nagy kör (5000 m)
11:30 Brokés Judit, a veszprémi AutiSpektrum Egyesület elnökének rövid előadása az AUTIZMUSRÓL
12:00 EREDMÉNYHIRDETÉS

Háttérprogram gyerekeknek:
10:00-18:00 ingyenes mobiljátszóház, légvár és trambulin a Széchenyi Parkban
Délután:
14:00-18:00 batyus *Pünkösdi KultPiknik* a Széchenyi Parkban!

Viselj valami kéket! - így fejezd ki szimpátiád az autizmussal élők iránt!

---

kemencéspogácsa-sütés, batyus piknik a zöldben

2018. május 19. szombat,
14:00-18:00
Balatonkenese, Széchenyi Park

10:00-14:00 Jótékonysági Futóverseny
a kenesei autista gyermekekért
10:00-18:00 ingyenes mobiljátszóház, légvár, trambulin

14:00 Pannónia Citerazenekar

15:00 Karády-emlékműsor

16:30 Malek Andi Soulistic

Pünkösdi KultPiknik 2018

www.keneseiprogramok.hu